

ΠΑΡΕΜΙΒΟΛΗ

Τεύχος 92 • Τιμή τεύχους: 3€

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

μοναξιά...

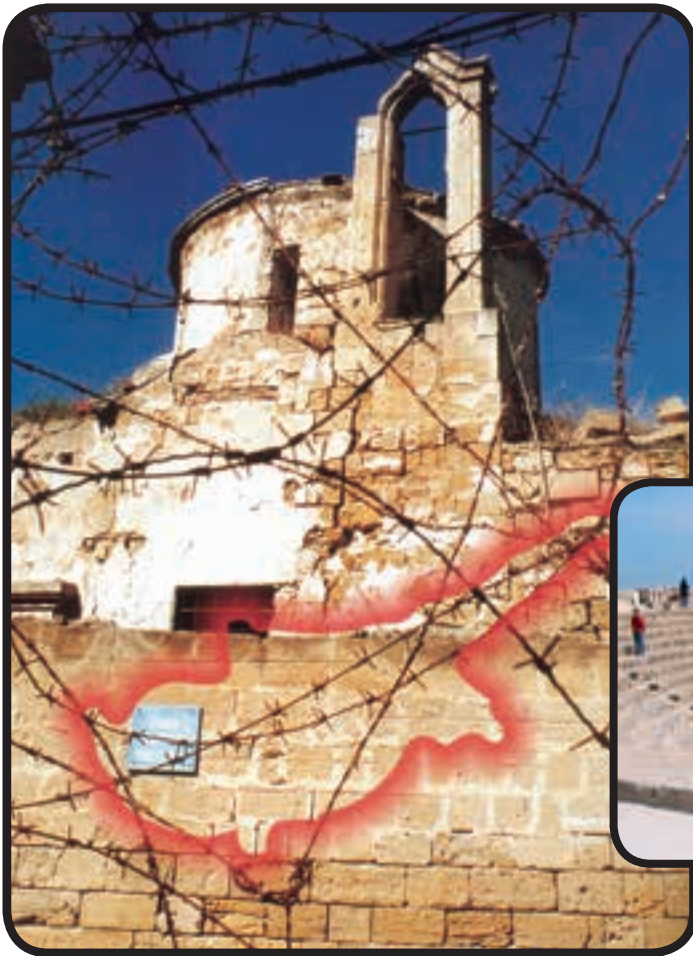
Τι την γεννά; Τι την νικά;

- Τι μας είπε ο Αρχιεπίσκοπος, κ. κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ
- Γκάλοπ στο Πανεπιστήμιο

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Ο Κλάους Κένεθ μάς ταξιδεύει χιλιάδες μίλια προς τον τόπο της καρδιάς!

Το περιοδικό
ΠΑΡΕΜΒΥΛΗ
εορτάζει τα **20 χρόνια**
κυκλοφορίας του με μία
εκδήλωση-αφιέρωμα στην
ΚΥΠΡΟ

Κυριακή 30 Μαΐου 2010

7μ.μ., Καρύτση 14, Αθήνα

Περισσότερες πληροφορίες στο **www.xfe.gr**

«Σιγά μην κλάψω, σιγά μη φοβηθώ»

Κοιμητήριο Χαλανδρίου. Η απώλεια ενός προσφιούς προσώπου οδήγησε τα βήματά μου εκεί, εν μέσω Σαρακοστής. Μέχρι την τελευταία στιγμή, η ανθρώπινη ματαιοδοξία προσπαθεί να εξωραΐσει το θάνατο με προτομές και μεγαλοπρεπείς γρανιτένιες κατασκευές. «Κάποιες είχαν γίνει παραγγελία από τους ίδιους τους κεκοιμημένους πριν πεθάνουν...», μου ψιθυρίζει κάποιος εκεί.

Συνεχίζοντας το μονοπάτι προς το βάθος, διαβάζω τις επιτύμβιες επιγραφές: ρητά, ποιηματάκια συγγενών, μοιρολόγια ενώ, σε ορισμένους τάφους προτεσταντών, υπήρχαν πολλά αγιογραφικά χωρία με αναφορές στην Ανάσταση. «Κοίτα να δεις πόσο διαφορετικά αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι το μόνο σίγουρο γεγονός της ζωής, το θάνατο», σκέφτομαι. Γυρίζω το βλέμμα και 'κείνο μαγνητίζεται από την επιγραφή στον τάφο μιας νεαρής κοπέλας. Ο στίχος που ήταν χαραγμένος ανήκει σε γνωστό καλλιτέχνη¹. «Σιγά μην κλάψω, σιγά μη φοβηθώ».

Πολιορκούμαι από σκέψεις...

Άγνοια του θανάτου ή επίγνωση των βαθύτερων μυστικών του; Νεανική αφοβία και επιπολαιότητα ή νεανική καθαρότητα και πίστη στην Ανάσταση;

«Σιγά μην κλάψω, σιγά μη φοβηθώ».

Ξανακούω το τραγούδι. «Μου λένε αν πάω πιο ψηλά θα ζαλιστώ/ Καλύτερα στη λάσπη να κυλιέμαι/ Και πως αν θέλω περισσότερα να δω/ Σ' έναν καθρέφτη μοναχός μου να κοιπέμαι». Ο φόβος του κόσμου για τον ουρανό. Ο εθισμός της λάσπης της καθημερινότητας. Η εξοικείωση με τη φθορά. Η ευθυγράμμιση με το πάθος και η δουλεία στα ένστικτα. Ο αυτισμός ενός πολιτισμού, που για να δει περισσότερα, απλά κοιτάει το χώμα του στον καθρέφτη συμβιβασμένος με την εικόνα του.

Το παιχνίδι έχει τελειώσει!

Το αποτέλεσμα έχει κριθεί και ξέρουμε το Νικητή. «Πλάκες που στέκατε βαριές στα μνήματα και τις καρδιές, σας έσπασε ο Χριστός μου», θα πει ο ποιητής². Η μάχη με το θάνατο έχει τελειώσει ανεπιστρε-

ππί κι εμείς απλά καλούμαστε να επιλέξουμε στρατόπεδο· ή με το Νικητή ή με το θάνατο. Η πρώτη επιλογή, με το κόστος της, θα δώσει στο θάνατο τις σωστές διαστάσεις, του περάσματος και της μετάβασης σε μια άλλη ζωή, αναστάσιμη! Κάποτε είχαν ρωτήσει τη γερόντισσα Γαβριιλία «τι είναι ο θάνατος;» κι εκείνη τους απάντησε «μου φαίνεται τόσο απλό, γιατί δεν υπάρχει θάνατος· κλείνει μία πόρτα και ανοίγει μία άλλη. Ένας ζωγράφος είχε κάνει ένα θαυμάσιο πίνακα. Έχει απ' τη μία και την άλλη πλευρά ένα κήπο και στη μέση ένα τοίχο, κι ένα τριανταφυλλάκι που βρήκε μία τρύπα, πέρασε το κλαδάκι του και εξακολούθει να ανθεί στο άλλο μέρος του κήπου που δε το βλέπουμε...».

Έχει δίκιο το τραγούδι. Ούτε να κλαίς, ούτε να φοβάσαι. Τα λουκέτα και οι αλυσίδες του Άδη άνοιξαν και καθένας μας έχει από ένα αντικείμενο, χαρισμένο από τον ίδιο τον Κύριο. «Θα πάω να χτίσω μια φωλιά στον ουρανό/ Σιγά μην κλάψω, σιγά μη φοβηθώ».

Χριστός Ανέστη!

#Σιγάμη

¹ Αγγελάκας Γιάννης και οι Επισκέπτες, «Από 'δω και πάνω», ΜΙΝΟΣ 2005.

² Γ. Βερίτη, «Αναστάσιμος».

Ιδιοκτήτης: Χριστιανική Φοιτητική Ένωση

Καρύτση 14 - 105 61 Αθήνα

Τηλ. - Fax: 210 32.37.154

www.xfe.gr

e-mail: xfe@xfe.gr, paremvoli@xfe.gr

Διευθύνεται από συντακτική επιτροπή.

Η Σύνταξη διατηρεί το δικαίωμα να μη δημοσιεύει ή να συντέμνει τα κείμενα κατά την κρίση της.

Εκδότης - Υπεύθυνος κατά νόμο:

Παναγιώτης Παπαγεωργίου

Διευθυντής Σύνταξης:

Παναγιώτης Φαραντάτος

Συντακτική επιτροπή:

Παναγιώτης Παπαγεωργίου,

Αναστασία Μπισσάνη, Μαρία Χούπα,

Παναγιώτης Κουφός, Δέσποινα Σκιαδά

Υπεύθ. Μην/ωσης:

Βασίλης Κυρβασιλής

Καλλιτεχνική επιμέλεια:

Καλλιόπη Βγόντζα, Βασίλης Πεοιλής

Εκτύπωση:

«Λυχνία», Υιοί Θ. Βγόντζα

Ανδραβίδας 7, Χαμόμυλο Αχαρνών,

Τηλ. 210 34.10.436

Τιμή τεύχους: 3€

Συνδρομή Εξωτερικού: 20€

Συνδρομή Εσωτερικού: 10€

Αριθμός άδειας: 868

Κωδικός: 5475

Περιεχόμενα

ΙΑΝ - ΦΕΒ - ΜΑΡ 2010 | Έτος ΚΒ' | Τεύχος: 92

- 1 Σύνταξη
- 2 Περιεχόμενα
- 3 Συνέντευξη Κλάους Κένεθ
- 7 Εισαγωγικό αφιερώματος
- 8 Ο Αρχιεπίσκοπος μάς είπε...
- 10 Γκάλοπ στο Πανεπιστήμιο
- 13 Μοναξιά: τι την γεννά; Τι τη νικά;
- 17 Το τέλος του παιχνιδιού
- 19 Μόνος στο Net?
- 22 Αν νιώθεις μόνος, διάβασε...
- 24 Όταν η μουσική αγγίζει τη μοναξιά
- 27 Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
- 28 Ζήσε τη ζωή σου μέσα από τη ζωή των άλλων
- 31 Less is more!
- 33 Ρεπορτάζ στην Αϊτή
- 37 Εξόρμηση στην Αλβανία
- 40 Από τις εκδόσεις της Χ.Φ.Ε.
- 42 Συμβαίνουν
- 44 Θέματα πνευματικής ζωής
- 45 Φωνή Πατέρων
- 46 Δραστηριότητες
- 48 Παρεμβολές στην Παρεμβολή
- 49 Βιβλιοπαρουσιάσεις

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

• Μην ξεχνάτε να ανανεώνετε εγκαίρως τη συνδρομή σας. Στην ετικέτα του πλαστικού φακέλου αναγράφεται η ημερομηνία λήξης της συνδρομής, π.χ. εάν γράφει 31/12/07 σημαίνει ότι οφείλεται η συνδρομή των ετών 2008, 2009 και 2010.

• Η ανανέωση της συνδρομής μπορεί να γίνει με τέσσερις τρόπους:

α) στα γραφεία της Χ.Φ.Ε στην Αθήνα, οδός Καρύτση 14 (4ος όροφος), στη Θεσσαλονίκη, οδός Εθν. Αμύνης 22 (τηλ. 2310-224238),

β) στο βιβλιοπωλείο «ΖΩΗ», Καρύτση 14 Αθήνα,

γ) με επιταγή στη διεύθυνση του περιοδικού (Καρύτση 14 Τ.Κ. 105 61 Αθήνα),

δ) ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, στην ιστοσελίδα: www.xfe.gr

Γενικά για θέματα μηχανοργάνωσης τηλεφωνείτε στο 6934 60 72 76

• Κάθε συνδρομή ισχύει για το ημερολογιακό έτος, δηλ. από 1/1 - 31/12. Αυτό σημαίνει ότι θα αποστέλλονται τα προηγούμενα τεύχη του έτους, εκτός αν υπάρχει διαφορετική δική σας υπόδειξη.

• Εάν για κάποιο λόγο επιθυμείτε να μην λαμβάνετε πλέον την "Παρεμβολή", ενημερώστε μας. Διαφορετικά το τεύχος θα αποστέλλεται και η συνδρομή σας θα εκκρεμεί.

• Εάν αλλιάξει η διεύθυνσή σας, ενημερώστε μας εγκαίρως γράφοντάς μας και τα παλιά και τα νέα στοιχεία σας.

• Περιμένουμε τις παρατηρήσεις, τα σχόλια, τις αντιρρήσεις και τις προτάσεις σας για την "Παρεμβολή".

Ο Κλάους Κένεθ μάς ταξιδεύει χιλιάδες μίλια προς τον τόπο της καρδιάς!

«Π»: Κ. Κένεθ σας ευχαριστούμε που δεχθήκατε την πρόσκλησή μας για συνέντευξη. Θα μπορούσατε να μας περιγράψετε με τρεις λέξεις την ζωή σας πριν και μετά την γνωριμία σας με το Χριστό;

Κ. Κ.: Πριν ήταν μοναξιά, κόλαση και μίσος. Τώρα είναι χαρά, ευτυχία και γαλήνη.

«Π»: Μετά από όλη αυτήν την αναζήτηση, τις πνευματικές εμπειρίες σε διαφορετικές πίστεις, αποφασίσατε να εκφράσετε μέσα από το βιβλίο σας ότι βρήκατε την αλήθεια στην Ορθοδοξία. Τι είναι αυτό που σας διαβεβαιώνει στην ψυχή σας ότι η Ορθοδοξία δεν είναι απλώς ένας ακόμα σταθμός;

Κ. Κ.: Αυτό που είναι διαφορετικό είναι το βίωμα, οι υπαρξιακές εμπειρίες. Αν έχεις εμπειρίες ζωής, νοιώθεις στην καρδιά σου, νοιώθεις στην ψυχή σου, στο μυαλό σου, στις σκέψεις σου κάτι διαφο-

ρετικό. Όταν ήμουν στον βουδισμό, στη γιόγκα, στον ινδουισμό ήταν όλα θεωρητικά. Τα εξασκούσα αυτά φυσικά, αλλά δεν έφερναν την ίδια ειρήνη. Άφηναν ένα κενό όλες αυτές οι θρησκείες και οι πρακτικές τους δεν μπορούσαν να μεταδοθούν στους άλλους ανθρώπους, επειδή ήταν εγωκεντρικές. Εγώ ήμουν στο μέσο όλων αυτών και πάντα παρέμενα μόνος. Ο Βουδισμός είναι ένα μοναχικό πράγμα, ενώ η αγάπη του Χριστού είναι μεταδοτική. Παίρνεις αγάπη και θέλεις να δώσεις αγάπη, θέλεις να αγκαλιάσεις όλους τους ανθρώπους, επειδή δεν μπορείς να το κρατήσεις για τον εαυτό σου. Στη Δυτική Ευρώπη, στον Προτεσταντισμό και τον Καθολικισμό δεν ένιωσα ποτέ αυτά τα πράγματα, παρά μόνο όταν συνάντησα τον γέροντα Σωφρόνιο για πρώτη φορά. Με τον πατέρα Σωφρόνιο ένοιωσα ότι αυτή η αγάπη είναι μεταδοτική. Μεταδίδεται σε άλλους

ανθρώπους, μας ενώνει πραγματικά. Λοιπόν αυτού του είδους η βίωση της αγάπης, η επικοινωνία με τους συνανθρώπους είναι που επιβεβαιώνει μέσα σου ότι ναι, αυτό είναι που έψαχνα! Νοιώθεις μέσα σου πολύ χαρούμενος, ακόμα κι όταν έχεις δυσκολίες. Ο κόσμος είναι σίγουρα άσχημος, κακός και δύσκολος, γι' αυτό στον Βουδισμό για παράδειγμα όταν πας στα μοναστήρια, στο Θιβέτ, την Ταϊλάνδη όπου έχω πάει, υπάρχει κάποια ηρεμία. Όταν όμως βγαίνεις έξω, είσαι ακόμα το ίδιο πρόσωπο. Η υπαρξιακή εμπειρία είναι που με πείθει εδώ και 25 χρόνια ότι η Ορθοδοξία είναι η μόνη αλήθεια.

«Π»: Τι έλειπε από τις άλλες θρησκείες και τις φιλοσοφίες από τις οποίες περάσατε και διαθέτει η Ορθοδοξία;

Κ. Κ.: Στη φιλοσοφία και τις άλλες θρησκείες (πχ. στο Βουδισμό)

βρίσκεις καλές ιδέες, που όμως δεν είναι εφαρμόσιμες. Σε εμποδίζουν να δεις τον πραγματικό εαυτό σου, σου δίνουν λάθος εικόνα. Έχω κάνει διαλογισμό για πολλά χρόνια. Βλέπεις κάτι σαν φως, βλέπεις οράματα, έχεις εξωσωματικές εμπειρίες, εκστασιασμού, αλλά όλα αυτά, με τα λόγια του γέροντος Σωφρονίου, είναι οφθαλμαπάτες, παραισθήσεις. Ξαφνικά εξαφανίζονται, σαν φούσκες και δεν μένει τίποτα. Σου δίνουν μια λάθος γαλήνη. Για παράδειγμα η γιόγκα, που αρχίζει να διαδίδεται πολύ στην Ελλάδα, είναι όπως όλες οι μορφές διαλογισμού: σε εμποδίζουν να δεις τον πραγματικό σου εαυτό. Αυτό είναι το πιο κακό. Είναι σαν έχεις μια μεγάλη πληγή και να βάζεις έναν επίδεσμο από πάνω για να την κρύψεις. Λες θεραπεύθηκα, αλλά όταν το βγάλεις, είναι ακόμα εκεί.. Ο επίδεσμος δε μας αφήνει να δούμε τι πραγματικά συμβαίνει από κάτω! Ο Χριστός είπε «θα σας δώσω την ειρήνη Μου», όχι την ειρήνη που δίνει ο κόσμος, είτε με τη γιόγκα

είτε με την κοινωνική ειρήνη, είτε οτιδήποτε άλλη. **Η ειρήνη του Χριστού, αντί να καλύπτει τη σαπισμένη πληγή, την ανοίγει, και αυτό ακούγεται οδυνηρό, γιατί βλέπεις ότι έχεις συνεχώς μέσα σου κακές σκέψεις, απληστία, περηφάνια, κτλ. Η γιόγκα, οι αποκρυφιστικές κινήσεις, η Νέα Εποχή και οι παραθρησκευτικές της, τα συγκαλύπτουν. Ο Χριστός ανοίγει την πληγή αντί να την καλύψει, είναι μια θεραπεία της αρρώστιας. Είναι οδυνηρό, αλλά έτσι απαλλάσσει.** Σίγουρα δεν γιατρεύεσαι από μια μηχανική επανάληψη λέξεων ή τη γιόγκα. Ο Χριστός πέθανε στον Σταυρό για αυτό. Πλήρωσε για αυτό. Και αν τον αποδεχθείς σου δίνεται η Χάρη Του. Στον βουδισμό και τον ινδουισμό υπάρχει υπερηφάνεια. Υπάρχουν οι γκουρού, πολύ διάσημοι και υπερήφανοι. Αλλά η περηφάνια ήταν η αιτία της πτώσης. Στην αντίθετη κατεύθυνση, ο π. Σωφρόνιος μίλησε για την ανάποδη πυραμίδα.

Όλοι θέλουν να πάνε από τον πάτο στην κορυφή, να γίνουν πρόεδροι της Ελλάδας. Αλλά στην ανάποδη πυραμίδα, πηγαίνεις τον δρόμο προς τα κάτω, τον δρόμο της ταπεινότητας, κι εκεί βρίσκεις τον Χριστό. Γιατί έτσι ακολουθείς τον Χριστό, στην ταπείνωση. Και αυτό σου δίνει την πραγματική ειρήνη. Μα είναι τόσο αντίθετο στη σκέψη του κόσμου όπου ζούμε! Οι άνθρωποι δεν μπορούν να αποδεχθούν αυτές τις ιδέες. «Ο τελευταίος θα είναι πρώτος», «Όταν σε χτυπούν, να γυρίζεις και την άλλη πλευρά»... αυτό είναι τρελό για τους ανθρώπους, δεν είναι; Πρέπει να Τον σταυρώσουμε, γιατί είναι τρελός... Αυτό είναι που έλειπε απ' τις άλλες θρησκείες και βρήκα τώρα στην Ορθοδοξία. **Πριν, σ' αυτές τις θρησκείες, τη φιλοσοφία, ότι κι αν ήταν, υπήρχε ένα υποκατάστατο της ζωής. Την όντως ζωή μόνο ο Χριστός μπορεί να την δώσει.**

«Π»: Ποιος είναι ο καλύτερος ορι-

σμός που έχετε ακούσει για την λέξη «αγάπη»;

Μπορούμε να πούμε θεωρητικά ότι ο Θεός είναι αγάπη, ο Θεός είναι ζωή. Αλλά αυτό δεν σημαίνει τίποτα σε πολλούς ανθρώπους. Ένας «ορισμός» για την λέξη «αγάπη» θα ήταν για μένα ο εξής: να νεκρωθεί ο παλιός Αδάμ, η πεπτωκυῖα φύση μου και να ενωθώ με όλο τον κόσμο. Όπως έκανε ο Αγ. Σιλουανός· προσευχόταν για τον κόσμο, έκλαιγε για τον κόσμο. Αυτό σημαίνει να νιώθεις συμπόνια και να κατανοείς την κατάσταση πτώσης των αδερφών σου γύρω σου. Αγάπη είναι να ενώνεσαι με τον καθένα και με τον Χριστό μέσω της Θείας Κοινωνίας.

«Π»: Πιστεύετε ότι σήμερα η αγάπη τείνει να γίνει μια πράξη ηρωισμού;

Κ. Κ.: Δεν ξέρω, επειδή μπορώ να μιλήσω μόνον βάσει των δικών μου εμπειριών. Έχω αυτή την αγάπη και την μοιράζομαι με όλους.

Και δεν σκέφτομαι τις συνέπειες, επειδή ξέρω ότι ο Χριστός είναι μαζί μου ακόμα και όταν κάνω κάτι λάθος. Ηρωισμός είναι να γίνεις αγάπη. Να διαβάζει κανείς τη Βίβλο μέσα από τη ζωή μας, την ύπαρξή μας. Εάν αλλάξεις τον εαυτό σου και γίνεις αγάπη τότε ναι, αυτό είναι μια πράξη ηρωισμού. Ο γέροντας Σωφρόνιος με προειδοποιούσε συνεχώς: «Μην είσαι σίγουρος για τους ανθρώπους. Μπορεί να βάζουν τη Βίβλο στο κεφάλι τους, αλλά η καρδιά τους είναι άδεια». **Ρώτησα κάποτε τον π. Ζαχαρία στο Έσσεξ: «Γιατί γελάς όλη μέρα;» και μου απάντησε «Γιατί κλαίω όλη νύχτα». Πρέπει να ζήσεις την αγάπη, να αγωνιστείς ενάντια στον εγωισμό, την πεπτωκυῖα φύση μας.** Αυτό είναι μία πράξη ηρωισμού.

«Π»: Πώς μπορεί ένας νέος άνθρωπος να νιώσει έντονα την παρουσία του Χριστού στην ζωή του;

Κ. Κ.: Νομίζω ότι δεν είναι συ-

ναισθηματικό το θέμα, αλλά θέμα πίστης. Τα αισθήματα πολύ εύκολα μπερδεύονται με τα συναισθήματα, (πχ. σήμερα νιώθεις υπέροχα, γιατί έκανες καλή προσευχή και νιώθεις «ανεβασμένος»), αλλά δεν είναι αυτό πίστη. Πίστη είναι να είμαστε σίγουροι ότι δεν μπορούμε ποτέ να πέσουμε πιο χαμηλά απ' ότι το χέρι Του μπορεί να μας πιάσει, πως οτιδήποτε κι αν μας συμβεί θα προσγειωνόμαστε πάντα στην παλάμη Του. Να ξέρω ότι η απόφασή μου να ανήκω στον Χριστό είναι παντοτινή! Το επαναλαμβάνω συνέχεια: «Χριστέ μου ανήκω σε Σένα». Επικαλούμαι το όνομά Του. Εάν έχουμε αυτήν την πεποίθηση και μετατρέψουμε την απόφαση σε θέληση, με την θέληση, τη θεληματική απόφαση, έχουμε κάνει το πρώτο βήμα. Τα συναισθήματα θα φύγουν. Γι' αυτό πιστεύω ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι μοναδική σε σύγκριση με τον προτεσταντισμό ή τον ρωμαιοκαθολικισμό, επειδή έχουμε ένα ολόκληρο σύστημα μέσα στον χρόνο. Πάσχα,

Χριστούγεννα με τα αναγνώσματά τους από την Βίβλο, το ευαγγέλιο και είναι 25 χρόνια που το ακολουθώ αυτό και είναι τόσο πλούσιο. Τα καθημερινά αναγνώσματα, όπως το συναξάρι, οι βίοι των Αγίων... Είναι τόσο πλούσιο Θεέ μου, αυτό δεν τα έχουν οι καθολικοί, ούτε οι προτεστάντες. Έχουν σεμινάρια Βίβλου αλλά το λυπηρό είναι ότι αυτά μένουν πιο πολύ στο μυαλό, δεν φτάνουν μέχρι κάτω, στην καρδιά. Η Ορθοδοξία είναι χρυσός.

Στο βιβλίο σας αναφέρεστε σε ένα γεγονός όταν είχατε αποφασίσει να τερματίσετε την ζωή σας και ξαφνικά μια μυστηριώδης παρουσία σάς σταμάτησε, λέγοντας: «Δεν είσαι μόνος!». Πώς βιώσατε αυτή την παρουσία; Νιώθετε ακόμα αυτή την συντροφιά σε στιγμές μοναξιάς;

Ναι την νιώθω. Εκείνη την στιγμή ήθελα να αυτοκτονήσω, ήταν ιδιαίτερη στιγμή, δεν πίστευα σε κανέναν Θεό ή οτιδήποτε. Λοιπόν σκέφτομαι τώρα ότι αυτή η παρουσία ήταν ο Ιησούς Χριστός που μου είπε «Δεν είσαι μόνος». Η μοναξιά είναι κόλαση, είναι το ακριβώς αντίθετο από την αγάπη. Τώρα δεν έχω πλέον στιγμές μοναξιάς. Είναι απίστευτο, τότε ήταν 1981, έχουν περάσει σχεδόν τριάντα χρόνια, τώρα είμαι γεμάτος αγάπη, είμαι πάντα χαρούμενος και ζω χωρίς φόβο, είναι το πιο απίστευτο πράγμα, επειδή το «ναι» μου ήταν «ναι». Τα έχω δοκιμάσει όλα και ξέρω πως είναι εκεί, ξέρω πως είναι καλά, γιατί να πάω εκεί; Ο εχθρός μου επιτίθεται, αλλά δεν μπορεί να με κλονίσει, με κανένα τρόπο. Όταν μου επιτίθεται, έχω την προσευχή του Χριστού, έχω το

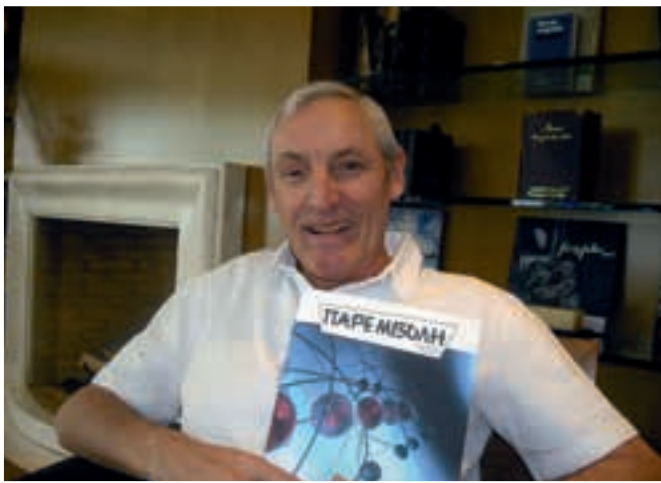
κομποσκοίني μου, το οποίο είναι πάντα γύρω από τον καρπό μου, και προσεύχομαι· «Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με...». Έτσι, μένει Αυτή η παρουσία, είναι πολύ απλό. Και δουλεύει.

«Π»: κ. Κένεθ σας ευχαριστούμε πολύ!

Κ. Κ.: Εγώ σας ευχαριστώ πολύ παιδιά. Χρόνια πολλά στην «Παρεμβολή» για τα 20 χρόνια κυκλοφορίας!

Επιμέλεια:

Αναστασία Μπιτσάνη
φοιτ. Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ
Παναγιώτης Παπαγεωργίου
φοιτ. Ηλεκτρ. Μηχ. & Μηχ. Η/Υ
ΕΜΠ
Παναγιώτης Φαρανιάτος
Μεταπτ. φοιτ. Νομικής Αθηνών

Ο εχθρός της μοναξιάς

Στο τεύχος αυτό αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με την μοναξιά. Να μιλήσουμε γι' αυτήν και να προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε τα γιατί και τα πώς.

Γιατί η εποχή μας, εποχή της τεχνολογίας και της υπερανάπτυξης, έχει καταλήξει να είναι μια εποχή πυκνοκατοικημένης... μοναξιάς; Γιατί το εντυπωσιακό κομμάτι του ενός τετάρτου των ενθλίκων βιώνουν επώδυνα αισθήματα μοναξιάς και απομόνωσης κάθε λίγες εβδομάδες, όπως καταδεικνύουν πολλές έρευνες; Πώς γίνεται να καλλιεργούνται και να αυξάνονται τα οδονηρά συμπτώματα της θλίψης και της πλήξης σε μια εποχή που υπόσχεται συνεχή διασκέδαση και απασχόληση του

«εγώ» μας;

Αν ρίξουμε μια ματιά γύρω μας θα δούμε ανθρώπους να ρίχνονται μέσα στα πολύβουα πλήθη, να παίρνουν μέρος σε συλλογικές προσπάθειες, να στρατεύονται σε στόχους επαγγελματικούς, σε σκοπούς κοινωνικούς, πολιτικούς και φιλανθρωπικούς. Να τρέχουν σε μπαράκια, θέατρα, κινηματογράφους, συναναστροφές. Όλοι ανεξαιρέτως ζητούμε να απαλλαγούμε απ' το αφόρητο συναίσθημα της μοναξιάς. Και πολλές φορές τα καταφέρνουμε γιατί όλες οι παραπάνω δραστηριότητες είναι υγιείς

και αναγκαίες για την ολοκλήρωση και αυτοπραγμάτωσή μας.

Ωστόσο δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι ρίζες της μοναξιάς βρίσκονται μέσα μας και επομένως δεν είναι δυνατόν να λυτρωθούμε από αυτήν χωρίς να σκύψουμε βαθιά μέσα στον εαυτό μας. Να ξανοιχθούμε στον συνάνθρωπο και στο Θεό. Να συνειδητοποιήσουμε ότι: **«Ένα είναι το αληθινό όπλο, που χτυπάει θανάσιμα την μοναξιά. Η αληθινή αγάπη. Όποιος ζει μέσα στο κλίμα της γνήσιας αγάπης, δεν κινδυνεύει ποτέ από τη θανάσιμη μοναξιά. Η αγάπη είναι ο εχθρός της μοναξιάς»¹**

¹ π. Τιμόθεος Κιλίφης

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
μοναξιά

Τι μας είπε
για τη μοναξιά
ο Αρχιεπίσκοπος
Αθηνών & Πάσης Ελλάδος,
κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β΄

*Ζήσε το Θεό και τότε όλος πε-
πληρωμένος θασαι, όπου κι αν
βρίσκεσαι.*

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
μοναξιά

**Με πατρική αγάπη και ενδι-
αφέρον, ο Μακαριώτατος Αρχι-
επίσκοπος Αθηνών και Πάσης
Ελλάδος, κ. Ιερώνυμος Β', σε
μία σύντομη συνομιλία μας μα-
ζί του δίνει αφορμές και ερε-
θίσματα για σκέψη γύρω από
την αίσθηση της μοναξιάς που
βιώνει ο σύγχρονος άνθρωπος.
Τον ευχαριστούμε πολύ για την
ευλογία του στην «Παρεμβολή»,
παρά το φόρτο του προγράμ-
ματός του, και παραθέτουμε
ακολουθώς αυτούσιες τις δη-
λώσεις του.**

*«Π»: Μακαριώτατε, θα περίμενε
κανείς ότι η τεχνολογία και οι νέες
δυνατότητες επικοινωνίας θα έφερναν
κοντύτερα τους ανθρώπους. Γιατί οι
σημερινοί άνθρωποι βιώνουν περισ-
σότερη μοναξιά; Τι την προκαλεί σε
όλο και πιο έντονο βαθμό;*

κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ: Την μοναξιά
της σύγχρονης κοινωνίας μας την
δημιουργεί όχι η τεχνολογία, αλλά
το εσωτερικό κενό των ανθρώπων
και η μη ορθή χρήση των επιστη-
μονικών αυτών επιτευγμάτων.

*«Π»: Στην παραβολή του παρα-
λύτου, ο παράλυτος στην ερώτηση
του Χριστού «θέλεις να γίνεις καλά;»,
απαντάει «ἄνθρωπον οὐκ ἔχω» (Ιω.
5:7). Επί 38 χρόνια παρέμενε αθερά-
πευτος γιατί δεν υπήρχε κάποιος να
τον βοηθήσει να πλησιάσει τη δεξα-
μενή όταν ο άγγελος τάραζε τα νερά.
Μήπως αιτία της μοναξιάς του ήταν
κι ο ίδιος; Μπορεί η μοναχικότητα
που αισθανόμαστε να οφείλεται και
στη δική μας υπαρξιακή αστοχία και
όχι μόνο στο περιβάλλον στο οποίο
ζούμε;*

κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ: Βεβαιότατα.
Όταν ο άνθρωπος και μάλιστα ο
νέος άνθρωπος δεν έχει ανακαλύ-
ψει τον πνευματικόν ουρανόν τότε
θα βιώνει όλο και περισσότερο την
μοναξιά. Ζήσε το Θεό και τότε όλος
πεπληρωμένος θασαι, όπου κι αν
βρίσκεσαι.

*«Π»: Οι Πατέρες ορίζουν την
κόλαση ως την απόλυτη μοναξιά.
Ωστόσο, πολλές φορές μένοντας μό-
νοι μας δεν συμφωνείτε ότι ερχό-
μαστε σε μία κατάσταση αυτογνω-
σίας; Ποια είναι η διαχωριστική
γραμμή;*

κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ: Μπορεί νασαι
μόνος και όχι μόνος. Κοντά σου
είναι ο Θεός. Το δυνατότερο πα-
ράδειγμα είναι ο μοναχός στο ιερό
κελίο του.

*«Π»: Κάποιοι ψάχνουν διέξοδο στα
ταξίδια, άλλοι στα κόμπυ, άλλοι στη
διασκέδαση. Άλλοι ακόμα βλέπουν ως
διέξοδο απ' την μοναξιά το αλκοόλ ή
τα ναρκωτικά... Πώς μπορεί να αντι-
μετωπίσει ο σύγχρονος άνθρωπος, ο
νέος άνθρωπος, την μοναξιά;*

κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ: Ταξίδια, κόμπυ,
διασκέδαση, αλκοόλ, ναρκωτικά
δεν είναι τα λυτρωτικά χάπια. Το
κενό της ψυχής δεν πληρούται με
τα φθαρτά και τα ρέοντα, πολλώ
μάλλον με τα δηλητήρια της ψυχο-
σωματικής ύπαρξης. Σας συνιστώ
να διαβάσετε, εν προκειμένω, την
«Κλίμακα» του αγίου Ιωάννου του
Σιναΐτου.

*«Π»: Η Εκκλησία ως κοινωνία προ-
σώπων πώς μπορεί να βοηθήσει έναν
άνθρωπο που βιώνει έντονα αυτό το
συναίσθημα; Τι δυνατότητες του προ-
σφέρει;*

κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ: Η Εκκλησία
είναι η Κιβωτός που σώζει, η
ναύς (το καράβι) που μας οδηγεί
στους καλούς λιμένες, το πανδο-
χείο που μας θεραπεύει, το παλάτι
που δέχεται τον κάθε άσωτο που
καταφθάνει μετανιωμένος. Την
Εκκλησία ν' αγαπάμε και σ' αυτή
να προσβλέπουμε. Εκεί ο Χριστός,
χρυσά παιδιά μου.

*«Π»: Μακαριώτατε, Σας ευχαρι-
στούμε πολύ γι' αυτή την επικοινωνία!*

Επιμέλεια:
Παναγιώτης Φαρανιάτος
Μεταπτ. φοιτ. Νομικής Αθηνών

ΓΚΑΛΟΠ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Τι μας είπαν οι συνάδελφοί μας για την μοναξιά

1

«Π»: Βίωσες τον τελευταίο καιρό τη μοναξιά;

Δ.Α: Ναι.

«Π»: Τι ήταν αυτό που σε έκανε να νιώσεις μόνη σου;

Δ.Α: Δεν είχα κανέναν δίπλα μου. Συνήθως έχω παρέες και έτυχε μια συγκεκριμένη στιγμή που δεν είχα κανέναν. Αυτό βέβαια ήταν παροδικό. Στο σπίτι μπορεί κάποιες φορές να αισθανθείς μοναξιά για άλλους λόγους. Ίσως θέλεις να αισθανθείς μοναξιά, δηλαδή τη χρειάζεσαι.

«Π»: Πώς το αντιμετωπίζεις;

Δ.Α: Όταν πια δεν μπορώ με κάποιο άλλο τρόπο, ανοίγω τη Καινή Διαθήκη, κάνω προσευχή, ίσως μάλιστα είναι και το πρώτο που κάνω και μετά, βέβαια, προσπαθώ να έρθω σε επαφή με τους φίλους και την οικογένεια μου.

άλλους.

«Π»: Πόσο είναι εύκολη η επικοινωνία με κάποιον;

Δ.Α: Είναι δύσκολη στην ουσία η βαθειά επικοινωνία με κάποιον. Οπωσδήποτε υπάρχουν παρέες, φίλοι, πολλοί άνθρωποι που μπορούν να βρεθούν τη «Χ» στιγμή, για «Χ» λόγους κοντά σου, αλλά ίσως είναι λίγοι οι άνθρωποι, που είναι ουσιαστικά κοντά σου πάντα και μπορείς να στηριχθείς πάνω τους.

«Π»: Ο Θεός στη ζωή μας μπορεί να μειώσει αυτό το αίσθημα;

Δ.Α: Όταν έχεις τη παρουσία του Θεού και τον αισθάνεσαι κοντά σου, τότε είναι που δεν νιώθεις ποτέ μόνος, αλλά αυτό συνήθως το ξεχνάμε. Αυτό όμως δεν αφορά όλους τους ανθρώπους. Για να υπάρχει μία τέτοια ελπίδα, προφανώς υπάρχει και κάποιο βίωμα, ένας τρόπος ζωής για να καταφύ-

γεις στον Θεό, όταν νιώθεις μόνος, για να Τον νιώσεις ως διέξοδο σου. Με άλλους ανθρώπους μπορεί να νιώσεις μόνος σου, με τον Θεό όμως ποτέ.

2

«Π»: Έχεις αισθανθεί μοναξιά;

Γ.Χ: Ναι, αρκετές φορές.

«Π»: Για ποιους λόγους;

Γ.Χ: Ένα πρόβλημα είναι συνήθως, και με απομονώνει.

«Π»: Πώς το αντιμετωπίζεις;

Γ.Χ: Προσπαθώ να βρω λύση. Δεν απομακρύνομαι από όλους τους ανθρώπους. Μένω με τους κοντινούς μου, περιορίζομαι.

«Π»: Τι σε επηρεάζει και σε κάνει να αισθανθείς μοναξιά;

Γ.Χ: Διάφορα οικογενειακά προβλήματα, θέματα σχέσεων με κοντινά πρόσωπα.

3

«Π»: Ένωσες μόνη τελευταία, αισθάνθηκες ποτέ ότι κάτι λείπει;

Α.Ν: Το τελευταίο διάστημα, όχι, στο παρελθόν, κάποια στιγμή.

«Π»: Τι σε έκανε να νιώσεις μόνη;

Α.Ν: Φιλία και κάποια σχέση. Συνήθως όταν σου λείπει το ένα, θέλεις να επικεντρωθείς στο άλλο.

«Π»: Σε επηρέασε σε κάτι άλλο;

Α.Ν: Ναι, βεβαίως, στη σχολή μου.

4

«Π»: Έχεις βιώσει τον τελευταίο καιρό μοναξιά;

Ν.Β: Όχι, κάποιες φορές παλαιότερα, ναι.

«Π»: Για ποιους λόγους;

Ν.Β: Είτε γιατί με έχουν πληγώσει φίλοι, είτε για οικογενειακές καταστάσεις.

«Π»: Πώς το αντιμετωπίζεις;

Ν.Β: Με υπομονή και επιμονή για να ανακάμψω.

«Π»: Πιστεύεις ότι ευθύνεται η τεχνολογία και ο σύγχρονος τρόπος ζωής για τη μοναξιά που βιώνουν πολλοί άνθρωποι;

Ν.Β: Θεωρώ ότι φταίει, ότι έχει ένα μερίδιο ευθύνης και η τεχνολογία, γιατί προκαλεί αποξένωση μεταξύ των ανθρώπων, αλλά όχι ότι είναι και ο καθοριστικός παράγοντας.

5

«Π»: Έχετε βιώσει τελευταία μοναξιά;

Ε.Κ: Στη ζωή μου πολύ, το ίδιο και τον τελευταίο καιρό.

«Π»: Τι σε έκανε να νιώσεις έτσι;

Ε.Κ: Τον τελευταίο καιρό, κώρυσσα, οπότε συναισθηματικοί λόγοι, στο ερωτικό κομμάτι. Στο φιλικό δεν έχω νιώσει ποτέ μόνη μου. Δόξα τω Θεώ έχω πολλούς φίλους και πολλές παρέες.

«Π»: Όταν ένιωσες μόνη σου, πώς το αντιμετωπίζεις;

Ε.Κ: Έβγαίνα ακόμα περισσότερο με τους φίλους μου. Την πρώτη περίοδο που δεν είχα όρεξη έμενα σπίτι, αλλά σιγά-σιγά έπαιρνα πρωτοβουλία και έβγαίνα.

«Π»: Σε επηρέασε σε κάτι άλλο;

Ε.Κ: Εκεί που είχα χάσει 2-3 κιλά από τη στεναχώρια, τα πήρα από μεταλαχολία.

6

«Π»: Έχεις βιώσει μοναξιά;

Α.Π: Ναι, έχω νιώσει μόνη λόγω διαβάσματος, έμενα στη συναναστροφή του τηλεφώνου.

«Π»: Έκανες κάτι για να το αντιμετωπίσεις;

Α.Π: Όχι, έμενα ακόμα περισσότερο στο σπίτι.

«Π»: Σε επηρέασε σε κάτι άλλο;

Α.Π: Όχι, με τους φίλους μια χαρά, απλά δεν τους έβλεπα τόσο συχνά και δεχόντουσαν το γεγονός ότι διαβάζω πολύ.

7

«Π»: Έχεις αισθανθεί πολλές φορές μοναξιά;

Δ.Σ: Μερικές.

«Π»: Για ποιους λόγους;

Δ.Σ: Απλά δεν βρισκόμουν κοντά σε πρόσωπα δικά μου.

«Π»: Και πώς το αντιμετωπίζεις;

Δ.Σ: Χωρίς ιδιαίτερο τρόπο, απλά περνούσε ο καιρός.

«Π»: Επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό η μοναξιά τη ψυχολογία σου;

Δ.Σ: Όχι.

8

«Π»: Έχεις αισθανθεί τον τελευταίο καιρό μοναξιά;

Σ.Π: Καθόλου.

«Π»: Κατά τη διάρκεια της ζωής σου μέχρι τώρα;

Σ.Π: Πολύ σπάνια

«Π»: Για ποιους λόγους;

Σ.Π: Για βλακείες, δεν με ήθελαν οι κοπέλες. Ήταν συναισθηματικοί λόγοι κυρίως.

«Π»: Πώς το αντιμετωπίζεις;

Σ.Π: Με πολλή υπομονή και περνούσε.

«Π»: Πώς βίωνες εκείνη τη περίοδο τη μοναξιά;

Σ.Π: Με απασχολούσε πολύ λίγο

για να θυμάμαι, ήταν μικρά διαστήματα μοναξιάς.

«Π»: Πόσο πιστεύεις ότι ο σημερινός άνθρωπος επηρεάζεται από την τεχνολογία και από τον σύγχρονο τρόπο ζωής και αισθάνεται μόνος;

Σ.Π: Πολύ. Νομίζω ότι όλες αυτές οι σύγχρονες τεχνολογίες επικοινωνίας καταφέρνουν το εντελώς αντίθετο από αυτό για το οποίο φτιάχτηκαν, αλλά εγώ είμαι αρκετά παλαιομοδίτης και αναχρονιστικός και δεν ασχολούμαι με αυτά.

«Π»: Βέβαια, υπάρχει μια μερίδα ανθρώπων που καταπιάνονται με την τεχνολογία και επικοινωνούν πολύ μέσω αυτών των τρόπων. Πιστεύεις ότι σε αυτό υπάρχει πρόβλημα;

Σ.Π: Υπάρχει ένα πρόβλημα, αλλά από την άλλη βλέπεις ότι ακόμα και στη λάσπη, μπορείς να βρεις χρυσάφι. Δηλαδή, ακόμα και σε αυτό το σύστημα βλέπεις ότι πολλοί άνθρωποι καταφέρνουν να χτίζουν πολύ ουσιαστικές σχέσεις.

9

«Π»: Τον τελευταίο καιρό έχεις αισθανθεί μοναξιά;

Ζ.Ε: Ναι, γιατί είμαι μακριά από τους γονείς μου, δεν έχω κάποιον άνθρωπο, κάποιον φίλο, εννοώ αγόρι. Έχω βέβαια τους φίλους μου και μπορώ να εξισοροπήσω λίγο τα πράγματα. Δεν έχεις όμως έναν άνθρωπο να εμπιστευτείς, κάποιον πολύ δικό σου, δεν υπάρχει κάποιος που να είναι πολύ κοντά σου ανά πάσα στιγμή και ανά πάσα ώρα τον χρειαστείς και να μπορείς να απευθυνθείς σε εκείνον.

«Π»: Το αίσθημα της μοναξιάς είναι

μακροχρόνιο για σένα;

Ζ.Ε: Όχι μακροχρόνιο, απλά έχουν αλλάξει οι συνθήκες, δηλαδή είμαι πρωτοετής και έχουν αλλάξει πολλά πράγματα.

«Π»: Πώς το αντιμετωπίζεις μέχρι τώρα ;

Ζ.Ε: Προσπαθώ να μην το σκέφτομαι, διαβάζω και κλείνομαι στον εαυτό μου.

«Π»: Η τηλεόραση, ο Η/Υ είναι τρόποι αντιμετώπισης;

Ζ.Ε: Πιο πολύ ο Η/Υ. Μπορείς να ακούσεις μουσική, να χαλαρώσεις, αλλά δεν μπορείς να επικοινωνήσεις. Δεν με εκφράζει αυτός ο τρόπος επικοινωνίας, μου φαίνεται λίγο πεζός και ψυχρός.

10

«Π»: Έχεις αισθανθεί ποτέ μοναξιά;

Τ.Γ: Όχι, ποτέ, καθόλου.

«Π»: Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι ένας άνθρωπος μπορεί να αισθανθεί μοναξιά;

Τ.Γ: Η απουσία κάποιων προσώπων, ίσως φίλων, αλλά και με πολύ κόσμο γύρω σου αν δεν έχεις επικοινωνία...

«Π»: Εσύ για ποιούς λόγους δεν αισθάνθηκες ποτέ μόνος;

Τ.Γ: Από τη φύση μου, είμαι πολύ κοινωνικός άνθρωπος, πάντα είχα πολλούς φίλους και πολλούς γνωστούς. Κάνω πολύ εύκολα παρέες.

«Π»: Πώς πιστεύεις ότι ο σύγχρονος τρόπος ζωής επηρεάζει τους ανθρώπους και αισθάνονται μοναξιά;

Τ.Γ: Όσο περνούν τα χρόνια βλέπουμε ότι τα δεδομένα αλλάζουν. Προβλήματα οικονομικά, κοινωνικά

κά ...έτσι όπως έχει διαμορφωθεί η κοινωνία σε οδηγεί προς τη μοναξιά. Πρέπει να έχεις αντιστάσεις πλέον για να μην είσαι μοναχικός. Όταν σου βάζει ένα σωρό πρέπει, να είσαι δημιουργημένος, ωραίος, με χρήματα, με μόρφωση, με status, αλλιώς είσαι ένας τροχός πίσω, ένα να μην έχεις από αυτά προσπαθείς να το αποκτήσεις.

Δεν είναι ότι σε απορρίπτουν οι άλλοι, έχεις ήδη απορρίψει τον εαυτό σου και δεν κάνεις το βήμα να ενταχθείς σε μια ομάδα. Είναι τα πρότυπα της κοινωνίας. Οι περισσότεροι μπαίνουν στο πανεπιστήμιο και κάνουν μεταπτυχιακό, όχι επειδή τους αρέσει, αλλά επειδή πρέπει να το κάνουν, για να βρουν μια υποτιθέμενη δουλειά που θα τους το ζητήσουν.

Από εδώ και πέρα είναι θέμα χαρακτήρα και επιπέδου του καθενός. Αν κάποιος έχει αντιστάσεις και είναι εφοδιασμένος από την οικογένεια του με αξίες, καλώς έχει, αλλά αν κάποιος δεν έχει όλα αυτά και ανθρώπους να τον προτρέψουν να προχωρήσει, θα μπει στην άλλη μεριά. Η μοναξιά είναι εύκολη λύση.

«Π»: Για πολλούς ανθρώπους λοιπόν, η μοναξιά αποτελεί ένα τεράστιο ψυχικό κενό. Πώς νομίζεις ότι μπορεί να το ξεπεράσει ;

Τ.Γ: Πρώτα να συνειδητοποιήσει ότι από μόνος του κάτι αξίζει. Δεν είναι δυνατόν σε όλους τους τομείς να είναι τόσο χάλια. Να αντιληφθεί ότι και οι απέναντι του δεν είναι παντού τόσο καλοί. Να μην περιμένει πάντα να τον επιλέγουν οι άλλοι, δεν είναι μια ζωή κρινόμενος, να κάνει κι ο ίδιος επιλογές.

«Π»: Ακόμα και το γεγονός του να βρω σε ποιόν τομέα είμαι καλός και να κερδίσω την αυτοεκτίμηση μου και τον αυτοσεβασμό μου έχει να κάνει με μια γενικότερη θεώρηση του κόσμου. Τι ρόλο πιστεύεις ότι παίζει η Εκκλησία;

Τ.Γ: Έτσι κι αλλιώς η Εκκλησία

σου βάζει άλλα κριτήρια. Την ποιότητα του ανθρώπου. Εκεί μπορείς να δουλέψεις μόνος σου. Όταν εσύ αισθάνεσαι ότι βαδίζεις με συγκεκριμένες αρχές και νιώθεις εντάξει με τον εαυτό σου, αυτομάτως νιώθεις καλά. Η Εκκλησία από μόνη της, κι επειδή σε εντάσσει σε ένα σύνολο κοινωνικό, ήδη περιορίζει τη μοναξιά. Δίνει άλλα κριτήρια που δεν έχουν να κάνουν με τρίτους, έχουν να κάνουν με σένα. Σου δίνει μια ελπίδα ότι δεν είσαι μόνος, αυτό είναι το βασικό, το πρώτο πράγμα που σου δίνει η Εκκλησία είναι η ελπίδα.

11

«Π»: Έχεις βιώσει τη μοναξιά κάποια στιγμή στη ζωή σου;

Ε.Π: Η αλήθεια είναι ότι πέρυσι τον χειμώνα είχα πάει για Εράσμους στη Γερμανία και κάποια στιγμή στη μέση της περιόδου που έμενα εκεί, ένιωθα πολύ μοναξιά, γιατί δεν είχα τους δικούς μου. Ναι μεν είχα τους φίλους μου, απλά ένιωθα ότι κάτι δικό μου λείπει.

«Π»: Το αντιμετωπίζεις με κάποιον τρόπο;

Ε.Π: Κάποια στιγμή με είχε πιάσει μελαγχολία, αλλά ξεκίνησα να βγαίνω πιο πολύ με τους φίλους μου εκεί, να παίρνω τηλέφωνο τους δικούς μου, κι επίσης, επειδή πήγαινα στην Εκκλησία, άρχισα να βγαίνω με φίλους μου από εκεί. Συν τοις άλλοις, μπορούσα να μιλήσω με τον ιερέα εκεί, ο οποίος μου είπε κάποια πράγματα και μου έδωσε δύναμη.

«Π»: Σε επηρέασε σε κάποιο άλλο κομμάτι στην καθημερινότητα σου;

Ε.Π: Στα μαθήματα μου δεν με είχε επηρεάσει, απλά δεν είχα όρεξη να βγω έξω και να δω ανθρώπους.

Επιμέλεια:

Ελισάβετ Σαλιβέρου -
Ελισάβετ Καλοβελώνη
Φοιτήτριες Τ.Ε.Α.Π.Η

Μοναξιά: τι τη γεννά; τι τη νικά;

«Εχτές με είχαν οι πίκρες μου λυγίσει και μοναχός σε δάσος καθόμουν σκιερό σκίζοντας την καρδιά μου.

Γλυκό για μένα γιατρικό στις λύπες μου είναι πάντα

Με την ψυχή στη σιγαλιά να κρυφοκουβεντιάζω...

Και μέσα στα γυρίσματα του νου που κυκλοφέρνει

Τέτοιαν άμαχη αντίμαχες είχαν στημένη σκέψεις:

Μόνος ήμουνα, τι θα γίνω, ποιος είμαι δε γνωρίζω...

“Υπάρχω” πες μου τι θα πει;»...

*Γρηγόριος Θεολόγος
Περί ανθρωπίνης φύσεως
Μετ.:Ι.Σακαλή*

Ακούγοντας κάποιος τη λέξη μοναξιά, τη συσχετίζει με τα αρνητικά συναισθήματα που αυτή απορρέει. Πριν ξεκινήσουμε την ανάπτυξη των αιτίων, των συνεπειών και των τρόπων αντιμετώπισης της μοναξιάς θεωρώ σκόπιμο να αναφέρουμε αρχικά τα θετικά στοιχεία αυτού του όρου, αυτής της κατάστασης.

Σε επιστημονικό επίπεδο υπάρχει ο όρος της ευεργετικής μοναξιάς. Η ευεργετική μοναξιά αναφέρεται στην ικανότητα του ανθρώπου να μη φοβάται να μένει μόνος, να βρει χρόνο για το «ένδον σκάπτε», ώστε να μπορεί να έρθει σε ουσιαστική σχέση με τον εαυτό του, με τον άλλο και με τον Θεό. Ο π. Παΐσιος έλεγε πως **«Ο φόβος της μοναξιάς αποτελεί ευκαιρία για αδιάλειπτη**

προσευχή».

Η μοναξιά πολλές φορές μας «αναγκάζει» να συνομιλήσουμε με τον εαυτό μας, να κατανοήσουμε πτυχές του που έχουμε κρυμμένες, να δούμε τις «ανομίες» μας και να βελτιωθούμε σαν άνθρωποι, ώστε να φωλιάσει στις καρδιές μας το έλεος του Θεού. Λέγεται λοιπόν πως δρα ως ισχυρό φάρμακο που είναι καλό σε μικρές δόσεις, αλλά δηλητηριώδες σε μεγαλύτερες.

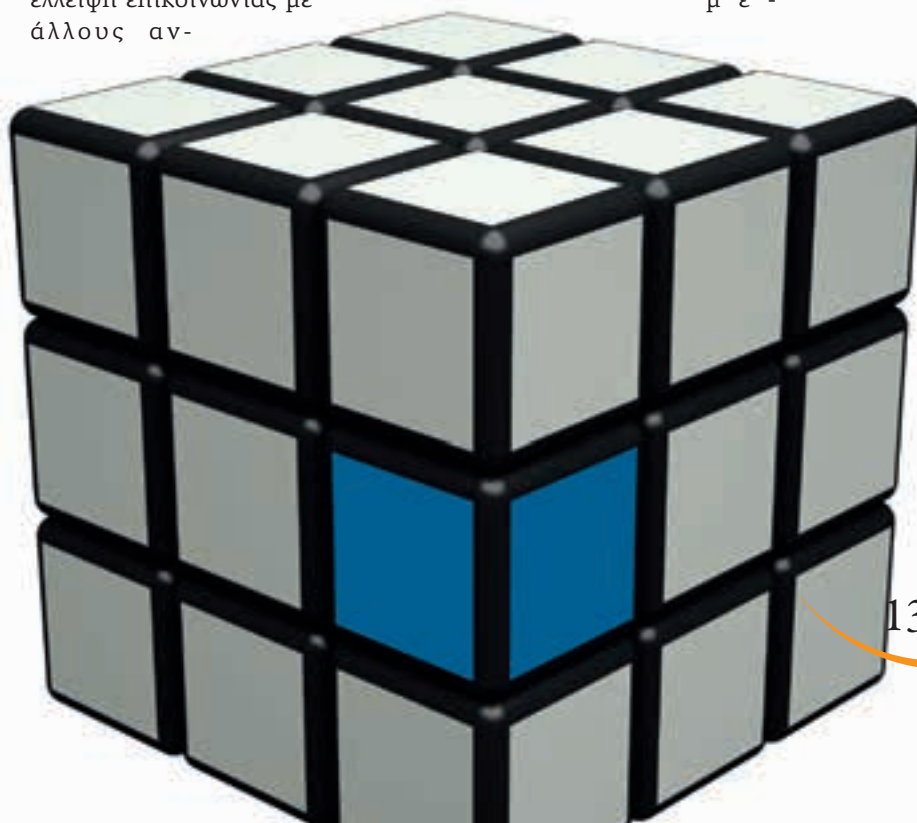
Η μοναξιά από μόνη της ως έννοια δεν είναι ούτε καλή, ούτε κακή, ο χαρακτηρισμός που θα της αποδοθεί έγκειται στη χρήση της από τον καθένα μας.

Ας προχωρήσουμε λοιπόν σε αυτό που οι περισσότεροι αντιλαμβάνονται ως μοναξιά.

Η λέξη “μοναξιά” σημαίνει την κατάσταση της απομόνωσης, την έλλειψη επικοινωνίας με άλλους αν-

θρώπους. Και φυσικά, υπάρχουν πολλά είδη μοναξιάς. Μπορεί ένας άνθρωπος να νιώθει μόνος, όταν βρίσκεται σε ένα άδειο δωμάτιο. Μπορεί πάλι να βρίσκεται σε ένα δωμάτιο γεμάτο από κόσμο και πάλι να νιώθει μέσα του το συναίσθημα αυτό. Νιώθουμε μόνον, όταν χάσουμε κάποιο αγαπημένο μας πρόσωπο, όταν βρισκόμαστε σε ένα πάρτυ που δεν γνωρίζουμε κανέναν, όταν μετακομίζουμε σε μια άγνωστη πόλη. Η μοναξιά θεωρείται από πολλούς, ως μία από τις πιο φρικτές μαστιγές του καιρού μας. Βασανίζει αμέτρητους ανθρώπους, δυσαρμονικά ζευγάρια, μικρά παιδιά διαλυμένων οικογενειών, ηλικιωμένους που νιώθουν πως κανείς δεν τους αγαπά. Η μοναξιά δεν κάνει διακρίσεις, προσβάλλει πλούσιους και φτωχούς, νέους και ηλικιωμένους, μορφω-

μ έ -

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
μοναξιά

ζα τον πα-
ρέσυρε
μαζί
της. Δε
νομίζω
πως αυτό

νους και αγράμματους, σε όλες τις εποχές του έτους, σε όλες τις φάσεις της ζωής. Πόση θλιμμένη μοναξιά φωλιάζει μέσα σε μπαρ, σε κλαμπ, σε λέσχες, σε φτωχόσπιτα αλλά και μέσα σε πολυτελείς επαύλεις!

Δεν είναι αλήθεια, τραγικό να ζούνε δύο κάτω από την ίδια στέγη και να κοιμούνται πάνω στο ίδιο κρεβάτι και όμως να είναι κατά βάθος ξένοι; Πόσο στυγνή και ασήκωτη η μοναξιά, όταν δεν βρίσκεις μια ευαίσθητη καρδιά να εμπιστευθείς τον πόνο σου, τις αγωνίες σου και τις ανησυχίες! Ο Τένεσσον Ουίλλιαμς διαπιστώνει: «**Είμαστε καταδικασμένοι σε φυλάκιση μες στο μοναχικό κελί του ίδιου του κορμιού μας.**»

Τι γεννά τη μοναξιά;

Τι μπορεί όμως να κάνει τους ανθρώπους να νιώθουν μόνοι; Μόνοι μέσα στον πολύβουο και πολυπρόσωπο κόσμο που ζούμε;

Παρακολουθώντας την παράσταση 'Πουθενά' του Δημήτρη Παπαϊωάννου, στάθηκα στη σκηνή όπου κάποιος από το πλήθος, πήγαινε αντίθετα σε αυτό, μόνος του ενάντια στη μάζα, όμως τελικά δεν

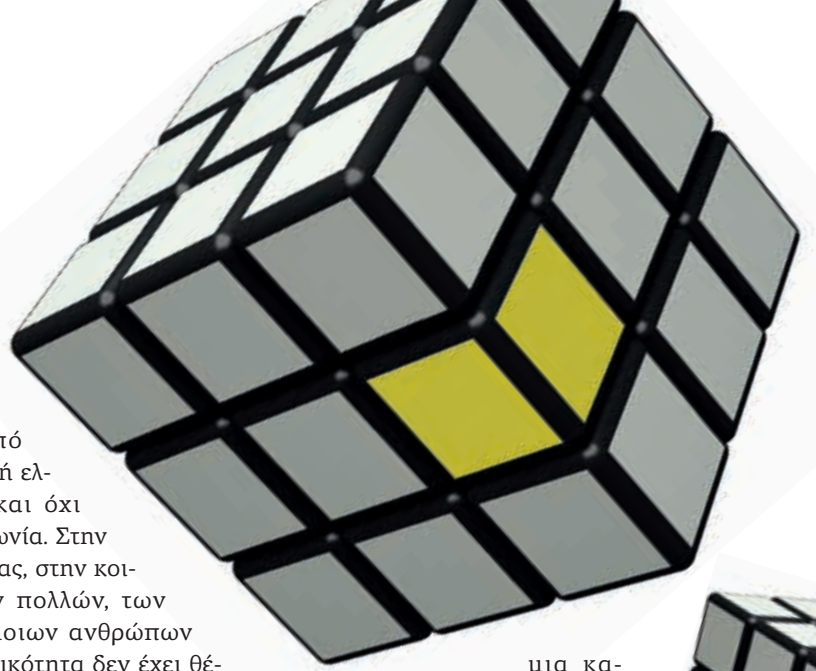
τα κατάφερε
και η
μ ά -

Νιώθουμε μόνοι, όταν χάσουμε κάποιον αγαπημένο μας πρόσωπο, όταν βρισκόμαστε σε ένα πάρτυ που δεν γνωρίζουμε κανέναν, όταν μετακομίζουμε σε μια άγνωστη πόλη. Η μοναξιά θεωρείται από πολλούς, ως μία από τις πιο φρικτές μάστιγες του καιρού μας.

απέχει από τη σημερινή ελληνική – και όχι μόνο- κοινωνία. Στην κοινωνία μας, στην κοινωνία των πολλών, των πολλών όμοιων ανθρώπων η διαφορετικότητα δεν έχει θέση. Μήπως η διαφορετικότητα οδηγεί στη μοναξιά; Μήπως αυτόματα όποιος είναι ενάντια στα σημερινά πρότυπα είναι ξένος από αυτό που ονομάζουμε κοινωνικό σύνολο; Η ίδια εποχή στερεί από τον άνθρωπο τον πλουραλισμό, τη διαφορετικότητα της άποψης, της γνώμης, τον ωθεί σε έναν αέναο μονόλογο, σε μια ακατάπαυστη και πολλές φορές ανούσια αντιφώνηση συναισθημάτων. Έτσι, ο άνθρωπος χάνει την προσωπικότητά του καθώς κυριαρχείται από το συναίσθημα της αγέλης. Ο μονόλογος πολλές φορές οδηγεί τον άνθρωπο στον παραλογισμό και ο άνθρωπος κλείνεται στην οδύνη της απομόνωσης.

Ακόμα και η διαβίωση σήμερα έχει γίνει πιο απρόσωπη. **Σύμφωνα με τον Ε. Παπανούτσο, στις μεγαλουπόλεις οι σχέσεις “εξαλγεβρίζονται”. Οι άνθρωποι δεν έχουν προσωπική ιστορία, αλλά είναι ο “x” ο “y” ο “z”.**

Τρανταχτό παράδειγμα των πόλεων - Βαβέλ, οι πολυκατοικίες. Στην πολυκατοικία οι ένοικοι δεν γνωρίζονται μεταξύ τους. Στην πολυκατοικία χάθηκε η γειτονιά, που μοιραζόσουν το ψωμί κι οι πόρτες ήταν ανοιχτές. Οι σχέσεις εξαντλούνται σε

μια καθημέρα μέσα στο ασανσέρ κι ένα τυποποιημένο και βιαστικό χαμόγελο, δίνοντας τον λογαριασμό των κοινοχρήστων.

Περπατάμε στο δρόμο και σκουντουφλάμε ο ένας πάνω στον άλλο, στο λεωφορείο στριμώνομαστε, στα κέντρα διασκέδασης δεν βρίσκεις θέση. Στο σχολείο, στο σπίτι, στο κατάστημα, παντού, κουβαλάμε την πλήξη και την ανία μας, πολλές φορές δίχως να το συνειδητοποιούμε πλήρως, κι η κατάσταση αυτή μπορεί να έχει γίνει απλή συνήθεια δίχως να μας απασχολεί πια. Οι καθημερινές ασχολίες δεν αφήνουν ποτέ μόνους τους ανθρώπους για να τα πούνε με τον εαυτό τους. Ο διπλανός μας, δεν συμμετέχει στις χαρές μας, δεν συμμερίζεται τις θλίψεις μας, δεν έχει μάτια για να δει τον πόνο μας, αυτιά να ακούσει την κραυγή μας.

Κυκλοφορούμε και βάζουμε ακουστικά κλείνοντας τα αυτιά στον συνάνθρωπο. Δεν επιζητούμε την από κοντά συνάντηση, αλλά στέλνουμε ευχές αφήνοντας ένα τυπικό μήνυμα στη σελίδα του άλλου σε κάποιον ιστότοπο κοινωνικής δικτύωσης. **Η τεχνολογία σίγουρα μίκρυνε τις μεγάλες αποστάσεις αλλά ίσως να μεγαλώνει τις μικρές. Πιθανότατα εμείς να μην τη χρησιμοποιούμε σωστά και να αγνοούμε πως βυθιζόμαστε στον ωχαδελφισμό της εποχής μας.**

Όλοι τρέχουμε από το πρωί

μέχρι το βράδυ, αγωνιζόμαστε να κάνουμε το αύριο καλύτερο και αδιαφορούμε για το σήμερα. Αδιαφορούμε για τον φίλο, τον συγγενή, τον άνθρωπο της διπλανής πόρτας που μπορεί να υποφέρει. Προσπαθούμε να κάνουμε καλύτερη τη ζωή μας, να αυξήσουμε το «έχειν», αδιαφορώντας για το «είναι», υποβαθμίζοντάς το. Ζούμε καταναλώνοντας, έχοντας ως στόχο να αυξήσουμε τη χρησιμότητά μας ως καταναλωτές και την απληστία μας ως άνθρωποι. **Η ταύτιση του «έχειν» με το «είναι» ανέδειξε το «έχειν» ως κριτήριο κοινωνικής αξιολόγησης, με αποτέλεσμα ο άνθρωπος να ξοδεύει τα ψυχικά του αποθέματα προκειμένου να αποκτήσει όλο και περισσότερα υλικά αγαθά.** Όλα στον πολιτισμό μας περιστρέφονται γύρω από το «εγώ» μας. Προσπαθούμε να είμαστε εμείς οι καλύτεροι. Αναπτύσσουμε τη φίλαυτη προσωπικότητά μας και δεν αφήνουμε περιθώριο στις ανθρώπινες σχέσεις. Η συνεχής ανταγωνιστικότητα που κυριαρχεί στη ζωή μας υποτιμά και διαβάλλει

τις σχέσεις των ανθρώπων. Φροντίζουμε μόνο για το ατομικό μας καλό και τότε φτάνουμε σε ακρότητες καθώς προσπαθούμε με όποιο μέσο διαθέτουμε να καλύτερεύουμε το «εγώ» μας αδιαφορώντας για το τι γίνεται δίπλα μας.

Υψώνουμε τείχη, στεγανά ατάρκειας, κλείνοντας τον Θεό, τον συνάνθρωπο - ακόμα και αν αυτός είναι φίλος, αδερφός, παιδί, γονιός, συγγενής - και την κτίση απέξω. Έτσι, η παγερότητα που υπάρχει στην καρδιά μας γεννά τη μοναξιά της ζωής και αυτή με τη σειρά της προκαλεί τη μοναξιά του πόνου και της εγκατάλειψης. Η επαφή μας με τους άλλους έχει χαθεί. Η παγερότητα και η σκλήρυνση της καρδιάς μας, μας οδηγούν και εμάς και τους γύρω μας στη μοναξιά.

Τις περισσότερες φορές η αδυναμία μας να υπάρξουμε στην δυναμότητα της σχέσης, στην ολοκλήρωση του να υπάρχω με τον «άλλο» οφείλεται στην δική μας κλειστή ατομικότητα. Στο ότι δεν ανοίγουμε τα σύνορα του Εγώ μας, δεν έχουμε μάθει και δεν έχουμε

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΜΟΝΑΞΙΑ

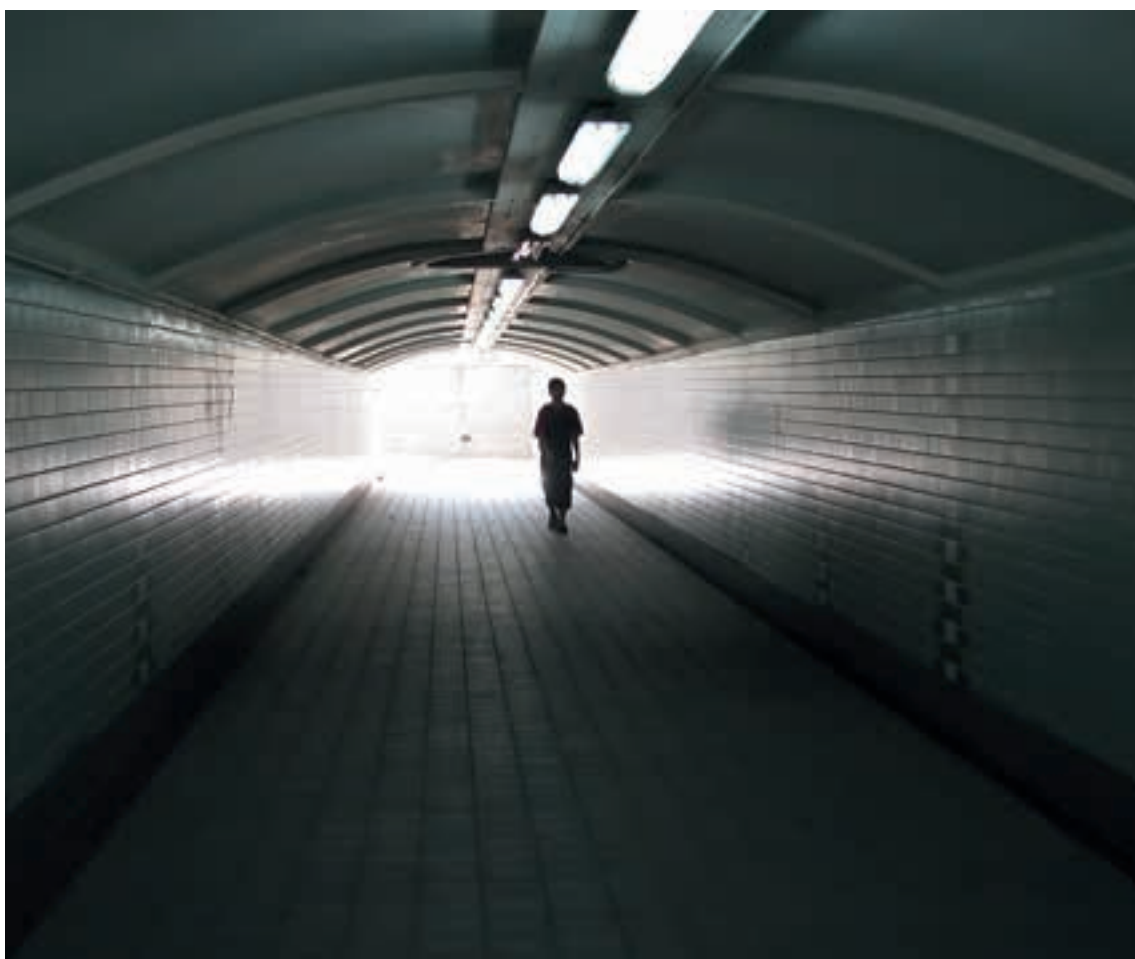
την παραμικρή διάθεση να μάθουμε, να ζούμε για τους άλλους και με τους άλλους.

Στο οδυνηρό γεγονός της μοναξιάς μας, διερωτηθήκαμε άραγε εάν ο τρόπος ζωής μας, οι ενέργειες μας και η όλη παρουσία μας αφήνει χώρο να υπάρξουν άλλοι άνθρωποι δίπλα μας;

Όπως μας λέει ο π. Φιλόθεος Φάρος «για να υπάρχουν στη ζωή ενός ανθρώπου κάποιοι άνθρωποι που θα συμβάλουν στην ικανοποίηση των αναγκών του, είναι απαραίτητο να μπορεί και να θέλει και εκείνος να συμβάλει στην ικανοποίηση των δικών τους αναγκών...»

Τι την νικά;

Γράφει ο συγγραφέας π. Τιμ. Κιλίφης: «Υποκατάστατα, βέβαια, για την αντιμετώπιση της μοναξιάς,

φεια, ούτε κόλαση.»

«Βίος και Λόγοι» γέροντος Πορφυρίου Κανσοκαλυβίτου

υπάρχουν αρκετά. Δεν τη φυγαδεύουν όμως. Αντίθετα την επιτείνουν. Ένα είναι το αληθινό όπλο, που χτυπάει θανάσιμα τη μοναξιά: **Η αληθινή αγάπη. Όποιος ζει μέσα στο κλίμα της γνήσιας αγάπης, δεν κινδυνεύει ποτέ από τη θανάσιμη μοναξιά. Η αγάπη είναι ο εχθρός της μοναξιάς».**

«ή γάρ αγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς» (Προς Κορινθίους, Β΄ 5:14) Δηλαδή η αποκατάσταση της επικοινωνίας και η απομάκρυνση της μοναξιάς βρίσκονται στη θέληση του ανθρώπου, στη βούληση να δεχτεί να αποκαταστήσει τη σχέση του με τους συνανθρώπους, την κτίση και τον Δημιουργό του, πάντα με μετάνοια και ταπεινοφροσύνη. **Χρειάζεται προσοχή, είναι τέχνη το να αγαπάς, απαιτείται βούληση και θέληση, όχι μόνο ύπαρξη του έντονου συναισθήματος, καθώς το συναίσθημα έρχεται και παύεται...»**

«Όταν βρεις τον Χριστό, σου αρκεί, δεν θέλεις τίποτ' άλλο, ησυχάζεις. Γίνεσαι άλλος άνθρωπος. Ζεις παντού, όπου υπάρχει ο Χριστός. Ζεις στα άστρα, στο άπειρο, στον ουρανό με τους αγγέλους, με τους αγίους, στη γη με τους ανθρώπους, με τα φυτά, με τα ζώα, με όλους, με όλα. Όπου υπάρχει η αγάπη στον Χριστό, εξαφανίζεται η μοναξιά. Είσαι ειρηνικός, χαρούμενος, γεμάτος. Ούτε μελαγχολία, ούτε αρρώστια, ούτε πίεση, ούτε άγχος, ούτε κατή-

Η Αγία Γραφή μας βεβαιώνει πως ο Θεός ποτέ δεν λησμόνησε τον άνθρωπο. Μας αγάπησε και εξακολουθεί να μας αγαπά. Έστειλε για μας στη γη τον μονογενή Υιό Του. Ήλθε ο Χριστός κοντά μας σαν τον Καλό Σαμαρείτη, για να ιατρέψει τις πληγές μας και να συντροφέψει την πορεία μας μέσα σε αυτό τον ανάλγητο

Η αληθινή αγάπη. Όποιος ζει μέσα στο κλίμα της γνήσιας αγάπης, δεν κινδυνεύει ποτέ από τη θανάσιμη μοναξιά. Η αγάπη είναι ο εχθρός της μοναξιάς

κόσμο. Γνώρισε τον πόνο της εγκατάλειψης στον υπέρτατο βαθμό. Γι' αυτό μπορεί σήμερα να μας κατανοήσει και να μας παρηγορήσει.

Στη νύχτα της Γεθσημανή, ενώ ο ιδρώτας Του χυνόταν στη γη και αγωνιούσε οδυνηρά, οι εχθροί συνωμοτούσαν εναντίον Του και οι φίλοι Του κοιμόντουσαν. Στον Γολγοθά, πέθανε για την δική μας Λύτρωση. Χάρη στη σταυρική θυσία Του, το χώρισμα που χώριζε τον άνθρωπο από τον Θεό γκρεμίστηκε και καταλύθηκε.

Τώρα, όποιος με πίστη δέχεται τον Ιησού Σωτήρα Του, λυτρώνεται από την αμαρτία και από την μοναξιά. Δεν είναι μόνος μέσα στη ζωή. Έχει κοντά του τον Θεό. Η παρουσία Του γλυκαίνει και ομορφαίνει τις πικρές του ώρες. Γεμίζει την ψυχή του με ανείπωτη χαρά, φωτίζει και ωραίζει όλη τη ζωή του και η μοναξιά του ανθοβολεί.

Δεν νιώθει μόνος, όποιος έμαθε να επικοινωνεί με τον Θεό. Δεν είναι μόνος όποιος έμαθε να περ-

πατάει με τον Θεό και να κρατάει το ζεστό Του χέρι.

Ο Σπανουδάκης στο τραγούδι «Πού να σε βρω», διερωτάται :

«Δεν έχω μάτια, δε σε βλέπω, δε σε ακούω ή δε μιλάς..»¹

Τελικά τι φταίει για τη μοναξιά; **Ίσως στα μάτια είτε στα βιολογικά, είτε στα μάτια της ψυχής μας μπήκε σκόνη και δε μας αφήνει να δούμε πως δεν είμαστε μόνι μας, ο Θεός είναι πάντα μαζί μας.** Μας το έχει πει άλλωστε «οὐ μὴ σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω» (Εβραίους ιγ, 5) και «ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἶμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος». (Ματθαίου, κη΄ 20). Πρέπει να καταλάβουμε πως είναι συνεχώς δίπλα μας, πάντα μας μιλάει, εμεῖς συχνά δεν Τον ακούμε.

Επιμέλεια:

Αγγελική Καλκάνη

Φοιτ. Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών ΕΜΠ

ΠΗΓΕΣ :

- "Ανατομία στο δράμα της μοναξιάς", Βασίλης Γιούλτσος
- εφημερίδα Ελεύθερος Τύπος,
- Σμυρνιάδου Δ., «Η έκθεση σήμερα», τόμ. Γ', εκδ. Gutenberg 1996
- «Γέροντας Παΐσιος ο Αγιορείτης 1924-1994, Μαρτυρίες προσκυνητών»
- http://orthodoxipisti-orthodoxipisti.blogspot.com/2010/01/blog-post_7440.html

«Το τέλος του παιχνιδιού»

Η Εκκλησία ως κοινωνία προσώπων

Θα ξεκινήσω με τρία γεγονότα. Δεν είναι απόλυτα, ωστόσο φανερόνουν κάποιες πτυχές του ζητήματος. Στη συνέχεια θα καταθέσω σύντομα και απλά κάποιες σκέψεις ελπίζοντας να προκαλέσω έναν γόνιμο προβληματισμό.

Περιστατικό πρώτο

- Άκουσα πως οι Χαιρετισμοί της Παναγίας γίνονται και πρωί, ισχύει; με ρώτησε.

- Σε κάποιες ενορίες γίνεται η ακολουθία και το πρωί για διευκόλυνση όσων δεν μπορούν το απόγευμα, απάντησα.

Δεν έχω αξιωθεί να πάω φέτος. Στο χωριό μου αρέσει να πηγαίνω στην εκκλησία γιατί ξέρω τον παπά, τον κόσμο. **Εδώ δεν ξέρω κανέναν, δεν πάω.**

Περιστατικό δεύτερο

Ορθόδοξη ενορία στο εξωτερικό. Κάποιος φοιτητής εκκλησιάζεται τακτικά περίπου δύο μήνες εκεί. Τόσο καιρό δεν τον πλησίασε κανείς να του μιλήσει. Ήταν ομοεθνής. **Σίγουρα δεν ήταν αόρατος.**

Περιστατικό τρίτο

Κυριακή πρωί. Μια παρέα αποφαρίζει να πάει μια βόλτα. Στο δρόμο τους συναντούν μια εκκλησία. Διστακτικά αποφάσισαν να ανάψουν ένα κερί. Το κερί έγινε αντίδωρο. Κάθισαν ως το τέλος χωρίς να ξέρουν γιατί. Φιλούν το χέρι του ιερέα. **«Καλώς τα παιδιά!»** Το χαμόγελό του τους κερδίζει. Κατευθύνονται προς την έξοδο του ναού. Τους πλησιάζει κάποιος. «Καλημέρα! Απέναντι στην αίθουσα πίνουμε

καφέ μετά τη Λειτουργία, θα χαρούμε να σας δούμε.» Πήγαν.

Προβληματισμοί

Αναρωτιέμαι και προβληματίζομαι. Αντικαθιστούμε τη γνώση με την πληροφορία, την φαντασία με την ψευδαίσθηση, τη ζωή με την επίφασή της. Αν η Εκκλησία μετατραπεί σταδιακά από συνάντηση σε μαζική συνάθροιση, τότε δεν θα είναι Εκκλησία.

Ο δρόμος από τη μοναξιά της ειδικής και καλωδιακής επικοινωνίας στην κοινωνία της Εκκλησίας είναι δύσβατος για τον σύγχρονο άνθρωπο. Οι νέες ηλεκτρονικές περιοχές συνάθροισης οδηγούν τον άνθρωπο σε μια ψευδεπίγραφη εγγύτητα και σε μια κίβδηλη σχέση. Χρειάζεται να γκρεμιστούν οι συστροφές στην αυτάρκεια της ατομικότητάς του, ο φόβος και οι ανασφάλειες, για να μεταπλαστούν σε γέφυρες επι-κοινωνίας με τον πλησίον, με τον σαρκωμένο Θεό.

Η Εκκλησία από τη φύση της δεν είναι τίποτε άλλο από κοινωνία. **Η Εκκλησία είναι θεμελιωμένη στα τρία πρόσωπα της Αγίας Τριάδας, γι' αυτό συνιστά την όντως κοινωνία, πέρα και πάνω από χωροχρονικά πλαίσια.** Τι είδους είναι αυτή η κοινωνία; Είναι συμμετοχή σε κοινή ζωή, αλληλοπερικώρνηση προσώπων, συγχώρεση. Με την αυτονόμηση του ανθρώπου, βραχυκυκλώνεται η επικοινωνία με το Θεό. Η σάρκωση του Θεού δημιουργεί την προϋπόθεση της επανασύνδεσης, τη μετατροπή τηςσχάσης σε σχέση. Μια καινούργια συνάντηση.

Η Εκκλησία στη βάση της είναι σώμα Χριστού. Δεν είναι μόνο οι ιερείς, ούτε το κτιριακό συγκρότημα. Αλλά είναι ένας ζωντανός οργανισμός. Κάθε βαπτισμένος άνθρωπος μπορεί να μετέχει και να γεύεται, ανάλογα με τη δεκτικότητά του, αυτή την κοινωνία μέσα από το σύνολο των συνανθρώπων. **Ωστόσο «πᾶς ἄνθρωπος ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον» την υποψιάζεται, την αγγίζει και ελεύθερα κάνει την επιλογή του να ακολουθήσει.**

Ο Θεός δεν συνιστά ατομική οντότητα, είναι κοινωνία προσώπων. Κι' εμείς, λοιπόν, αν θέλουμε να ενωθούμε μαζί Του, δεν είναι δυνατόν να το κάνουμε ως άτομα. Στην Εκκλησία δεν είναι κανείς μόνος. Υπάρχει κίνδυνος να μείνει μόνος, αν πορευτεί σ' Αυτήν με ατομική διάθεση. Τότε εγκλωβίζεται στην αμυντική του τακτική. Το θέμα είναι η ένταξη στην αγαπτική κοινωνία της Εκκλησίας, όχι απλά η παρουσία.

Για να μην είμαστε «υπέργειοι», ούτε «υπόγειοι» αλλά «ισόγειοι», δηλαδή ρεαλιστές και ανθρώπινοι, να αναφέρουμε εδώ πως η ζωή σε κοινότητα ειδικά στην εποχή μας πληγώνει, αγκυλώνει και απογοητεύει τον άνθρωπο, αν και ουσιαστικά είναι αυτό που τον ολοκληρώνει. Η Εκκλησία από την άλλη δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς κοινωνία προσώπων.

Κάθε ενορία βέβαια έχει σε ένα βαθμό προβλήματα επικοινωνίας. Μπορεί να υπάρχουν κλίκες, δυσκολίες συνεννόησης και συνεργασίας, διότι αποτελείται από σύνολο

ανθρώπων που προσπαθούν. Γι' αυτό, η προσπάθεια των ανθρώπων και η υπέρβαση η προσωπική τελειώνονται στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, στο κοινό ποτήριο, που κέντρο της και αναφορά της είναι ο Επίσκοπος που είναι «εις τύπον καί τόπον Χριστού». Όμως το ερώτημα που τίθεται είναι αν κέντρο του Επισκόπου και του πληρώματος της τοπικής εκκλησίας είναι ο ίδιος ο Χριστός ή όχι, γιατί αλλιώς παρατηρούνται φαινόμενα εκκοσμίκευσης.

Εκεί έγκειται το σφάλμα του σημερινού ανθρώπου που μιμείται το σκαντζόχοιρο παραμένοντας μόνος! **Περιμένει μια άψογη συμπεριφορά από όσους εκκλησιάζονται. Χάνει την ευκαιρία να ζήσει το μεγαλείο της Εκκλησίας.** Έχει συνδέσει τον χριστιανισμό – και όχι άδικα – με μια συντηρητική, ηθικιστική, καθωσπρέπει φιγούρα και «λαμπερή» εκκοσμίκευση. Εκεί θάβεται το πρόσωπο. Τα χαρίσματα και οι ελλείψεις. Οι δυνατότητες και οι αδυναμίες. Μα η Εκκλησία δεν είναι τίποτε άλλο από θεραπευτήριο.

Η Εκκλησία έχει να προβάλλει τους θεραπευμένους από τη φθορά των παθών ανθρώπους που είναι οι άγιοι, γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο αγιογραφούνται λίγο παραπάνω από το έδαφος μέσα στο ναό. Πάλεψαν μέσα στην Εκκλησία και ο Θεός τους χαρίτωσε. Το μαρτύριό τους δίνει τη μαρτυρία διαχρονικά στον καθένα άνθρωπο πως οι άγιοι ως άνθρωποι που ήταν, συμπνοούν τον πάσχοντα. Γι' αυτό στην ενότητα του συνόλου της Εκκλησίας οι άγιοι είναι παρόντες. Όπως παρόντες είναι και οι κεκοιμημένοι.

Η Εκκλησία όμως σίγουρα δεν υπάρχει

για τους λίγους. Για τους εκλεκτούς. Για τους ικανούς και τους ευφρείς. Για μια ελίτ. Είναι για όλους! Είναι αγκαλιά χωρίς διακρίσεις. Δεν είναι αυτό που προβάλλεται, αλλά αυτό που κρύβεται. Στα ίδια στασίδια κάθονται όλοι. Από το ίδιο ποτήριο μεταλαμβάνουν όλοι. Παλαιότερα σε κάποιο σημείο της Θ. Λειτουργίας οι εκκλησιαζόμενοι ασπάζονταν μεταξύ τους. Το μυστήριο της εξομολόγησης γίνεται πρόσωπο με πρόσωπο. Στην Εκκλησία είμαστε συνοδοιπόροι σεβόμενοι τα μοναδικά και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του προσώπου του κάθε ανθρώπου.

Ορισμένοι αναρωτιούνται γιατί θα πρέπει να πηγαίνουν στην Εκκλησία αφού ο Θεός είναι πανταχού παρών και εφόσον πιστεύουν. Πρώτον, στην Εκκλησία οικονόμος των των μυστηρίων του Θεού είναι ο ιερέας. Δεύτερον, αν κάποιος διψά κατευθύνεται στην πηγή για να ξεδιψάσει. Τρίτον, πηγαίνοντας στο σύνολο της Εκκλησίας δεν είμαστε μόνοι. Είμαστε μαζί.

Αντίθετα εμείς, θέλουμε την Εκκλησία του εαυτού. Τέτοια Εκκλησία δεν υπάρχει. Τότε δεν πηγαίνουμε, αλλά την κάνουμε την Εκκλησία, δηλαδή σύναξη, δηλαδή, κοινό βίο, και συμμετέχουμε στο άπειρο του Θεού, μέσα από την αγκαλιά Του.

Η Εκκλησία ως θεανθρώπινος οργανισμός είναι στ' αλήθεια ένα χάδι για την ανθρώπινη οντότητα. Γιατί μέσα από το σύνολο και με βάση το πρόσωπο εκφράζεται ένα θέλημα - του Θεού που ταιριάζει σε όλους – πράγμα που δεν ισχύει με κάθε άλλη ανθρώπινη προσπάθεια για ένωση. Ο φορτισμένος και κουρασμένος άνθρωπος κάνει την κίνηση να ακουμπήσει για να στηριχθεί. Αν και στην Εκκλησία βρει αδιαφορία και απομόνωση τότε

κινδυνεύει να χαθεί.

Αξίζει να γίνει στο σημείο αυτό μια αναφορά στο εξαιρετικό έργο του **Σ. Μπέκετ**, «Το τέλος του παιχνιδιού», το οποίο παρουσιάζει κάποιους μοναχικούς ήρωες που είναι κλεισμένοι σε ένα ασφυκτικό αδιέξοδο δωμάτιο-φυλακή. Περιμένουν αόριστα κάτι. Μπορούμε να υποθέσουμε ελεύθερα ότι δεν μπορούν να περιμένουν τίποτα άλλο από το θάνατο. Σε προχωρημένη ψυχική και υπαρξιακή αποσύνθεση οι τέσσερεις ήρωες παίζουν ξανά και ξανά το ίδιο παιχνίδι, παραμένοντας μόνοι στα τείχη του πύργου τους. Το τέλος του παιχνιδιού είναι αυτή η επώδυνη έξοδος από την καθημερινή εσωστροφική κατάσταση που συνεχίζουν να ζουν.

Το παιχνίδι που ξέρουμε καλά να παίζουμε ξεγελώντας τον εαυτό μας φτάνει στο τέλος του;

Αυτό εξαρτάται από εμάς, έτσι οι μάρτυρες δέχονταν το θάνατο από το να αλλάξουν την πίστη τους, διότι θα αυτονομούνταν από την Εκκλησία και το Χριστό. Κάθε ιερέας ειδικά στην εποχή μας υπεύθυνα πρέπει να ξεβολεύεται, να επικοινωνεί απροϋπόθετα και ουσιαστικά με τον πιστό. Η Εκκλησία τον τοποθετεί συντονιστή. Αναλαμβάνοντας ευθύνες οφείλει να εργάζεται σοβαρά με το λαό προσφέροντάς του την αναστημένη πραγματικότητα. Οι κληρικοί μας είναι αναγκαίο με κατάλληλες ενέργειες να συνεισφέρουν στο να συμμετέχει και όχι απλώς να παρακολουθεί ο λαός.

«Κάθε άγιος έχει ένα παρελθόν και κάθε αμαρτωλός ένα μέλλον», έγραψε ο Όσκαρ Ουάιλντ. Δηλαδή και οι δύο έχουν ένα παρελθόν και ένα μέλλον. Σύμφωνα με τα παραπάνω μπορούμε να ζούμε την Εκκλησία αυθεντικά από τώρα. Βλέπουμε έμπρακτα πως είναι κάτι εντελώς διαφορετικό από όσα νομίζαμε...**Τέλεια.**

Επιμέλεια:
Χωραΐτης Χαράλαμπος
Φοιτ. Θεολογίας

m ó ν ο s s τ ο n e t ?

Είναι πολύ πιθανό να έχεις ακούσει ότι τα κινητά τηλέφωνα και γενικότερα η ασύρματη τεχνολογία (Wi-Fi, Bluetooth) είναι μία από τις πιο αμφιλεγόμενες αιτίες δημιουργίας καρκίνου του εγκεφάλου. Αυτό φαίνεται να μη μας πολυνοιάζει. Τουλάχιστον όχι ακόμα... Αυτό που σίγουρα μπορεί να μην περίμενες να ακούσεις είναι ότι καρκίνο (μέσα σε όλα τα άλλα) μπορεί να σου δημιουργήσει και η μοναξιά!!!

Νέα επιστημονικά στοιχεία έρχονται να ενισχύσουν την αντίληψη ότι η μοναξιά κάνει πιο πιθανό και πιο φονικό τον καρκίνο. Μια νέα αμερικανική επιστημονική έρευνα, που βασίστηκε σε πειραματόζωα, δείχνει ότι η

κοινωνική

Νέα επιστημονικά στοιχεία έρχονται να ενισχύσουν την αντίληψη ότι η μοναξιά κάνει πιο πιθανό και πιο φονικό τον καρκίνο

απομόνωση αυξάνει την πιθανότητα για επιθετική ανάπτυξη του καρκίνου. Σύμφωνα με το BBC, έρευνα του πανεπιστημίου Γιέλ, υπό την ερευνήτρια Γκρέτσεν Χέρμες, η οποία δημοσιεύτηκε στο περιοδικό PNAS της Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών των ΗΠΑ, δείχνει με ποιο τρόπο οι κοινωνικές και ψυχικές συνθήκες ζωής μπορούν να επηρεάσουν τη σωματική υγεία.

Μιλώντας για κοινωνικές και ψυχικές συνθήκες ζωής, ένα από τα

πρώτα πράγματα που μας έρχονται στο μυαλό είναι οι γρήγοροι ρυθμοί ζωής που μας «υποχρεώνουν» να περνάμε όλο και λιγότερο χρόνο με τους φίλους και τους δικούς μας ανθρώπους. Οι δικαιολογίες είναι πολλές και σίγουρα ορισμένες ευσταθούν. Τι είναι όμως αυτό που μας βοηθάει να ανταπεξέλθουμε στις καθημερινές μας υποχρεώσεις; Μα φυσικά τα νέα τεχνολογικά επιτεύγματα που δημιουργήθηκαν για να μας εξυπηρετήσουν και να μας ξεκουράσουν. Ωστόσο, τις περισσότερες φορές τυχαίνει να τα υπηρετούμε εμείς...

Αν κοιτάξουμε γύρω μας λίγο πιο προσεκτικά θα δούμε τεχνολογικά επιτεύγματα καθημερινής χρήσης και ζωτικής σημασίας που θεωρούμε δεδομένα και που όμως πριν μερικά χρόνια δεν υπήρχαν. Το αυτοκίνητο, τα λεωφορεία, τα αεροπλάνα και όλα αυτά τα μέσα βελτιώνονται ραγδαία και τείνουν να εκπνενδίσουν τις αποστάσεις, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του ανθρώπου στο παρελθόν. Αλήθεια, αν μου έλεγαν όταν ήμουν μικρή ότι θα μπορώ να βρίσκομαι από το σπίτι μου στα προάστια, στο κέντρο της Αθήνας μέσα σε μισή ώρα και χωρίς καθόλου κόπο (μποτιλιάρισμα, φανάρια, φασαρία), σίγουρα θα μου φαινόταν σαν μακρινό όνειρο. Και όμως τώρα με το μετρό είμαστε όλοι κοντά!! Είμαστε; Αυτό είναι ένα καλό ερώτημα. Τα πάντα γύρω μας

εξελίσσονται ώστε να μας φέρουν πιο κοντά, να απολαμβάνουμε την κοινωνία με τα άλλα άτομα (ας μη ξεχνάμε πως ο άνθρωπος είναι κοινωνικό ον), να χάνουμε λιγότερο χρόνο στη μετακίνηση ώστε να τον κερδίσουμε στη συναναστροφή. Και όμως... Αισθάνομαι ότι όσο πιο γρήγορα πάνε τα ΜΜΜ γύρω μας τόσο πιο πολύ βιαζόμαστε. Τόσο λιγότερο βλέπουμε με τους συνηθισμένους μας Ένα απλό παράδειγμα... Αν χρησιμοποιείς τα ΜΜΜ συχνά, σίγουρα θα σου έχει τύχει να βλέπεις, αν όχι κάθε μέρα, αλλά τουλάχιστον πολλές φορές την εβδομάδα τα ίδια άτομα μέσα στο μετρό, λεωφορείο, τραμ. Και όμως

δεν έχεις ανταλλάξει ποτέ μία κουβέντα! Για να είμαι ειλικρινής, μάλλον θα φανεί πολύ περίεργο και ίσως σε παρεξηγήσουν, αν ανταλλάξεις μία απλή καλημέρα ή καλησπέρα.

Ίσως κάποιος να ισχυριστεί ότι η άνεση στις «κοινωνικές συναναστροφές» και μάλιστα με αγνώστους δεν είναι το δυνατό στοιχείο του χαρακτήρα του. Μπορώ να συμφωνήσω με κάτι τέτοιο. Ας ασχοληθούμε λοιπόν με τους γνωστούς-φίλους-συγγενείς μας. Οι περισσότεροι θα ισχυριστούν ότι έχουν πολλούς φίλους στη ζωή τους. Σίγουρα, και εγώ έχω τουλάχιστον 150 «φίλους» στο Facebook, κώρια αυτούς που δεν έχουν δημιουργήσει λογαριασμό. Και μπορώ να ισχυριστώ με βεβαιότητα ότι με αρκετούς από αυτούς «μιλάω» καθημερινά. Δεν είναι βέβαια μόνο το Facebook με τα εκατομμύρια εγγεγραμμένα μέλη, αλλά και πολλοί άλλοι κοινωνικοί ιστοχώροι. Συγκεκριμένα, το MySpace έχει γύρω στα 470 εκατομμύρια μέλη, το Facebook ξεπέρασε εδώ και λίγο καιρό τα 350 εκατομμύρια και το Twitter θα φτάσει σύντομα τα 45 εκατομμύρια.

Και κάπου εδώ, στη λέξη «κοινωνικός», νομίζω ότι αξίζει να αναφέρω μία πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση που έτυχε να ακούσω ένα πρωινό μέσα στο λεωφορείο.

- Την Ελένη; Τη Βασιλοπούλου λες; Ναι, χθες μιλούσαμε... Μια χαρά είναι, άλλαξε και χρώμα μαλλιών;

- Αλήθεια; Τι κάνει; Να κανονίσουμε να βρεθούμε...

- Ναι, και εμείς το λέγαμε χθες. Πίναμε καφέ μαζί το απόγευμα...

- Και γιατί δε μου είπες να έρθω και εγώ;

- Το σκέφτηκα, αλλά δυστυ-

χώς δεν ήσουν online εκείνη την ώρα.

Και όμως, όσο και να φαίνεται περίεργο σε κάποιους, μεγαλύτερης ηλικίας ίσως, οι δύο φίλες «μιλούσανε» ανταλλάσσοντας μηνύματα μέσω MSN, «βλεπόντουσαν» μέσω video κλήσης και «πίνανε» τον καφέ τους η κάθε μία μπροστά στον ηλεκτρονικό υπολογιστή της. Και από ό,τι φαντάζομαι θα είχαν να βρεθούν αρκετό καιρό πρόσωπο με πρόσωπο... Ίσως ακούγεται ακραίο για κάποιους, αλλά είναι πραγματικότητα! Η αλήθεια είναι ότι όντας «δικτυωμένη» και εγώ δεν είχα συνειδητοποιήσει πόσο πολύ έχουμε αλλάξει ακόμα και τα πιο όμορφα πράγματα στη ζωή μας, την επικοινωνία με τους συνανθρώπους μας.

Παλαιότερα βρισκόσασταν σε ένα μέρος με άγνωστο κόσμο και το μόνο που σκεφτόσασταν ήταν το πώς θα πιάσεις κουβέντα με κάποιον για να μην είσαι απλά μόνος σου. Τώρα αυτό που προέχει είναι να ανανεώσουμε το προφίλ μας. Παλιότερα ήμασταν μέλη σε ομάδες μπάσκετ, ποδοσφαίρου, σκάκι και περιμέναμε την κάθε συνάντηση για να δούμε τους φίλους μας. Τώρα γινόμαστε μέλη σε ομάδες των διαδικτυακών τόπων με περιεχόμενα από σοβαρά και χρήσιμα μέχρι χιουμοριστικά και ανούσια. Καλό είναι και αυτό, αλλά δεν αρκεί και σίγουρα δε βοηθάει. Ένα παράδειγμα από προσωπική μου εμπειρία: Σε όσα groups και να γίνεις μέλος για να βοηθήσεις τα παιδάκια με καρκίνο ή ειδικές ανάγκες δε θα νιώσεις ποτέ τη χαρά της επικοινωνίας, της προσφοράς και της αγάπης αν δεν πας να τα επισκεφτείς εκεί που βρίσκονται, στο κρεβάτι του πόνου. Η σωματική επαφή είναι αυτή που μετράει. Ένα χάδι, ένα χαμόγελο ελπίδας δεν είναι εύκολο να μεταφερθούν από τις άψυχες γραμμές ενός τηλεφώνου.

Τηλέφωνο! Άλλο μέσο που φτιάχτηκε για να μας βοηθήσει

στο πρόβλημα της επικοινωνίας μας. Και όμως από τη στιγμή που «ανακαλύψαμε» την ύπαρξή του ξεχάσαμε πως πρέπει να βλέπουμε το πρόσωπο του άλλου και όχι μόνο να ακούμε τη φωνή του. Ακόμα χειρότερα, να διαβάζουμε τα μηνύματά του. Σίγουρα κοστίζει, αλλά σίγουρα αξίζει!!

Κάθε τι που έχει φτιαχτεί για εμάς είναι φτιαγμένο για κάποιο λόγο, προορισμένο να επιτελέσει κάποιο σκοπό. Δε θα μας άφηνε ο Θεός να ανακαλύψουμε πράγματα που το μόνο που μπορούν να μας κάνουν είναι να μας καταστρέψουν σαν άτομα και προσωπικότητες. Υπάρχει πάντα η άλλη πλευρά του νομίσματος, αρκεί να καταφέρουμε να την ανακαλύψουμε. Έχουμε ξεχάσει κάτι βασικό που λεγόταν από τους αρχαίους προγόνους μας: «Μέτρον άριστον». Το αμάρτιο δεν μπήκε στη ζωή μας για να μας ανεβάσει το πρωί την πίεση, αλλά για να κάνουμε όμορφες και ξεκούραστες εκδρομές τα Σαββατοκύριακα με τους φίλους και την οικογένειά μας σε μακρινά μέρη, ώστε να προμηθίσουμε και να χαλαρώσουμε. Τα ΜΜΜ δε θεοπίστηκαν για να τσακνόμενα με το συνάνθρωπό μας για μια θέση να κάτσουμε, αλλά για να μας δίνεται η ευκαιρία να περπατάμε λίγο παραπάνω στους δρόμους της πόλης πηγαίνοντας στον προορισμό μας, να προσέχουμε τις λεπτομέρειες γύρω μας όταν περιμένουμε στη στάση (λεπτομέρειες της μι- κής

μας πόλης που δεν είχαμε προσέξει) και για να μας δώσουν την ευκαιρία να γνωρίσουμε τη χαρά της συναναστροφής με τους άλλους (και όχι μόνο με τους γνωστούς μας).

Το ταχυδρομείο για να ανταλλάσουμε γράμματα και κάρτες με ευχές. Τα τηλέφωνα για να μιλάμε με άτομα που είναι πολύ μακριά και δεν έχουμε την ευκαιρία να τα βλέπουμε συχνά λόγω της μεγάλης απόστασης, αλλά θέλουμε να τα ακούμε κάθε μέρα. Τα κινητά για να έχουμε άμεση επικοινωνία με το πρόσωπο που μας χρειάζεται σε μια δύσκολη στιγμή και δεν μπορεί να περιμένει μέχρι να φτάσουμε με το αυτοκίνητό μας σπίτι του. Ακόμα και το διαδίκτυο!! Παρά τα αρνητικά στατιστικά στοιχεία που γίνονται πρωτοσέλιδα στις εφημερίδες («10% του πληθυσμού των ΗΠΑ πάσχει από εθισμό στο διαδίκτυο ενώ στη χώρα μας το 18% των Ελλήνων εμφανίζουν περιοδικά ή συχνά προβλήματα με την κατάχρηση του διαδικτύου, ενώ το 1% θεωρείται εθισμένο», «τον Σεπτέμβριο του 2007 3,8 εκατομμύρια Έλληνες είχαν πρόσβαση στο Internet, ωστόσο στα άτομα 12-18 ετών τα ποσοστά των χρηστών άγγιζαν το 70%-80%» κ.ά. πολλά), το διαδίκτυο είναι ο πιο άμεσος και ο πιο γρήγορος τρόπος ενημέρωσης, καθώς και μία τεράστια πηγή πληροφοριών. Πόσες φορές πληροφορίες που ούτε καν ξέραμε ότι μπορούμε να βρούμε σε μία εγκυκλοπαί-

δεια εμφανίζονται μπροστά μας με ένα πάτημα του ποντικιού. Για να μην αναφέρουμε τις ευκολίες που προσφέρει το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τα τελευταία χρόνια στη ζωή μας. Ακόμα και η επικοινωνία με άτομα που έχουμε να δούμε χρόνια είναι εφικτή. Το θέμα όμως είναι να μη μείνουμε εκεί. Η ηλεκτρονική-διαδικτυακή επικοινωνία να γίνει και προσωπική.

Η νέα τάση της μόδας, που μας θέλει να είμαστε τον περισσότερο χρόνο της ημέρας απομονωμένοι, δεν είναι υγιής. Η επικοινωνία με τα άλλα όντα ήταν μία από τις πρώτες ανάγκες του ανθρώπου από την εμφάνισή του στη γη και σίγουρα τον βοηθάει να αναπτύσσεται και να εξελίσσεται πολύ πιο ομαλά. Ένα άτομο σε μια παρέα είναι αρκετό για να «διαδοθεί» το συναίσθημα –ως κολλητικός ιός- και στα υπόλοιπα μέλη. Προκύπτει από Αμερικανική έρευνα ότι κάθε φίλος που έχει κάποιος, τον σώζει κατά μέσο όρο από δύο μέρες μοναξιάς το χρόνο. Μελετώντας περισσότερους από 5.000 ανθρώπους και τις κοινωνικές επαφές τους για χρονικό διάστημα άνω των δέκα ετών, οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι και η μοναξιά τελικά μπορεί να είναι “κολλητική”, ενώ οι μοναχικοί άνθρωποι τείνουν σταδιακά να “εξοβελιστούν” στο περιθώριο των κοινωνικών δικτύων. Όσο πιο πολύ στην περιφέρεια της κοινωνίας βρίσκεται κάποιος, τόσο λιγότερους φίλους έχει. Πριν όμως καθένας μοναχικός άνθρωπος διακόψει τις κοινωνικές σχέσεις του, μεταδίδει την μοναξιά του στους γύρω του, οι οποίοι επίσης τείνουν να γίνουν πιο μοναχικοί.

Το αντίδοτο στο αίσθημα αυτό της μοναξιάς που μας κατακλύζει στην ταχύρρυθμη ζωή μας είναι η επικοινωνία μας - η ουσιαστική, όχι η τυπική - με το Θεό και τους συνανθρώπους μας. Η εκκλησία είναι ένα από τα μέσα για την επίτευξη αυτής της επικοινωνίας, αφού ενδυναμώνει την ενόπ-

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μοναξιά

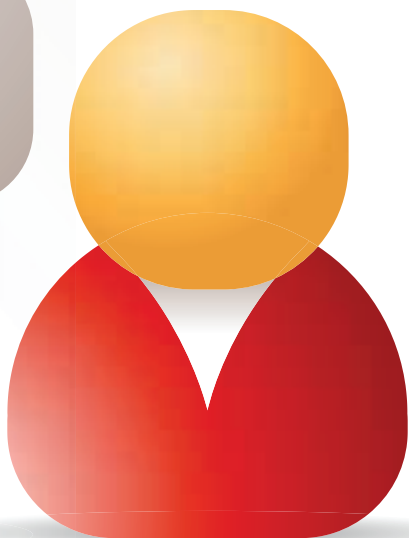
τα και την κοινωνία μεταξύ των προσώπων. Κάποιοι που βρίσκονται σε συνεχή επικοινωνία με το Θεό, δεν μπορεί παρά να νιώθει γεμάτος και δυνατός, έτοιμος να αντιμετωπίσει τα πάντα. Ο Θεός είναι πάντα δίπλα στον πιστό, τον στηρίζει σε κάθε δυσκολία στη ζωή του και δεν τον αφήνει ποτέ μόνο. Δεν υπάρχει μοναξιά στη ζωή κάθε πιστού ανθρώπου, γιατί υπάρχει ο Θεός!

Η απογοήτευση και η αποξένωση είναι από τα χειρότερα πάθη του ανθρώπου που δύσκολα τα αντιλαμβάνεται. Το μόνο που χρειάζεται είναι να στρέψουμε το βλέμμα μας στους ανθρώπους γύρω μας, να ακούσουμε τι έχουν να μας πουν, να προσφέρουμε ό,τι καλύτερο έχουμε και αν καταφέρουμε να σπάσουμε αυτόν τον πάγο, που οι ίδιοι έχουμε φτιάξει γύρω μας, τότε σίγουρα μέσα στα μάτια του αδερφού μας θα δούμε Εκείνον που είναι η πηγή της χαράς και της ζωής.

Επιμέλεια:
Διονυσία Μαγούλη
Φοιτήτρια Σ.Ε.Η.Φ.Ε. ΕΜΠ

ΠΗΓΕΣ:

- <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=11387&subid=2&pubid=8790817>
- <http://www.tanea.gr/default.asp?pid=2&artid=4554301&ct=2>
- http://www.medvoi365.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=3726:2009-10-20-11-17-39&catid=39:2008-09-21-09-10-29&Itemid=58
- http://portal.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_kathciv_1_02/12/2009_311076

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

μοναξιά

Αν νιώθεις μόνος, διάβασε...

Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλιβόντές με; πολλοὶ ἐπανάστανται ἐπ' ἐμέ· πολλοὶ λέγουσιν τῇ ψυχῇ μου· οὐκ ἔστι σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ Θεῷ αὐτοῦ. Σὺ δέ, κύριε, ἀντιλήπτωρ μου εἶ, δόξα μου καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν μου. Φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐκέκραξα, καὶ ἐπήκουσέν μου ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ.

(Ψαλμός Γ')

Κύριε, σε πόσο ἀμέτρητο πλήθος ἔχουν ἀνηθεί οἱ ἐχθροί, πὼς με καταθλίβουν! Πολλοὶ ἔχουν ἐξεγερθεῖ καὶ ἐπαυσατήσῃ ἐναντίον μου. Πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι, πὼς ἐπιβουλεύονται τὴν ζωὴν μου καὶ λέγουν: «Δεν ὑπάρχει πλέον γι' αὐτὸν καμιά σωτηρία ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ του». Εὐὸς ὅμως, Κύριε, εἶσαι ὁ βοηθός καὶ ὁ προστάτης μου. Εὐὸς εἶσαι ἡ ζωὴ καὶ ἡ δόξα μου, πὼς θὰ με δοξάσεις πάλι καὶ θὰ σηκώσεις ψηλά τὸ κεφάλι μου, ἐνῶ τώρα τὸ κρατῶ σκυμμένο ἀπὸ τὴν ντροπὴν. Κατὰ τὸ παρελθόν πολλές φορές, με ἰσχυρὴ φωνὴ φώναξα πρὸς τὸν Κύριον καὶ ζήτησα τὴ βοήθειά του, καὶ ἐκεῖνος με ἀκούσε ἀπὸ τὸ ὄρος Σιών, ἀπὸ τὸ ἅγιον κατοικητήριον αὐτοῦ.

Υἱοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυκάρδιοι; ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα καὶ ζητεῖτε ψεῦδος; Καὶ γινώτε ὅτι ἐθαυμάστωσαν κύριος τὸν ὄσιον αὐτοῦ. Κύριος εἰσακούσεται μου ἐν τῷ κεκραγένοι μου πρὸς αὐτόν.

(Ψαλμός Δ')

Ὡ εἰσεῖς ἀνθρώποι, πὼς με ἐχθρεύεσθε, ὡς πότε θὰ ἔχετε σκληρὴν τὴν καρδιά σας; Γιατί ἀγαπᾶτε νὰ διαδίδετε σὲ βάρος μου μάταιες καὶ ἀνυπόστατες κατηγορίες καὶ ἐπιζητεῖτε πάντοτε νέα ψεύδη ἐναντίον μου; Μάθετε ὅμως ὅτι ὁ Κύριος κατὰ θαυμαστὸ τρόπο με προστάτευσε στὸ παρελθόν, ἐμένα τὸν ἀφοσιωμένο σὲ αὐτόν. Καὶ τώρα θὰ εἰσακούσῃ ὁ Κύριος τὴν προσευχήν μου, καθὼς με ὅλη τὴν ψυχὴν μου κράζω πρὸς αὐτόν.

Χριστὸς Ἀνάστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος.

Ἄν μπορέσεις νὰ δεχτεῖς τὸ θαῦμα πὼς ὁ Θεὸς ἐγένε ἀνθρώπος, ὅλες οἱ ἄλλες δυσκολίες εἶναι μῆδαμινές. Ὁ Θεὸς κατέβηκε στὴ γῆ νὰ ἀνέβῃ ὁ ἀνθρώπος. Του ἀνοίξε τὸν δρόμο. Τώρα ὅλα εἶναι εὐκόλα. Με τὴν ἀνάστασή Του νικῆθηκε κι ὁ θάνατος. Ἔτσι ἡ πίστη τοῦ πιστοῦ περιπαίξει τὸν δαίμονα, τὸν θάνατο, τὸ κακό, τὴν κάθε μοναξιά.

(Μωυσέως Μοναχοῦ Ἀγιορείτου)

Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.
(Ἀπὸ τὸ σύμβολο τῆς Πίστεως)

Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατήρ, καταφυγὴ μου ὁ Υἱός, σκέπη μου τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Τριάς Ἁγία δόξα σοι.

(Ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου)

Εἰς κείρας σου, Κύριε, παρατίθημι τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα μου, αὐτὸς με εὐλόγησον, αὐτὸς με ἐλέησον, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον χάρισάι μοι.

Μὴ φοβάσαι. Δεν εἶσαι μόνος ἀφοῦ εἶσαι πλάι στὸν Κύριον καὶ ὁ Κύριος δίπλα σου. Μὴ λυπάσαι λοιπὸν ἐπειδὴ αἰσθάνεσαι μοναξιά στὸν τόπο σου. Υπήρχαν ἀνθρώποι ἐρημίτες πὼς δεν συνάντησαν ἀνθρώπινο πρόσωπο γιὰ χρόνια καὶ ὅμως δεν ἔλεγαν πὼς εἶναι μόνοι. Ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἦταν μαζί τους καὶ αὐτοὶ με τὸν Θεό. Μπορεῖς νὰ ζῆσεις χωρὶς κανέναν καὶ χωρὶς τίποτα. Χωρὶς τὸν Θεὸ ὅμως δεν μπορεῖς.

(Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς)

Ὅτι παρά σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτὶ σου ὀψόμεθα φῶς.

(Δοξολογία)

Ὅταν πονάς μὴ περπατᾶς σὲ δρόμους πατημένους
Διάλεγε κάποια ἐρημικὰ μονοπάτια.

Κάτω ἀπὸ ξάστερο οὐρανὸ σὲ κάμπους ἀνθισμένους προσευχήσου στὸν Πλάστη ἐμπρὸς τὰ μάτια.

Κι ὅταν τὸ γλυκοκάραμα ξυπνοῦν τὰ ρόδα, οἱ κρίνοι,
θὰ ἰδῆς πόσο σὲ γιάτρεψε ἡ προσευχὴ ἐκεῖνη.

(Ἀγνώστου)

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
μοναξιά

Ἐγώ εἶμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

(Ἰωαν. ν' 12)

Ἐγώ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Εκείνος που με ακολουθεῖ δεν θα περπατήσει στο σκοτάδι ἀλλὰ θα ἔχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

...ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ· ἡ ράβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου, αὐταῖα με παρεκάλεσαν.

(Ψαλμός ΚΒ')

Ακριβῶς, διότι ἐσύ, Κύριε, εἶσαι ὁ στοργικὸς προστάτης μου καὶ ποιμένας, εἰάν βαδίσω καὶ περάσω δια μέσου σκοτεινῶν καὶ ἀπόκρημνων περιοχῶν καὶ εἰάν ἀντικρύσω τὸν θάνατο, δεν θα φοβηθῶ μήπως πάθω κάτι κακό, διότι ἐσύ θα εἶσαι μαζί μου. Διότι ἡ ποιμαντικὴ σου ράβδος, ἡ βακτηρία σου, αὐτὴ θα με στηρίζει, θα με ἐμψυχώνει, θα με παρηγορεῖ.

Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης, καὶ ὡς ἐχώρουν οἱ μαθηταὶ σου, τὴν δόξαν σου, Χριστέ ὁ Θεός, ἐθεάσαντο· ἴνα, ὅταν σὲ ἴδωσι σταυρούμενον, τὸ μὲν πάθος νοήσωσιν ἐκούσιον, τῷ δὲ κόσμῳ κηρύξωσιν, ὅτι σὺ ὑπάρχεις ἀληθῶς, τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα.

Τίς ἡμᾶς χωρίζει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; καθὼς γέγραπται ὅτι ἕνεκά σου θανατούμεθα ὄλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς.

(Προς Ρωμαίους ν' 35-37)

Ποιὸς θα μας χωρῖσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλίψη ἢ στεναχώρια ἢ διωγμὸς ἢ πείνα ἢ γύμνια ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; Καθὼς εἶναι γραμμένο, πρὸς χάρη σου θανατωνόμαστε κάθε μέρα· θεωρηθήκαμε σαν πρόβατα

προορισμένα γιὰ σφαγὴ. Ἀλλὰ σε ὅλα αὐτὰ εἴμαστε με τὸ παραπάνω νικητὴς διὰ τοῦ Χριστοῦ που μας ἀγάπησε.

...ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ μηδὲ δειλιάσης μηδὲ πτοηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ Θεός σου ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν ἐν ὑμῖν, οὔτε μὴ σε ἀνῆ, οὔτε μὴ σε ἐγκαταλίπη.

(Δευτερονόμιο 31:6)

Να εἶστε λοιπὸν ἀνδρείοι καὶ θαρραλέοι· μὴ φοβηθεῖτε, μὴ δειλιάσετε, μὴ πτοηθεῖτε ἀπὸ αὐτοῦ, διότι Κύριος ὁ Θεός σας, που εἶναι μαζί σας, προπορεύεται ἀπὸ σας καὶ οὔτε πρὸς στιγμὴ θα σας ἀφήσει, οὔτε, πολὺ περισσότερο, ὀλοτελῶς θα σας εγκαταλείψει.

...πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτὸς μέλει περὶ ὑμῶν,

(Α' Πέτρου ε' 7)

Ὅλη τὴν μέριμνά σας να αναθέσετε σὲ αὐτόν, διότι αὐτὸς ενδιαφέρεται γιὰ εἰσάς.

...καὶ ἐγένετο κύριος καταφυγὴ τῷ πένντι, βοηθὸς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψει· καὶ ἐλπισάτωσαν ἐπὶ σὲ οἱ γινώσκοντες τὸ ὄνομά σου, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἐκζητοῦντάς σε, Κύριε.

(Ψαλμός Θ')

Ἔτσι ὁ Κύριος ἐγένετο καταφύγιον γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς ἀδυνάτους. Βοηθὸς αὐτῶν τὴν κατάλληλη στιγμή, ὅταν αὐτοὶ βρίσκονται ὑπὸ τὸ κράτος τῶν θλίψεων καὶ ἀδικιῶν. Σε σένα, λοιπὸν, ας ἔχουν στηριγμένες τὶς ἐλπίδες τους ὅσοι σε γνώρισαν, γιὰτὶ ἐσύ δεν ἐγκαταλείπεις ποτὲ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι με πόθο σε ζητοῦν καὶ πρὸς σε καταφεύγουν.

Επιμέλεια:

Διονυσία Αραβοπούλου
φοιτ. Σ.Ε.Μ.Φ.Ε.

Ἡ μετάφραση τῶν ἀγιογραφικῶν χωρίων προέρχεται ἀπὸ:

• *Κανὴ Διαθήκη*, ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐκδ. Ζ', Ἀθήνα 2005

• *Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη κατὰ τοὺς ἑβδομήκοντα*, Κολιτσάρα Ι, ἐκδ. Ἀδελφότητος Θεολόγων «Ἡ Ζωή», ἐκδ. Β', Ἀθήνα 1979

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
μοναξιά

Όταν η μουσική αγγίζει τη μοναξιά

Βαδίζοντας μέσα στη σύγχρονη πραγματικότητα, γινόμαστε καθημερινά μέτοχοι μιας πολυπρόσωπης κοινωνίας «υψηλών προδιαγραφών» με ασύλληπτα τεχνολογικά επιτεύγματα και μυθώδεις δυνατότητες επικοινωνίας. Οι ταχύτητες των δραστηριοτήτων μας σε όλες τις εκφάνσεις της ανθρώπινης ζωής είναι ιλιγγιώδεις, η δημιουργία (πλασματικών και μη) αναγκών δεδομένη και η έλλειψη ελεύθερου χρόνου προφανής.

Δίνεται έμφαση όλο και πιο πολύ στα ατομικά δικαιώματα και οικοδομείται προοδευτικά μια παντοδύναμη ατομοκεντρική ελευθερία καταναλωτικού χαρακτήρα. Οι εικόνες της ζωής σε ένα σύγχρονο αστικό κέντρο είναι λίγο πολύ γνωστές. Στους πολύβουους δρόμους, άγνωστοι μεταξύ αγνώστων, βουβές φιγούρες που βαδίζουν γοργά για να συντονιστούν με τον ξέφρενο ρυθμό του καθημερινού προγράμματος, απολιθωμένες υπάρξεις που αδυνατούν να νιώσουν χαρά και να αφουγκραστούν πόνο. Άνθρωποι, που πίσω από τις ερμητικά κλειστές πόρτες των διαμερισμάτων, παρακολουθούν παθητικά τη μικρή οθόνη και ταξιδεύουν με το διαδίκτυο αμίλητοι, υποκαθιστώντας τη μοναδική χροιά της φωνής και το γεμάτο μηνύματα ανθρώπινο βλέμμα με την ερμησία του Facebook. Ψυχές εγκλωβισμένες, που δε μπορούν ή δε θέλουν να εκφράσουν την έμφυτη ανάγκη τους να κοινωνήσουν. Σε μια τέτοιου τύπου κοινωνία, γινόμαστε δέκτες και πο-

μποί ενός αόρατου πλιν όμως υπαρκτού σήματος κινδύνου, μιας λεπτής αύρας περιέργου αισθήματος μοναξιάς. Πρόκειται για μια σύγχρονη μάστιγα η οποία οφείλεται στη νωθρότητα της ψυχής και στην αδυναμία της να μετασχηματίσει τις νέες προκλήσεις σε ευκαιρία διαπροσωπικής επαφής.

Μέσα σ' αυτή τη μοναξιά του πλήθους, έχουμε ανάγκη ένα αποκούμπι, μια έξοδο διαφυγής που δημιουργεί ελπιδοφόρο προοπτική αυθεντικής κοινωνίας προσώπων. Νομίζω, αναζητούμε ένα παγκόσμιο κώδικα διανθρώπινης έκφρασης που δε νοείται, αλλά βιώνεται. Μια δόση οξυγόνου που εισπνέεται άσχετα με πεποιθήσεις και ιδεολογίες. Μια γλώσσα εύληπτη σε κάθε ψυχή και συνυφασμένη με την ίδια τη ζωή. Αδυνατώ να σκεφτώ άλλη από τη βασίλισσα των τεχνών, τη μουσική!

Η ιερή αυτή κληρονομιά του Απόλλωνα, είναι τόσο παλιά, όσο και η ανθρώπινη ιστορία. Η μυστηριακή αυτή δεύτερη γλώσσα του εγώ μας, ήταν και είναι πιστός σύντροφος σε κάθε πτυχή της αν-

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
μοναξιά

θρώπινης ζωής. Είναι προβληματισμός, έρευνα και περισυλλογή, είναι ο τρόπος στο φίλο, το χάδι στο σύντροφο, το μέτρο που ορίζει τη σχέση μας με το κοινωνικό σύνολο και με το Θεό. Η επιρροή που ασκεί πάνω μας είναι αδιαμφισβήτητη. Ποιος μπορεί να ερμηνεύσει αυτό που νιώθουμε όταν ακούγονται οι νότες από μια αγαπημένη παρτιτούρα; Πώς η «Ωδή στη Χαρά» του Μπετόβεν κατάφερε να σπάσει τα δεσμά της μοναξιάς, αγκαλιάζοντας όλη την ανθρωπότητα; Με τι λόγια να περιγράψεις ένα παραδοσιακό άκουσμα του τόπου σου, τη φλογέρα ενός βοσκού ή ένα ψάλμα που σε πάει στα ουράνια; Είναι κοινή η αίσθηση ότι η ωραιότητα της μουσικής, μπορεί να μας μεταφέρει νοητά σε ονειρεμένους γαλαξίες, να κατευνάσει ψυχικά πάθη ή να κυματίζει ψυχικές νηνεμίες, να μας κάνει να βιώσουμε καταστάσεις που δεν περιγράφονται με

συμβατικούς μετρήσιμους γλωσσικούς κώδικες.

Σήμερα, ο ρόλος της μουσικής για τη σύζευξη των ανθρώπων είναι καταλυτικός, αφού τα ανθρώπινα αισθήματα που πάντα συνόδευε όπως η χαρά, η θλίψη, ο έρωτας, η απογοήτευση, η αγάπη, η κατάνυξη, είναι πλέονμπολιασμένα από το μικρόβιο της σύγχρονης μοναξιάς. **Κάποτε η μουσική εξωτερίκευση των συναισθημάτων, απλά επιβεβαίωνε την κοινωνική σχέση. Σήμερα, η μουσική είναι ίσως το τελευταίο ανάχωμα ελπίδας, προτού η κοινωνία προσώπων μετατραπεί σε άθροισμα οχυρωμένων ατόμων.**

Ο σημερινός άνθρωπος, όταν είναι χαρούμενος ή λυπημένος, νιώθει ότι κανείς δεν τον καταλαβαίνει, ότι με κανέναν δε μπορεί

να μοιραστεί αυτά που βιώνει. Κι όμως, η ανάγκη να καταθέσει κάπου τα δρώμενα της ψυχής του είναι επιτακτική. Τότε, η μουσική προβάλλει ως ο σύνδεσμος που ενώνει το χάσμα αυτό, αφού ένα γλέντι, ένας χορός, μια συναυλία ή ένα τραγούδι που μιλά για τον καπνό, τον πόνο, τη νοσταλγία, μπορούν να φέρουν πιο κοντά τις ανθρώπινες ψυχές.

Δεν είναι τυχαίο, ότι η συντριπτική πλειοψηφία των τραγουδιών υμνεί τον έρωτα, ένα θεϊκό δώρο, που όμως στις μέρες μας τείνει να αλλοτριωθεί πλήρως. Ο έρωτας, νομίζω είναι γνώση ζωτικής σημασίας, η αλήθεια της οποίας είναι αδύνατο να ειπωθεί με λόγια. Όταν ο ανέραστος άνθρωπος της μοναχικής μας κοινωνίας εκφράζει τα αισθήματά του με γραπτά μηνύματα, μη διακινδυνεύοντας την ανείδωτη ομορφιά της αμεσότητας σε μια πρόσωπο με πρόσωπο σχέση, τότε η μουσική φαντάζει μοναδικό μονοπάτι που θα μπορούσε να τον υποψιάσει, μετατρέποντας το χάδι, τη ματιά, το σκίρτημα, το φιλί και το δάκρυ, σε ερωτικό τραγούδι.

Πολύ συχνά νιώθουμε μόνοι και απογοητευμένοι από τη ζωή, τους συνανθρώπους μας και τον ίδιο μας τον εαυτό. Έρχονται στιγμές που χάνεται η γη κάτω από μας και θέλουμε να αποδράσουμε από την πραγματικότητα ακολουθώντας ένα όνειρο. Τότε παίρνουμε

τους δρόμους στην έρημη πόλη, καλωδιωμένοι με αγαπημένες μελωδίες, εμπιστευόμενοι την ικανότητα της μουσικής να θεραπεύει και να δημιουργεί μέσα μας νέους ορίζοντες.

Η μουσική δε θα μπορούσε να μείνει αμέτοχη και στην επικοινωνία του ανθρώπου με το Θεό. Όταν αγαπήσει η καρδιά, καταλύσσεται και θέλει να συνομιλήσει με το Δημιουργό της σε μια υπερκόσμια σφαίρα, με έναν άμεσο τρόπο δίχως γήινες παραμέτρους.

Αν συνειδη-

Μέσα σ' αυτή τη μοναξιά του πλήθους, έχουμε ανάγκη ένα αποκούμπι, μια έξοδο διαφυγής που δημιουργεί ελπιδοφόρο προοπτική αυθεντικής κοινωνίας προσώπων. Νομίζω, αναζητούμε ένα παγκόσμιο κώδικα διανθρώπινης έκφρασης που δε νοείται, αλλά βιώνεται. Μια δόση οξυγόνου που εισπνέεται άσχετα με πεποιθήσεις και ιδεολογίες. Μια γλώσσα εύληπτη σε κάθε ψυχή και συννυφασμένη με την ίδια τη ζωή. Αδυνατώ να σκεφτώ άλλη από τη βασίλισσα των τεχνών, τη μουσική!

τοποιοήσουμε ότι η προσευχή είναι βίωμα και όχι λόγια, τότε η μουσική σαν γλώσσα της καρδιάς, είναι ίσως το καταλληλότερο ανθρώπινο μέσο για να προσεγγίσεις το Θεό. Το εκπληκτικότερο όλων όμως είναι, ότι η ύπαρξη της μουσικής φαίνεται να είναι τόσο σπουδαία ώστε να μη ταυτίζεται με τα όρια του κόσμου αυτού, αλλά να συνεχίζεται στην αιωνιότητα σε μία άλλη διάσταση. Ο Απόστολος Παύλος μας προϊδεάζει για κάτι τέτοιο, όταν πήγε μέχρι

τρίτου ουρανού και άκουσε ήχους που δεν μπορούμε να συλλάβουμε με τα ανθρώπινα μέτρα (Β' Κορινθ. κεφ.ιβ' στιχ. 2-4) και ακόμα ο προφ. Ησαΐας σε όραμά του μας παραπέμπει στον επινίκιο ύμνο που ψέλνεται ακατάπαυστα από τους Αγγέλους (κεφ.στ' στιχ. 2-3). Ζωή και μουσική λοιπόν, συνοδοιπόροι σε ένα δρόμο που εκτείνεται στο άπειρο...

Σκέφτομαι πως, όταν σε μια κοινωνία τα καλώδια ανθρώπινης επαφής είναι κομμένα, όταν οι άνθρωποι είναι μπερδεμένοι και φοβισμένοι, όταν η αγάπη και η θυσία για τον άλλον θυμίζει κάτι από ασπρόμαυρες εικόνες, όταν τα αισθήματα στριμώχνονται σε πληκτρολογημένες συντομεύσεις, όταν κανένα πεπερασμένο σύστημα γραμματικής δε μπορεί να περιγράψει εκείνο το αίσθημα της μοναξιάς, τότε έχουμε χρέος να μιλήσουμε μια άρρητη γλώσσα που θα αποκαταστήσει τη γραμμή επικοινωνίας. **Όχι! Να μην παραιτηθούμε. Να γίνουμε παράλογοι αγωνιστές του κόσμου αυτού, να ψάλλουμε μια προσευχή, να ψιθυρίσουμε ένα τραγούδι, να αφήσουμε τη μελωδία να**

μιλήσει στον καθένα μας μοναδικά και σε όλους μαζί, σε κόσμους που το εγώ γίνεται εμείς, το απλό άθροισμα μετατρέπεται σε ολότητα, ο έρωτας νικά τη λογική, εκεί όπου η μουσική αγγίζει τη μοναξιά...

Επιμέλεια:

Ηλίας Ηλιόπουλος

Απόφοιτ. Μεταπ. Αναλογιστικής

Επιστήμης & Διοικητικής Κινδύνου

Πα.Πει.

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Διαβάστε περισσότερα για το θέμα
του αφιερώματός μας...

- Dolto Françoise, Για τη μοναξιά, Αθήνα: Σμίλη, 2008. - 102σ. · 21x14εκ.
- Heidegger Martin, Οι θεμελιώδεις έννοιες της μεταφυσικής: Κόσμος, περατότητα, μοναξιά: Προοίμιο, Αθήνα: Ευρασία, 2009. - 136σ. · 21x14εκ.
- Hirigoyen Marie – France, Η μοναξιά στον εικοστό πρώτο αιώνα, Αθήνα: Πατάκη, 2008. - 280σ. · 21x14εκ.
- Romilly Jacqueline de, Τα ρόδα της μοναξιάς, Αθήνα: Κοινός Τόπος Ψυχιατρικής, Νευροεπιστημών & Επισητημών του Ανθρώπου, 2007. - 142σ. · 21x13εκ.
- Williams Xandria, Πείτε όχι στη μοναξιά, Αθήνα: Φυτράκη, 2004. - 392σ. · 21x14εκ.
- Βαμβουνάκη Μάρω, Η μοναξιά είναι από κώμα: Μυθιστόρημα, Αθήνα: Φιλιππότη, 1999. - 127σ. · 21x13εκ.
- Βαρθολομαίος Ιερομόναχος, Η ζωή σε κοινωνία και σε μεταμόρφωση: Μια πορεία από τη μοναξιά του εαυτού μας στην κοινωνία του πλησίον και στη θεία μεταμόρφωση, Θεσσαλονίκη: ILP Productions, 2006. - 255σ. · 21x14εκ.
- Γαλανάκη Ευαγγελία, Μοναξιά: Αναπτυξιακή προσέγγιση, Αθήνα: Ατραπός - Περιβολάκι, 2006. - 423σ. · 24x17εκ.
- Δαμιανός Ζαφείρης, Μοναξιά και ελευθερία, Αθήνα: Αποστολική Διακονία, 1998. - 83σ. · 17x11εκ.
- Κοριτσιάδης Σωτήρης, Η ανασφάλεια της μοναξιάς: Προετοιμασία για τη στιγμή που θα βρεθείς μόνος σου, φίλε μου, Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις, 2004. - 272σ. · 24x17εκ.
- Μαντζιαφού - Κανελλοπούλου Μαρία, Μοναξιά: Αναζητώντας τα παράθυρα, Αθήνα: Γρηγόρη, 2003. - 315σ. · 21x14εκ.
- Νικοδήμου Μητροπολίτου Αττικής, Αρνούμεναι τη μοναξιά, Αθήνα: Σπορά, 1980.
- Στύλιου Ευθύμιος, Το σύγχρονον αστικόν περιβάλλον ως ποιμαντικόν πρόβλημα, Αθήναι 1980.
- Της μοναξιάς: Ου τόπω αλλά τρόπω, Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 1994. - 259σ. · 17x13εκ.
- Τσιρόπουλος Κώστας, Η μόνωση ως συνομιλία, Αθήνα: Ευθύνη, 2003. - 75σ. · 21x13εκ.

ζήσε τη ζωή σου μέσα από τη ζωή των άλλων!

«Μην ζεις τη ζωή σου τόσο γρήγορα, έτσι ώστε να αναγκάζεις τον άλλον να σου πετάξει ένα τούβλο για να τραβήξει την προσοχή σου! Ζήσε τη ζωή σου μέσα από την ζωή των άλλων. Ο άλλος είναι η ευκαιρία του Θεού στη ζωή σου»

Ένας νεαρός, επιτυχημένο στέλεχος εταιρείας, οδηγούσε τη νέα του λιμουζίνα κάπως γρήγορα σε μία γειτονιά, όχι και τόσο καλόφημη. Πρόσεχε μην τυχόν κανένα παιδί ξεπροβάλει απότομα ανάμεσα από τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα. Κάποια στιγμή πιστεύοντας πως είδε κάτι να κινείται επιβράδυνε, αντί όμως να εμφανιστεί κάποιο παιδάκι, ένα τούβλο χτύπησε με δύναμη την πλαϊνή πόρτα της λιμουζίνας του. Φρέναρε απότομα και κάνοντας όπισθεν κατευθύνθηκε στο σημείο που το τούβλο είχε ριχτεί.

Φανερά θυμωμένος πετάχτηκε έξω από το αυτοκίνητό του, κι έπιασε ένα παιδί που βρήκε κοντά του. Το έσπρωξε και το ακούμπησε με την πλάτη σε ένα παρκαρισμένο αυτοκίνητο, φωνάζοντας «Γιατί το έκανες αυτό; Ποιος είσαι; Τι νομίζεις ότι κάνεις; Αυτό είναι ένα καινούριο αυτοκίνητο και το τούβλο που πέταξες του έκανε μία πολύ μεγάλη ζημιά! Γιατί το έκανες»;

Το νεαρό αγόρι απολογητικά τού είπε «Σας παρακαλώ κύριε. Σας παρακαλώ ζητώ συγνώμη, αλλά δεν ήξερα τι άλλο να κάνω! Πέταξα το τούβλο γιατί κανένας δεν σταματούσε.» Με δάκρυα να κυλάνε στο πρόσωπό του, το αγοράκι έδειξε πίσω από ένα παρκαρισμένο αυτοκίνητο. «Είναι ο αδερφός μου», είπε «Το αναπηρικό του καρο-

τσάκι αναποδογύρισε στο πεζοδρόμιο, έπεσε απ' το καροτσάκι κι εγώ δεν μπορώ να τον σηκώσω».

Το αγόρι ζήτησε από τον νεαρό: «Θα μπορούσατε πάλι σας παρακαλώ να με βοηθήσετε να τον βάλουμε στο αναπηρικό του καροτσάκι; Έχει χτυπήσει και είναι πολύ βαρύς για να τον σηκώσω μόνος μου».

Ο οδηγός εμβρόντητος, προσπάθησε να συνέλθει. Σήκωσε γρήγορα το ανάπηρο αγόρι και το καροτσάκι του, έπειτα πήρε ένα χαρτομάντιλο και περιποιήθηκε πρόχειρα τις πληγές του αγοριού. Με μια ματιά που του έριξε κατάλαβε πως τα τραύματα του παιδιού ήταν επιφανειακά κι όλα θα πήγαιναν καλά.

«Σε ευχαριστώ, ο Θεός να σε ευλογεί» είπε με ευγνωμοσύνη το αγοράκι στον ξένο. Ο οδηγός ταραγμένος ακόμη, απλά κοιτούσε το αγοράκι να σπρώχνει το καροτσάκι με τον αδερφό του πάνω στο πεζοδρόμιο πηγαίνοντας για το φτωχικό τους σπίτι.

Γύρισε προς το αμάξι του αργά. Η ζημιά στο αυτοκίνητο ήταν εμφανέστατη αλλά ο νεαρός ποτέ δεν μπήκε στην διαδικασία να την επιδιορθώσει. Άφησε τη ζημιά να υπάρχει για να του θυμίζει το μήνυμα «Μην ζεις τη ζωή σου τόσο γρήγορα, έτσι ώστε να αναγκάζεις τον άλλον να σου πετάξει ένα τούβλο για να τραβήξει την προσοχή σου! Ζήσε τη ζωή σου μέσα από την ζωή των άλλων. Ο άλλος είναι η ευκαιρία του Θεού στη ζωή σου».

Ο Θεός ψιθυρίζει στις ψυχές μας και μιλά στις καρδιές μας. Μερικές φορές όταν δεν έχουμε χρόνο να Τον ακούσουμε, είναι αναγκασμένος να μας πετάξει ένα τού-

βλο. Είναι επιλογή μας να ακούμε ή όχι. Η ανωτέρω ιστορία είναι αληθινή. Άλλωστε τη βλέπουμε να επαναλαμβάνεται σε ποικίλες παραλλαγές καθημερινώς γύρω μας. Την Κυριακή της μελλούσης Κρίσεως η ευαγγελική περικοπή, μας τονίζει το κριτήριο με το οποίο θα κριθούμε όλοι μας κατά τη Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. **το κριτήριο αυτό είναι η ανιδιοτελής και έμπρακτη αγάπη για τον κάθε πλησίον μας. Η αγάπη αυτή μπορεί να προσφερθεί με πολύ απλούς τρόπους.** Και από αυτή την αγάπη εξαρτάται η αιώνια σωτηρία μας. Δυστυχώς οι περισσότεροι από εμάς περνάμε τη ζωή μας ανέμελα ή, καλύτερα, απερίσκεπτα. Δεν μας απασχολεί το θέμα της αιωνιότητας. Ούτε και το θέμα της αγάπης. Ζούμε μόνο για μας. **Πάντοτε βιαστικοί, σαν τον νεαρό της ιστορίας, τελικώς χάνουμε όχι απλώς τη ζωή αυτή, αλλά και την αιωνιότητα.**

Κάποιες αλήθειες με προβληματίσαν από την ευαγγελική περικοπή της Κρίσεως. Πόσο πιστεύουμε στην αιώνιο ζωή; Πόσο και πόσοι ζούμε προσδοκώντας την ανάσταση των νεκρών και τη ζωή του μέλλοντος αιώνος; «Προσδοκώ» σημαίνει «περιμένω με σιγουριά», κάτι το συγκεκριμένο. Και η προσωπική μας ανάσταση μέσα στα πλαίσια της καθολικής αναστάσεως των ανθρώπων κατά τη Δευτέρα Παρουσία, όπως επίσης και η τελική Κρίσις που θα την ακολουθήσει είναι **υποσχέσεις του ίδιου του Θεού**. Τις ομολογούμε κάθε φορά που διαβάζουμε το «Πιστεύω», το Σύμβολο της πίστης μας.

Αν πάρουμε στα σοβαρά την πίστη μας αυτή, τότε πρέπει να μας απασχολήσει το θέμα της αγάπης. Η άσκηση της αγάπης είναι η έμπρακτη ανταπόκρισή μας στην αγάπη του Θεού για μας. Μιας αγάπης που έφθασε «μέχρι θανάτου, θανάτου δε Σταυρού». **Αν αγαπάμε τον Χριστό, δεν έχουμε παρά να Τον συναντήσουμε στα πρόσωπα των ελαχίστων αδελφών Του.** Η αγάπη είναι ανιδιοτελής, δεν αποβλέπει στην αμοιβή ούτε στην αναγνώριση ή την επίδειξη. Γίνεται μόνο γιατί αυτό είναι το θέλημα του Θεού. Γι' αυτό κι εκείνοι που ακούνε τον έπαινο του Θεού εκπλήσσονται. Όχι γιατί αποδίδονται σε αυτούς έργα αγάπης που δεν τα έπραξαν, αλλά γιατί αυτά τα έργα ερμηνεύονται ως απευθυνόμενα προς τον Ίδιον τον Χριστό. Αυτό σημαίνει ότι έγιναν χωρίς τον υπολογισμό της αμοιβής και χωρίς ιδιοτέλεια. **Ανιδιοτελής αγάπη είναι μίμηση του Χριστού.** Είναι η εφαρμογή της αλήθειας που ο Κύριος δίδαξε και έζησε.

Κατά τους δύο πρώτους αιώνες της Εκκλησίας διάφοροι χριστιανοί συγγραφείς, οι λεγόμενοι *Απολογητές*, απευθύνονταν στους ειδωλολάτρες προσπαθώντας να τους κάνουν να κατανοήσουν τι σήμαινε Χριστιανός. Ένας εξ αυτών, ο *Τερτυλλιανός* αναφέρει «*ότι όσοι ζούσαν κοντά σε μια χριστιανική οικογένεια ή κάποια χριστιανική κοινότητα (που την εποχή εκείνη δεν ήταν μεγάλες) έλεγαν συχνά: “Δείτε τι αγάπη έχουν μεταξύ τους!”.* Αυτό ήταν το χαρακτηριστικό γνώρισμα των χριστιανών της εποχής εκείνης: η αγάπη! Αγάπη ανάμεσα σε δύο συζύγους, ανάμεσα σε δύο οικογένειες, ανάμεσα σε δύο κοινότητες. Αγάπη ακμαία, αγάπη με καθαρό πάνω της το αποτύπωμα της ηδύτητας, και ζωογόνο εντός της το πνεύμα της δημιουργίας.

Σήμερα, δέν είναι δυνατόν να μιλήσουμε για το θέμα αυτό με τον

ίδιο τρόπο. Ακόμη και στους κόλπους μιας οικογένειας ή και της πιο μικρής κοινότητας δεν διακρίνουμε παρόμοια αγάπη. Αν παρά ταύτα εντοπίζεται κάποια μορφή αγάπης, πρόκειται για το κοινό και τετριμμένο εκείνο αίσθημα, το διαδεδομένο ακόμη και στους άπιστους και ειδωλολάτρες: αγάπη ενταγμένη στα όρια της ανθρωπίνης φύσης. Απέχουμε πολύ από αυτή την αγάπη που γέννησε το θαύμα της αναγέννησής μας δια του Αγίου Πνεύματος... Αν δεν αγαπάμε πεθαίνουμε. «Λένε για τα κοράλλια ότι είναι οι πιο ευαίσθητοι θαλάσσιοι οργανισμοί. Για να προστατευθούν από την καταστροφή, περιβάλλονται από πολύ σκληρό υλικό (αυτό ακριβώς είναι το κοράλλι), το οποίο τελικά και τα σκοτώνει. Το ίδιο συμβαίνει και με τον άνθρωπο που υπερασπίζεται, θωρακίζει τον εαυτό του από την οδύνη, τη θλίψη, τα βάσανα, τον

τρόμο, το φόβο που θα μπορούσε να του προκαλέσει η λύπη και η στενοχώρια των άλλων ανθρώπων, η αρρώστια τους, ο θάνατός τους, με μια λέξη όλη η φρίκη της ζωής πάνω στη γη. Ένας τέτοιος άνθρωπος νιώθει αληθινά προστατευμένος, ταυτόχρονα όμως βιώνει έναν εσωτερικό θάνατο»¹

Ας υποδεχθούμε μέσα μας την αγάπη του Θεού. Και αγκαλιάζοντας την αγάπη, θα αγκαλιάσουμε τον ίδιο το Θεό. Διότι «ό μένων εν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ».

Επιμέλεια:

π. Αμβρόσιος Γκουρβέλος
Χριστιανική Στέγη Πατρών

¹ Μητροπολίτης Αντώνιος του Σουρόζ, *Τό μυστήριο τῆς ἴασης*, σ. 34-35, εκδ. Ἐν πλῶ.

Less is **more!**

Επιστροφή στην απλότητα

Το σλόγκαν ανήκει σε εταιρία με έπιπλα σπιτιού. Στα φυλλάδιά της προβάλλει μινιμαλιστικές διακοσμήσεις. Λίγα έπιπλα, παλ χρώματα, φειδωλές διχρωμίες. Και βλέπεις ότι οι φωτογραφίες αυτών των σπιτιών, όντως, αποπνέουν ηρεμία! Διαφημιστικό τρικ; Οφθαλμαπάτη; Μπορεί. Μήπως όμως οι άνθρωποι του εμπορίου συνέλαβαν ένα στοιχείο απαραίτητο για την καθημερινότητά μας που, ίσως, διαφεύγει από την Εκκλησία μας σήμερα; Μήπως το “less is more” μπορεί να αποτελέσει μοτο για την καθημερινότητα μας ακόμα και για αυτή την πνευματική μας ζωή;

Απλότητα στην συμπεριφορά, απλότητα στη σχέση με τον άλλο. Η «θεολογία του χαμόγελου» και της καλοσύνης ίσως φέρνει πιο κοντά στο Θεό από τα διάφορα θεολογικο-φιλοσοφικά ρεύματα που ξιφουλκούν για την «πρόοδο» μέσα στην Εκκλησία. Άνθρωποι χωρίς πολλές περγαμνές, πόσες φορές «μας βάζουν τα γυαλιά» με το θυσιαστικό πνεύμα τους, την ανιδιοτέλειά τους, τη δύναμη της αγάπης τους, το βάθος της πίστης τους, τον τρόπο που διαχειρίζονται την ευτυχία ή και αυτήν ακόμα την αρρώστια τους...

Ξέρουν λίγα, ζουν πολλά. Για τους απλούς αυτούς ανθρώπους η θέα του Εσταυρωμένου, η ανάγνωση μίας σελίδας απ’ το Ευαγγέλιο, τροφοδοτεί το χαμόγελό τους, τους γεμίζει ενέργεια. Οι τρόποι τους είναι τόσο απλοί κι όμως ο αέρας τους μυρίζει

αρχοντιά! Δεν είναι οι κακομοίρδες, οι μίζεροι Χριστιανοί που συναντάς τριγύρω. Είναι οι άνθρωποι των οποίων η εδραία εμπιστοσύνη στο Θεό δεν αφήνει το άγχος και τη φθορά των καθημερινών προβλημάτων να τους λεκιάσουν. Όχι δεν είναι μόνο μοναχοί ή αφιερωμένοι λαϊκοί αυτοί οι άνθρωποι. Είναι και νέοι που σπουδάζουν, που δουλεύουν, που έχουν παρέες, οικογενειάρχες με παιδιά. Κι όμως! Λες και οι μέριμνες «περνούν και δεν τους αγγίζουν»! Γιατί με την απλότητά τους καταφέρνουν σιγά-σιγά να πετύχουν μια α-πάθεια ζηλευτή, που δεν είναι αναισθησία αλλά αίσθηση της παρουσίας του Θεού. Είναι γνώση των περιέργων μαθηματικών του Θεού που το «ένα κι ένα»

μπορεί να ισούται με δέκα, με είκοσι, με τριάντα... **Η απλότητά τους φαντάζει τρέλα. Κι όμως ξέρουν να απλοποιούν τις σύνθετες καταστάσεις, να αποκωδικοποιούν τα μηνύματα του κόσμου και να τα αξιολογούν ανάλογα, να διακρίνουν το αποτύπωμα του Θεού στη χαρά και τη θλίψη τους. Η απλότητά που συνοδεύει τη ζωή τους τους κάνει πλούσιους, όχι γιατί έχουν πολλά, αλλά διότι χρειάζονται λίγα.** Ξέρουν να ιεραρχούν τις ανάγκες και τις επιθυμίες, έχουν τη δύναμη να λένε «όχι» όταν χρειάζεται και την αφοβία να λένε ένα «δόξα τω Θεώ».

Απλότητα στην Εκκλησία. Πολύ περισσότερο σήμερα, με την ανέχεια που υπάρχει, τις απολύσεις εργαζομένων και την ανεργία ο πλούτος φαίνεται όλο και πιο παράταιρος... Σύνθετες ακολουθίες, ψαλτικές επιδείξεις, σάκκοι και κουδουνάκια τη στιγμή που τόσο ανάγκη έχουμε από απλότητα. Ο έμπορος κατάλαβε ότι ένας λιτός συνδυασμός επίπλων ξεκουράζει, χαλαρώνει. Ο πολιτικός, το κατάλαβε κι αυτός· έβγαλε τις πολλές γραβάτες, έκανε το άλλοτε σκαλιστό ξύλινο ροδιύμιο στο βάθρο, διαφανές και λιτό από πλεξίγκλας, απλοποίησε την εικόνα του για να ανταποκριθεί στο αίτημα απλότητας... Κι όμως στην Εκκλησία... περιρέμ και τερερίμ! Αν η συμπεριφορά κάθε προσώπου ήταν απλή, θα μας ενοχλούσε η επίδειξη μέσα στην Εκκλησία, θα βάραινε τη συνείδησή μας. Ένας απλός Επίσκοπος δεν θα είχε ανάγκη μια αργυρά αρχιερατική ράβδο· μια απλή, μαύρη «βακτηρία» θα του ήταν αρκετή. Δε θα χρειαζόταν τα υψωμένα χέρια κάποιων ανθρώπων να του κρατούν, εν είδει αναλογίου, το βιβλίο με τις ευχές· ένα μικρό εγκόλπιο θα τον διευκόλυνε καλύτερα. Απλότητα στους ηγέτες της Εκκλησίας. Ο Παύλος συνιστά τον εαυτό του ως «δούλο», «δούλο Ιησού Χριστού».

«Υπάρχει τιμητικότερος απ' αυτόν τον τίτλο;»¹.

Απλά κηρύγματα που να μιλούν στην καρδιά του κόσμου, του τόσοπεινασμένου πνευματικά κόσμου, όχι ξύλινες εγκύκλιοι. Απλότητα στην Εκκλησία σημαίνει ο ιερέας, όχι στην ψυχία κάποιου γραφείου στο

Μήπως το “less is more” μπορεί να αποτελέσει μοτο για την καθημερινότητά μας ακόμα και για αυτή την πνευματική μας ζωή;

ναό, αλλά στο δρόμο, στο σχολείο, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, να πει και ν' ακούσει μια «καλημέρα», να δώσει μία συμβουλή στο μαθητή, να ρωτήσει τον καταστηματάρχη πώς πάει η δουλειά του, να καλέσει μια παρέα νέων την Κυριακή στην Εκκλησία και μετά να τους κρατήσει για καφέ... Απλότητα στο μυστήριο της Βάπτισης, στο μυστήριο του Γάμου που κοντεύουν να γίνουν καθαρά κοσμικές εκδηλώσεις, απλότητα στο στολισμό του ναού και τις επιδεικτικές φωταγωγήσεις. Απλότητα στη σχέση μας με το Θεό. Προσευχή καρδιακή, θερμή, όχι βαττολογία, αιτήματα που αντανακλούν τα συ-

ναισθήματα της καρδιάς και όχι παπαγαλία ρημάτων άρρητων που διαβάζονται κατά τρόπο «μαγικό». Αν είχαμε απλότητα, δε θα χρειαζόταν να παραμερίσουμε χρυσά τάματα, κολλιέδες και δαχτυλίδια για να δούμε και να προσκυνήσουμε την εικόνα της Παναγίας κρυμμένη πίσω από αυτά, αλλά θα ευαρεστούσαμε τη Θεοτόκο για τη βοήθειά της ελεώντας με «το χρυσάφι» μας κάποιον αδελφό που έχει ανάγκη. Μέσα στις σύνθετες ζωές μας χάσαμε το αυτονόητο, το τι θέλει ο Θεός από μας. Τι θέλει ο πλοσίον από μας.

Είμαστε διασκορπισμένοι εδώ κι εκεί, μοιρασμένες οι καρδιές μας, κατακερματισμένες ψυχές που διψούν για απλότητα. Αν κάτι χρειαζόμαστε ως πρόσωπα-μέλη της κοινωνίας και της Εκκλησίας επειγόντως αυτή τη στιγμή, αυτό θαρρώ πως είναι η απλότητα των Αποστολικών χρόνων, το ύφος μιας «Αγάπης», το ήθος μιας κατακόμβης.

Less is more! Μήπως ήρθε επιτέλους η ώρα;

Επιμέλεια:

Παναγιώτης Φαρανιάτος
Μεταπ. φοιτ. Νομικής

¹ Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Ε.Π.Ε. 21, 362.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ο σεισμός ισοπεδώνει την Αϊτή!

Ποια είναι η Αϊτή;

Η **Δημοκρατία της Αϊτής** αποτελεί μια χώρα που καταλαμβάνει το δυτικό τμήμα του νησιού της Ισπανιόλας που βρίσκεται στην Καραϊβική. Στη δικαιοδοσία της περιλαμβάνει και τα μικρότερα νησιά La Gonâve, La Tortue (Tortuga), Les Cayemites, και Île a Vache, ενώ το ακατοίκητο νησί Ναβάσα διεκδικείται τόσο από τη χώρα αυτή όσο και από τις ΗΠΑ.

Η Αϊτή μοιράζεται το νησί της Ισπανιόλας με την Δομινικανή Δημοκρατία. Το χερσαίο τμήμα της Αϊτής καταλαμβάνει 27.750 τετραγωνικά μέτρα. Ο πληθυσμός της είναι 9.035.536, με βάση τις εκτιμήσεις του 2009.

Η πρωτεύουσα της Αϊτής είναι το Πορτ-ο-Πρενς (Port-au-Prince), που βρίσκεται στο κύριο νησί, την Ισπανιόλα. Πρώην γαλλική κτή-

ση, η Αϊτή ήταν η δεύτερη χώρα στο δυτικό ημισφαίριο, μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, που διακήρυξε την ανεξαρτησία της το 1804. Η χώρα έγινε η πρώτη ανεξάρτητη δημοκρατία Αφροαμερικανών και το μόνο κράτος που γεννήθηκε έπειτα από επιτυχημένη επανάσταση των δούλων. Η ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της χώρας έγινε την 1η Ιανουαρίου 1804.

Παρά τη σχετική μακροζωία της, είναι η πιο φτωχή χώρα του δυτικού ημισφαιρίου. Τώρα η Αϊτή βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο, μετά το πραξικόπημα που καθάρωσε τον πρόεδρο Ζαν-Μπετράν Αριστίντ (Jean-Bertrand Aristide) στις 29 Φεβρουαρίου του 2004.

Το όνομα της χώρας σημαίνει «υψηλή γη».

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Αϊτή υπήρξε η πρώτη χώρα στον κόσμο που αναγνώρισε την Ελληνική Επανάσταση και

την Ελλάδα ως ανεξάρτητο κράτος. Μόλις τελείωσε τον δικό της απελευθερωτικό πόλεμο εναντίον των Γάλλων αποικιοκρατών, κατεστραμμένη οικονομικά, έστειλε στο Παρίσι, στον Αδαμάντιο Κοραή, 25 τόνους καφέ να εκπονηθούν, για να αγοραστούν όπλα για τον ελληνικό αγώνα. Επίσης έστειλε 100 εθελοντές μαύρους στρατιώτες να πολεμήσουν στο πλευρό των Ελλήνων.

Το Ιεραποστολικό Κλιμάκιο Αϊτής (Ι. Μητροπόλεως Μεξικού) πριν τον σεισμό

Από της συστάσεως της Ι. Μητροπόλεως Μεξικού-Κεντρίας Αμερικής (Ιούλιο 1996), μεταξύ των διαφόρων Ιεραποστολικών Κλιμακίων της Ι. Μητροπόλεως είναι και αυτό της χώρας Αϊτής. Εδώ και δώδεκα χρόνια με την βοήθεια και του Ιεραποστολικού Συνδέσμου Αγ.Κοσμάς ο Αιτωλός, εργάζονται εκεί οι ελληνομαθείς ιερείς μας πατήρ Βαρνάβας Jerome Euginst και πατήρ Παύλος Baby Petite Homme, που έχουν αναπτύξει αξιόλογο

Με την παρουσία της Ορθοδοξίας και το κατηχητικό έργο των ιερέων, κατά τα τελευταία τρία έτη και μόνον, άνω των 1000 Αϊτινών έχουν απαλλαγεί από την κατάρα του βουντού και έχουν βαπτισθεί Ορθόδοξοι.

ιατροποστολικό έργο στους 1.000 περίπου Ορθοδόξους Αιτινούς. Στο νησί αυτό, το οποίο είναι και το φτωχότερο της Κεντρ. Αμερικής, η Ι. Μητρόπολη συντηρεί τρία Δημοτικά Σχολεία για 1500 άπορα παιδιά. Λόγω των σοβαρών προβλημάτων που μαστίζουν το κράτος, δεν υπάρχουν Δημόσια Σχολεία. Όσα υπάρχουν είναι ιδιωτικά.

Αϊτή, το ταλαιπωρημένο νησί

Η Αϊτή είναι ένα όμορφο νησί με παραλίες και τοπία που θα μπορούσαν να φιλοξενήσουν χιλιάδες τουρίστες απ' όλον τον κόσμο. Δυστυχώς όμως κανένας δεν επισκέπτεται το νησί. Όλοι φοβούνται για την ασφάλεια τους. Δεν υπάρχει σταθερή κυβέρνηση εδώ και δεκαετίες, ούτε ασφαλώς και οργανωμένο κράτος. Όλος ο λαός πεινάει και ζει κάτω από άσχημες συνθήκες., χωρίς δουλειά, χωρίς ελπίδα για το μέλλον του. Οι περισσότεροι ζούνε δέκα και δεκαπέντε άτομα μαζί, σε μικρά δωμάτια, προχειροφτιαγμένα από τσιμεντόλιθους με λαμαρινένιες στέγες.

Δεν υπάρχει υδροδότηση, ούτε αποχετευτικό σύστημα. Οι κάτοικοι πρέπει να αγοράζουν το νερό

Παιδιά των σχολείων της Αϊτής.

από βυτία, το οποίο όμως είναι ακριβό. Έτσι, ο περισσότερος πληθυσμός αναγκάζεται να πίνει και να πλένεται από βρώμικα νερά. Δεν υπάρχει ηλεκτρικό ρεύμα. Οι έχοντες χρήματα χρησιμοποιούν τις βραδινές ώρες γεννήτριες. Ο λαός τα βράδια ζει μέσα στο σκοτάδι, χρησιμοποιώντας λάμπες πετρελαίου, αν βεβαίως υπάρχουν χρήματα για την αγορά πετρελαίου.

Εκατοντάδες Αϊτινοί χάνουν τη ζωή τους κάθε χρόνο προσπαθώντας να διασχίσουν τη θάλασσα με κακοφτιαγμένα σωσίβια και

Μετά από 48 ώρες, ανέσυραν ένα μικρό κοριτσάκι από ερειπωμένο κτήριο. Το πόδι του είχε πλακωθεί από μπάζα και έκαναν δύο μέρες για να την απελευθερώσουν. Χωρίς μηχανές, με τα χέρια τους προσπαθούσαν να το ανασύρουν. Με ένα χαμόγελο περίμενε τη λευτεριά.

σάπιες σανίδες για να φθάσουν στις ακτές της Φλόριντα των Η.Π.Α ελπίζοντας σε μια καλύτερη ζωή. Στους δρόμους, πολλές φορές, συναντάς κάποιο ανθρώπινο πτώμα και αυτό διότι οι συγγενείς του δεν έχουν χρήματα να τον θάψουν. Ελπίζουν ότι ο Δήμος θα μεριμνήσει για την ταφή του.

Εκείνο όμως που κυριολεκτικά αποδεκατίζει το νησί είναι οι θεομηνίες. Μεγάλες καταστροφές και δεκάδες εκατοντάδες νεκρούς

αφήνουν πίσω τους οι συχνοί τυφώνες. Στο νησί αυτό υπερισχύει η δύναμη που έχουν οι «ιερείς» του βουντού. Με την παρουσία της Ορθοδοξίας και το κατηχητικό έργο των ιερέων, κατά τα τελευταία τρία έτη και μόνον, άνω των 1000 Αϊτινών έχουν απαλλαγεί από την κατάρα του βουντού και έχουν βαπτισθεί Ορθόδοξοι.

Ο σεισμός

Τον Ιανουάριο του 2010 ισχυρός **σεισμός έπληξε την Αϊτή** προκαλώντας το θάνατο χιλιάδων ανθρώπων και τεράστιες υλικές καταστροφές. Ο σεισμός είχε μέγεθος 7,3 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ, επίκεντρο 16 χιλιόμετρα από την πρωτεύουσα της χώρας Πορτ-ο-Πρενς και εστιακό βάθος μόλις 10 χιλιόμετρα.

Ο σεισμός σημειώθηκε στις 16:53:09 τοπική ώρα (21:53:09 UTC) της 12ης Ιανουαρίου 2010. Διήρκεσε ένα λεπτό ενώ ακολουθήθηκε από αρκετούς μετασεισμούς. Τεράστιες ήταν και οι υλικές καταστροφές. Ανάμεσα στα δεκάδες κτήρια που κατέρρευσαν συγκαταλέγονται και το πενταώροφο αρχηγείο των Ηνωμένων Εθνών, τα γραφεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, το Προεδρικό Μέγαρο και το Κοινοβούλιο της χώρας. Το πτωχότερο νη-

σί στην Αμερικανική Ήπειρο, χτυπήθηκε από σεισμό που άφησε εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς και εκατομμύρια τραυματισμένους και αστέγους.

Χωρίς υποδομή, χωρίς τα πλέον στοιχειώδη και απαραίτητα, υποχρεούνται να πίνουν μολυσμένο νερό και να μένουν μέρες χωρίς ούτε ένα κομμάτι ψωμί, να κοιμούνται στους δρόμους της πόλης δίπλα στα ερειπωμένα κτήρια, δίπλα σε πτώματα νεκρών, εγκλωβισμένα κάτω από τα τσιμέντα. Πείνα, αρρώστια και απόγνωση για εκατομμύρια άτομα, για έναν ολόκληρο λαό. Ένα χάος επικρατεί στο νησί. ενδεικτικά αναφέρεται ένα συγκλονιστικό γεγονός. Μετά από 48 ώρες, ανέσυραν ένα μικρό κοριτσάκι από ερειπωμένο κτήριο. Το πόδι του είχε πλακωθεί από μπάζα και έκαναν δύο μέρες για να την απελευθερώσουν. Χωρίς μηχανές, με τα χέρια τους προσπαθούσαν να το ανασύρουν. Με ένα χαμόγελο περίμενε τη λευτεριά. Δυστυχώς παρά την ανασυρση, το πόδι του είχε μολυνθεί και με-

Ο π. Βαρνάβας κατά την τέλεση της Θείας Λειτουργίας στην Αϊτή.

τά από μερικές ώρες το μικρό κοριτσάκι πέθανε από τη μόλυνση.

Περισσότεροι από 200.000 είναι οι νεκροί, 250.000 είναι οι τραυματίες και περίπου 2.000.000 οικίες και κτήρια έχουν καταστραφεί. Πολλοί Ορθόδοξοι αδελφοί μας είναι τραυματισμένοι και αρκετοί έχουν πεθάνει, ενώ άλλοι έχασαν τις οικογένειες και τις περιουσίες τους. Το παρεκκλήσι και το σχολείο της ενορίας του Αγίου Γεωργίου, στο Πετιόν-βίλε, έχουν υποστεί σημαντικές ζημιές, παρόλο που δεν έχουν καταστραφεί ολοσχερώς. Ορισμένοι δάσκαλοι, πολλοί μαθητές και κάποιοι ενορίτες μας βρήκαν τραγικό τέλος από το σεισμό. Οι άνθρωποι δεν έχουν τίποτα να φάνε και τις περισσότερες φορές καταφεύγουν στο κλιμάκιο του ΟΗΕ για να προμηθευτούν τα αναγκαία τρόφιμα. Αναρίθμητοι νεκροί, αμέτρητα κατεστραμμένα κτήρια και σπίτια. Χιλιάδες βρίσκονται ακόμα θαμμένοι κάτω από τα ερείπια. Οι σωροί μεταφέρονται με φορτηγά και θά-

Επίσκεψη του Σεβ. Μητροπολίτη Κ. Αμερικής κ. Αθηναγόρα σε σχολείο της Αϊτής.

μετασεισμοί καθημερινά. Όλοι κοιμούνται έξω από τα σπίτια τους σε καταυλισμούς.

Στο οικόπεδο της Ιεραποστολής φιλοξενούνται πάνω από 1.500 άνθρωποι και όλοι έχουν ανάγκη την βοήθειά μας, Ορθόδοξοι και μη. Τα τρία μηχανήματα φιλτραρίσματος του νερού που διέθετε το σχολείο έχουν καταστραφεί και μέχρι να επαναλειτουργήσουν τα σχολεία πρέπει να τα αντικατασταθούν για να υπάρχει πόσιμο νερό για όλους τους μαθητές. Είναι εκατομμύρια οι άστεγοι πολίτες, που έχασαν τα σπίτια τους και τα υπάρχοντά τους και περιφέρονται εδώ κι εκεί προσπαθώντας να εξασφαλίσουν κάτι φαγώσιμο, για να μην πεθάνουν από την πείνα. Είναι αμέτρητες οι διαλυμένες οικογένειες, γονείς που έχασαν τα παιδιά τους, παιδιά που ορφάνεψαν, πολίτες που ψάχνουν τους δικούς τους. Παντού χαλάσματα, αίμα και δάκρυα, η απόλυτη εξαθλίωση! Γιατί δεν είναι μόνο τα πολλά «ρίχτερ». Είναι η «χάρτινη» υλικοτεχνική υποδομή και η ανύπαρκτη αντισεισμική θωράκιση της χώρας –από τις φτωχότερες στον κόσμο– που μεγιστοποίησε το κακό.

Η πρώτη Θεία Λειτουργία!

Με ιδιαίτερη κατάνυξη πραγματοποιήθηκε η πρώτη Θεία Λειτουργία.

βονται σε ομαδικούς τάφους ή καίγονται για την αποφυγή επιδημιών. Πολλές φορές οι οδηγοί βιαστικά ξεφορτώνουν τα πτώματα σε ανοιχτούς χώρους και γίνονται βορά των σκυλιών και των γουρουνιών. Είναι τραγικό! Όλοι είναι τρομοκρατημένοι, καθώς γίνονται 4-5

για μετά τον καταστροφικό σεισμό στην Αϊτή. Στη Θεία Λειτουργία, που έγινε στον καταυλισμό που στήθηκε στο οικόπεδο της Ιεραποστολής, χοροστάτησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεξικού και Κεντρίας Αμερικής κ. Αθηνάγορας.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεξικού Αθηνάγορας επισκέφθηκε την Αϊτή, Χώρα της Εκκλησιαστικής του δικαιοδοσίας, για να φέρει μήνυμα ελπίδας στον κλήρο και το λαό της σεισμοπλήκτου Νήσου. Ο Σεβασμιώτατος έφθασε στην Αϊτή με το Κυβερνητικό αεροσκάφος της Ελληνικής Κυβερνήσεως μαζί με τον Υφυπουργό Εξωτερικών Εξοχ. κ. Π. Κουβέλη, και τον Γεν. Διευθυντή κ.

Κωστή Δήμητρα της Μ.Κ.Ο. «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ», της Εκκλησίας της Ελλάδος. Το αεροσκάφος μετέφερε στο λαό της Αϊτής, 50 τόνους ανθρωπιστικής βοήθειας εκ μέρους της Ελληνικής Κυβερνήσεως και της Εκκλησίας της Ελλάδος και

φάρμακα της Ελληνικής μονάδας των «Ιατρών του Κόσμου».

Εφ' όσον το οικόπεδο είναι άδειο, ο Προϊστάμενος Αϊτινός Ιερέας π. Βαρνάβας ζήτησε την άδεια του Μητροπολίτου και αμέσως δόθηκε ώστε,

Στο οικόπεδο της Ιεραποστολής φιλοξενούνται πάνω από 1.500 άνθρωποι και όλοι έχουν ανάγκη την βοήθειά μας, Ορθόδοξοι και μη. Τα τρία μηχανήματα φιλτραρίσματος του νερού που δίδετε το σχολείο έχουν καταστραφεί και μέχρι να επαναλειτουργήσουν τα σχολεία πρέπει να τα αντικατασταθούν για να υπάρχει πόσιμο νερό για όλους τους μαθητές.

οικογένειες που τα σπίτια τους είχαν καταστραφεί από το σεισμό, να χρησιμοποιήσουν το οικόπεδο για προσωρινή διαμονή, για να μην είναι στους δρόμους. Την στιγμή αυτή στο οικόπεδο ζουν περί τα 3.000 άτομα. Τις πρώτες δύο εβδομάδες έμειναν στο χώρο χωρίς ούτε μία κουβέρτα να σκεπασθούν. Με την Χάρη του Θεού, κάποιος φιλόanthropos δώρισε στην Εκκλησία μας 500 αντίσκηνια, τα όποια δοθήκαν στις οικογένειες αυτές για να ζήσουν, επί του παρόντος, λίγο πιο ανθρώπινα.

«Δεν θα σας εγκαταλείψουμε, είμαστε εδώ και θα μείνουμε κο-

ντά σας, για όσα χρόνια χρειάζονται, ώσπου να μπορέσετε να γυρίσετε στα σπίτια σας» είπε ο Σεβασμιώτατος. «Θα ξανακτίσουμε τον Ναό μας, θα ξανακτίσουμε τα σχολεία μας, και θα κάνουμε ότι μπορούμε για να σας βοηθήσουμε να ξανακτίσετε την ζωή και το μέλλον σας», τους διαβεβαίωσε ο Μητροπολίτης.

Το ξεκίνημα έγινε. Ήδη έχει δρομολογηθεί αποστολή μεγάλης ανθρωπιστικής βοήθειας και τα μηνύματά είναι αξιοθαύμαστα. Μέσα σε ένα μήνα ανταποκρίθηκαν στην έκκληση του Ιεραποστολικού Συλλόγου «Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός» 1.000 και πλέον δωρητές. Συγκεντρώθηκαν 170.000 ευρώ και η προσπάθειά συνεχίζεται. Η βοήθεια θα μεταφερθεί με φορτηγά στο Πορτ-ο-Πρενς για να διανεμηθούν στους 3.000 ανθρώπους που εγκαταστάθηκαν στον καταυλισμό της ιεραποστολής. Η βοήθεια αυτή συγκριτικά με άλλες που καταφθάνουν από άλλα κράτη είναι μικρή, όμως η συμβολή της τη δεδομένη στιγμή είναι τεράστια. Κι αυτό γιατί η παρουσία της Ελληνορθόδοξου Εκκλησίας μας θα ενδυναμώσει πρωτίστως το ηθικό των ιερέων μας και των πιστών μας. Ταυτόχρονα δε, θα δώσει ελπίδα και παρηγοριά στους σεισμόπληκτους Αϊτινούς αδελφούς μας που δεν είναι Ορθόδοξοι.

Επιμέλεια

Αγγελική Καλκάνη

Φοιτ. Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών ΕΜΠ

ΠΗΓΕΣ:

- http://www.iersyn.gr/announcements_haiti.php
- Περιοδικό Ορθόδοξου Εξωτερικής Ιεραποστολής Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός Αρ.τεύχ. 80- Α' Τρίμηνο 2010

Εξόρμηση Αγάπης

ΤΗΣ Χ.Φ.Ε. ΣΤΗΝ Αλβανία

Ξε-
κινώ-
ντας
να πε-
ριγράψω
την εμπει-
ρία μου από
την εξόρμηση

στην Αλβανία, θα ήθελα πρώτα να ευχαριστήσω τον Θεό που με αξίωσε να συμμετάσχω σ' αυτή την επίσκεψη της Χριστιανικής Φοιτητικής Ένωσης στη γειτονική χώρα. Όπως συμβαίνει και με πολλές άλλες αποφάσεις, έτσι κι εγώ αρχικά δίστασα στην ιδέα ότι θα έχανα τις διακοπές μου για να ταξιδέψω τόσο μακριά. Όμως με την προτροπή ορισμένων φίλων, τους οποίους ευγνωμονώ, ξεκίνησα με την επιθυμία να προσφέρω ό,τι μπορώ και προσφέροντας να κερδίσω. Τελικά νομίζω πως οι εικόνες και οι εμπειρίες τις οποίες κουβάλησα απ' την Αλβανία δε συγκρίνονται με τα όσα εγώ έδωσα.

Από την Αθήνα στο Αργυρόκαστρο

Το ταξίδι μας ξεκίνησε τα χαράματα της 26ης Δεκεμβρίου όταν η αποστολή μας επιβιβάστηκε στο λεωφορείο και αναχώρησε από το κέντρο της Αθήνας με προορισμό το **Αργυρόκαστρο**. Η διαδρομή αρχικά έμοιαζε ατελείωτη! Ωστόσο, τα γοπητευτικά τοπία του Ιονίου αριστερά και της οροσειράς της Πίνδου δεξιά, σε συνδυασμό

με το κέφι και τη ζωντάνια όλης της παρέας έκαναν τη διαδρομή ευχάριστη. Όταν μετά από αρκετές ώρες ταξιδιού φτάσαμε στα ελληνοαλβανικά σύνορα, είχε ήδη βραδιάσει. Εκεί μας συνάντησε ο συνοδός του πρώτου μισού της επίσκεψής μας, ο κύριος Ορφέας, ελληνικής καταγωγής, ο οποίος απ' την πρώτη στιγμή μου κέντρισε το ενδιαφέρον. Μας οδήγησε στο Αργυρόκαστρο, όπου θα διανυκτερεύαμε τα δύο πρώτα βράδια. Με την πρώτη ματιά, και εν μέσω νυκτός, το Αργυρόκαστρο, μαρτυρούσε πως βρισκόμασταν σε μια χώρα πολυβασανισμένη και φτωχότερη απ' την πατρίδα μας. Με λίγο περπάτημα σ' έναν κακοφτιαγμένο πεζόδρομο φτάσαμε στο οικοτροφείο της μητρόπολης Αργυροκάστρου όπου θα διανυκτερεύαμε και θα συναντούσαμε τον ελληνικής καταγωγής Επίσκοπο, **κ. Δημήτριο**. Εκεί συναντήσαμε τους πρώτους Αλβανούς, οι οποίοι φάνηκαν απ' την πρώτη στιγμή ιδιαίτερα φιλόξενοι και δειπνήσαμε μαζί τους στην τράπεζα του οικοτροφείου.

Έπειτα, κάναμε το απόδειπνο στο όμορφο εκκλησάκι των εγκαταστάσεων, πάντα μαζί με τον Επίσκοπο. Το γεγονός αυτό, δηλαδή το πόσο κοντά βρισκόταν ο Επίσκοπος στο ποίμνιο του με εντυπωσίασε ιδιαίτερα! Ήδη με πολλές εμπειρίες πήγαμε στα δωμάτια που μας είχαν ετοιμάσει για ξεκούραση.

Εξορμήσεις στα χωριά του Αργυροκάστρου

Η επόμενη μέρα ήταν η Κυριακή και μετά τον εκκλησιασμό, στο ίδιο εκκλησάκι του οικοτροφείου, με τη

βοήθεια του Θεού θα ξεκινούσαμε ουσιαστικά την επίσκεψή μας. Μετά τον εκκλησιασμό, η νεολαία της μητρόπολης Αργυροκάστρου μας τραγούδησε κάποια τραγούδια και στη συνέχεια παρακολουθήσαμε όλοι μαζί μια ομιλία. Όλο αυτό το σκηνικό μου θύμιζε αρκετά Ελλάδα και ένιωθα πολύ οικεία μέσα στο ναό. Το γεγονός αυτό με κάνει να σκεφτώ πως τίποτα δεν υπάρχει που να μας χωρίζει από κανέναν άλλο λαό, παρά μόνο οι παρωπίδες του εγωισμού μας. Την ίδια οικειότητα και ζεστασιά ένιωθα κάθε φορά που μπαίναμε σε κάποιο ιερό ναό. Στη συνέχεια της ημέρας γευματίσαμε μαζί με τους νέους της μητρόπολης και έπειτα κάναμε μια περιήγηση στο Αργυρόκαστρο αρχικά με τα πόδια και στη συνέχεια με το λεωφορείο, μαζί με τον κύριο Ορφέα, σε δύο χωριά της νοτίου Αλβανίας. Πρώτα επισκεφτήκαμε το νεκροταφείο του ελληνόφωνου χωριού **Καλογοραντζί**, όπου κάναμε τρισάγιο στους πεσόντες Έλληνες της εποποιίας του στρατού

μας στην Αλβανία, το 1940. Από εκεί πήγαμε στο χωριό, όπου όλοι οι κάτοικοι μας περιμένανε στο πνευματικό κέντρο του ναού του χωριού. Μικροί και μεγάλοι, μέσα σε μια μικρή, αλλά πολύ ζεστή αίθουσα, με μερικά κεράσματα φτωχά για τα δεδομέ-

Αδυνατώ να περιγράψω όσα ένιωσα τη στιγμή που, ενώ ψέλναμε τα βυζαντινά κάλαντα, οι άνθρωποι εκεί και ιδιαίτερα οι πιο ηλικιωμένοι, βούρκωναν και έκλαγαν. Αυτή η εικόνα έχει χαρακτήρι ανεξίτηλα στην καρδιά μου και θα μπορούσε να είναι, μόνο και μόνο αυτή, η αμοιβή για το ταξίδι μας. Μα είχαμε ακόμα πολλά να δούμε...

να της ελληνικής απλότητας. Τα παιδιά μας παρουσίασαν κάποια ποιήματα και τραγούδια σε σπαστά ελληνικά και αλβανικά και εμείς τους προσφέραμε δώρα αφού τραγουδήσαμε τα κάλαντα των Χριστουγέννων. Αδυνατώ να περιγράψω όσα ένιωσα τη στιγμή που, ενώ ψέλναμε τα βυζαντινά κάλαντα, οι άνθρωποι εκεί και ιδιαίτερα οι πιο

ηλικιωμένοι, βούρκωναν και έκλαγαν. Αυτή η εικόνα έχει χαρακτήρι ανεξίτηλα στην καρδιά μου και θα μπορούσε να είναι, μόνο και μόνο αυτή, η αμοιβή για το ταξίδι μας. Μα είχαμε ακόμα πολλά να δούμε... Κλείσαμε τη μέρα μας με βραδινό δείπνο στο οικοτροφείο όπου μας αποχαιρέτησε ο Δεσπότης.

Ο πλούτος της πτωχείας

Την επόμενη μέρα το πρωί ξεκινήσαμε ξανά το ταξίδι μας, με τελικό προορισμό τα **Τίρανα**. Μας είχαν ενημερώσει πως όσο θα κινούμασταν βορειότερα, τόσο θα συναντούσαμε πληθυσμούς χαμηλότερου μορφωτικού και βιοτικού επιπέδου. Έγινε μια προγραμματισμένη επίσκεψη στο αλβανόφωνο χωριό **Μπουμπουλίμα**, όπου στο πρόβλημα της επικοινωνίας μας βοήθησε ο φίλος μας, ο Γιάννης Μένι, ο οποίος είναι αλβανικής καταγωγής, αλλά ξέρει καλά ελληνικά γιατί είχε σπουδάσει θεολογία στην Αθήνα. Συγκλονιστήκαμε από τη φτώχεια αυτών των ανθρώπων, αλλά όμως και από την πίστη και την αγάπη στο Χριστό και την Εκκλησία. Μόλις φτάσαμε στο χωριό, έξω απ' τον ναό μας περίμεναν αμέτρητα παιδιά, αγόρια και κορίτσια όλων των ηλικιών, ένα θέαμα που πολύ δύσκολα συναντά κανείς στην «ευσεβή» μας πατρίδα. Το μόνο που μας ένωσε με εκείνα τα παιδιά ήταν η κοινή πίστη στο Χριστό, και γι' αυτό δεν υπήρχε τίποτα να μας χωρίσει. Μπήκαμε στο ναό όπου μας περίμενε ακόμα μια εκπληκτική θέαμα της εκκλησίας ήταν μάλλον αποκαρδιωτικό, ειδικά για εμάς που έχουμε συνδυάσει τις δραστήριες ενορίες με τα πλούσια πνευματικά κέντρα και με τα άφθονα μέσα που διαθέτουν. Αυτόν τον ναό θα τον υπερεκτιμούσαμε αν τον χαρακτηρίζαμε λιτό. Ενδεικτικά αναφέρω πως ο δεσποτικός θρόνος ήταν μια πολύ-

χρωμη χαλασμένη πολυθρόνα και το τέμπλο ήταν ένα πρόχειρο παραβάν... Για θέρμανση ούτε λόγος, μα όλα εκείνα τα παιδιά ζέσταιναν τόσο πολύ την ατμόσφαιρα που το θέαμα ήταν συγκινητικό. Αφού μας τραγούδησαν και τους τραγουδήσαμε τα κάλαντα, ο καθένας στη γλώσσα του, τους χαρίσαμε χριστουγεννιάτικα δώρα και παίξαμε μερικά παιχνίδια. Ήταν πολύ σπουδαία ανταμοιβή για μας το βλέμμα των παιδιών αυτών και το άφωνο, μα εγκάρδιο «ευχαριστώ» τους. Αμφιβάλω αν είχαν ξαναπάρει δώρο εκείνα τα παιδιά. Μα η φτώχεια τους δεν μειώνει καθόλου τη θέρμη τους για το Χριστό, που ήταν σίγουρα περισσότερη απ' τη δική μας. Συγκινήθηκα αλλά και ντράπηκα εκείνες τις στιγμές, αλλά και τώρα που τα ξανασκεύομαι, γιατί ξεγυμνώνεται μονομιάς η δική μας ψυχρότητα και η απληστία μας. Μακάρι αυτές οι εικόνες στο ναό του χωριού Μπουμπουλίμα να αποτελέσουν τη δύναμη που θα μας ωθήσουν ένα βήμα πιο μπροστά στη πνευματική μας ζωή.

Αφού φύγαμε απ' τη Μπουμπουλίμα παίρνοντας μαζί μας υπέροχες αναμνήσεις, φτάσαμε βράδυ πια στην πρωτεύουσα της Αλβανίας, τα **Τίρανα**. Πήγαμε κατευθείαν στο ξενοδοχείο της Αρχιεπισκοπής, όπου μας περίμενε μια νεανική συντροφιά μαζί με

την οποία δειπνήσαμε. Ήταν συνεργάτες της Αρχιεπισκοπής, εκ των οποίων άλλοι είχαν σπουδάσει ή σπούδαζαν στην Ελλάδα και μίλαγαν ελληνικά και άλλοι ήταν φοιτητές στην Αλβανία ή αλλού. Με την πολύ φιλική τους διάθεση, μας έκαναν να αισθανθούμε βολικά πολύ γρήγορα. Απ' την πρώτη στιγμή που μπήκαμε στην Αλβανία όλοι μνημόνευαν και μας μιλούσαν με εξαιρετικά λόγια για τον Αρχιεπίσκοπο κ. Αναστάσιο, όμως στα Τίρανα αυτό γινόταν σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό. Σε κάθε τους αναφορά για το έργο της εκκλησίας της Αλβανίας ευγνωμονούσαν τον Θεό που τους έστειλε αυτόν τον φωτισμένο Αρχιεπίσκοπο, γιατί όπως οι ίδιοι έλεγαν, χωρίς αυτόν πολλά πράγματα δε θα είχαν επιτευχθεί. Είναι χαρακτηριστική η αναγνώριση της σπουδαίας φυσιογνωμίας του κ. Αναστασίου από όλους τους Αλβανούς, ανεξαρτήτως θρησκευτικών πεποιθήσεων.

Την επόμενη μέρα ξεκινήσαμε μαζί με τους Αλβανούς συνομηλίκους μας, για μια περιήγηση στα Τίρανα και το **Δυρράχιο**, για να επισκεφτούμε τα έργα της Εκκλησίας. Ήταν μια μέρα όπου θαυμάσαμε τον ζήλο και την ασύγκριτη με την ελληνική, αγάπη των Αλβανών για την εκκλησία τους και τον Χριστό. Είδαμε τον εκθαμβωτικό μητροπολιτικό ναό των Τυράνων που είναι υπό κατασκευή και αναρωτηθήκα-

με πώς αυτή η μειοψηφία των Ορθοδόξων στα Τίρανα έχει κερδίσει τόσους πολλούς αγώνες εν μέσω της μουσουλμανικής πλειοψηφίας. Επισκεφτήκαμε τη **θεολογική ακαδημία στο Δυρράχιο**, που όπως παραδέχτηκαν οι θεολόγοι της παρέας μας, δεν υπάρχει όμοια στη Ελλάδα. Ακόμη είδαμε το ορφανοτροφείο που φιλοξενεί πολλά μικρά παιδιά και εκεί συναντήσαμε ανθρώπους αφοσιωμένους στο Χριστό με απέραντο ζήλο. Παντού η περιποίηση ήταν συγκινητική και η υποδοχή τόσο ζεστή που πραγματικά μας σκλάβωνε. Θα ήθελα να επαναλάβω πως όπου και αν πηγαίναμε όλοι είχαν κάτι να μας διηγηθούν για τη δράση του Αρχιεπισκόπου κ. Αναστασίου και πως αυτός ήταν ο καταλυτικός παράγων για την πρόοδο στον τομέα τους. Στην περιήγησή μας, είδαμε πώς πραγματώνεται η εντολή του Χριστού για αγάπη μέσα από έργα. Κλείνοντας την τελευταία ουσιαστικά μέρα της εξόρμησής μας, είχαμε κοινό δείπνο με όλα τα παιδιά, τους φίλους μας πλέον, και τους συνεργάτες του αρχιεπισκόπου. Μετά από το γιορτινό αυτό τραπέζι, τους ευχαριστήσαμε για όσα μας προσέφεραν, αποχαιρετηθήκαμε και ανανεώσαμε το ραντεβού μας.

Τελευταία μέρα και από νωρίς το πρωί ξεκινήσαμε για το δρόμο του γυρισμού στην Αθήνα. Στον γυρισμό είχαμε αρκετό χρόνο να φέρουμε στον νου όλες τις εμπειρίες που παίρναμε μαζί μας φεύγοντας απ' την Αλβανία... Θα ήθελα μόνο να ευχηθώ η ελπίδα και η Πίστη των ανθρώπων που συναντήσαμε να μας παραδειγματίσει. Ευχαριστώ τον Θεό που με αξίωσε να επισκεφτώ αυτό το περιβάλλον όπου ανθίζουν ψυχές για τον Παράδεισο. Οι προσευχές τους ασ περιλαμβάνουν κι εμάς!

Επιμέλεια:

Ιωάννης Κουβαράς

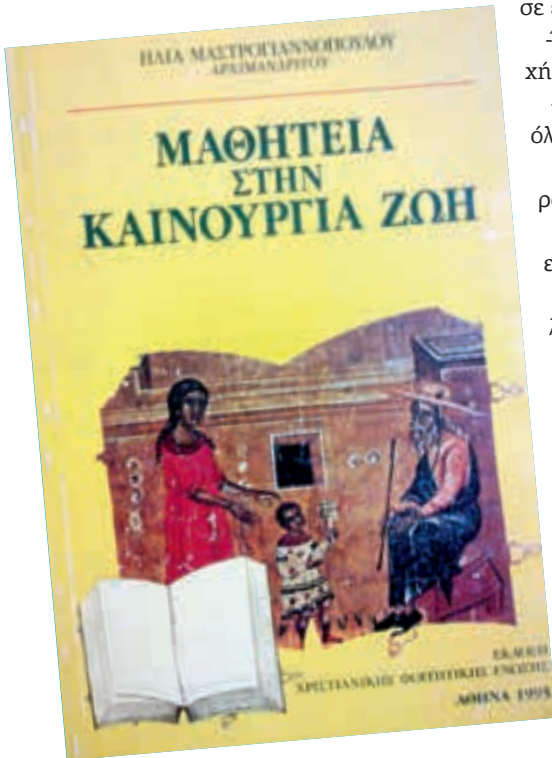
Φοιτ. Οδοντιατρικής Αθηνών

Από τις εκδόσεις της Χ.Φ.Ε.

Έχει νόημα σήμερα η προσευχή;

Η προσευχή, όπως είπε ο Κύριος ημών Ιησούς, είναι τα αντίθετο της τυπικότητας.

Αλλοίμονό σας, λέει, αν πέσετε σε βαττολογίες. Προσευχή είναι η εγκαρδιότητα, ο αυθορμητισμός, είναι ένα άνοιγμα της ψυχής. Δεν είναι μόνο το τι θα πω, αν θα πω πολλά ή λίγα, είναι ένα ξεκλείδωμα της ψυχής μου. Αλλιώς δεν ωφελεί, αν πω εκατό «Πάτερ ημών» και πεντακόσιους «ψαλμούς». Χρειάζεται ένα άνοιγμα αυθόρμητο, ειλικρινές, του παιδιού προς τον πατέρα. Γι' αυτό είπε ο Χριστός ότι πρέπει κατά κάποιον τρόπο να γίνουμε παιδιά, στη διάθεση, στο άνοιγμα.

Έρχεται το παιδάκι σου, και σου λέει το παν με ένα άνοιγμα εξομολογητικό.

Κάποτε είπε ο Αντώνιος Μπλουμι

σε έναν ενορίτη του:

-Όταν κάνεις την προσευχή σου, τα λες όλα;

-Ξέρω και 'γω, αν τα λέω όλα..

-Δηλαδή, λες και τα παράπονά σου στον Θεό;

-Τα παράπονά μου; λέει.

-Βεβαίως, αφού μου τα λες εμένα, να τα πεις σε Κείνον, άμα είσαι παιδί του Θεού, και να έχεις το θάρρος να Του πεις: «Θεέ μου, να σου πω και τα λάθη Σου!»

-Πάτερ μου, λέει, αυτό που λες είναι βλάσφημο.

-Εφ' όσον το κάνουμε όλοι μας αυτό και λέμε πλαγίως «ακούς εκεί, δεν με ακούει ο Θεός», να το πούμε

και απευθείας. Να 'χουμε το θάρρος!

Ο Δαβίδ τα έλεγε όλα τα παράπονά του στον Θεό, αλλά

ήταν ειλικρινής, ήταν εγκάρδιος και τα 'λεγε με πόνο, με δάκρυα. Ενώ ήταν μεγάλος βασιλιάς, ταπεινωνόταν σαν ένα νήπιο.

Λοιπόν, η προσευχή μας να είναι ένα πλησίωμα ειλικρινές: «Θεέ μου, βλέπεις», πχ. «να, σήμερα είχα

παράπονα εναντίον σου, βλέπεις Κύριε, τολμώ εγώ να τα βάλω με Σένα, Κύριε, και δεν ξέρω να προσευχηθώ...». Καλύτερα να Του πούμε αυτό, παρά να Του πούμε εκατό προσευχές.

Αυτό είναι εξομολογητικό στοιχείο και συγχρόνως ένα άνοιγμα αποφασιστικό. Κύριε θα σε ακούσω: «Λάλει Κύριε, και ο δούλος σου ακούει». Δίδαξέ με πώς να σε ακούσω, πώς να σε καταλάβω, πώς να σε παραδεχθώ, ό,τι κι αν μου πεις. Αποφασιστικό ξεκλείδωμα του βαθύτερου εαυτού μας, της σκέψης, της θελήσεως, του συναισθήματος, όλου του είναι μας. **Όσο πιο απλά και πιο προσγειωμένα μπορούμε. Με άλλα λόγια, πρέπει να γίνει μία έξοδος από τον κλειστό εαυτό μας, από τα τείχη του στενού εαυτού μας, του ορθολογισμού μας, του εγωκεντρισμού μας, της μικρότητας, της καθημερινότητας.**

Κάθε έξοδος πρέπει να οδηγήσει σε μία είσοδο σε μία άλλη σφαίρα. Λοιπόν, έξοδος από το καβούκι του εαυτού μας, το κλειστό και πιεστικό,

Προσευχή είναι η εγκαρδιότητα, ο αυθορμητισμός, είναι ένα άνοιγμα της ψυχής. Δεν είναι μόνο το τι θα πω, αν θα πω πολλά ή λίγα, είναι ένα ξεκλείδωμα της ψυχής μου. Αλλιώς δεν ωφελεί, αν πω εκατό «Πάτερ ημών» και πεντακόσιους «ψαλμούς». Χρειάζεται ένα άνοιγμα αυθόρμητο, ειλικρινές, του παιδιού προς τον πατέρα.

ώστε να μπορέσουμε να κάνουμε μία είσοδο στη σφαίρα του Θεού.

Ας πούμε ένα παράδειγμα. Θυμάστε, όταν διαβάζαμε, τα προηγούμενα χρόνια, για τα διαστημόπλοια και τους αστροναύτες. Το διαστημόπλοιο, με την ώθηση που έχει πάρει από την εκτόξευση, τρέχει ακατάπαυστα, ξεπερνάει την ατμόσφαιρα της γης, προχωρεί, ξεφεύγει από τη σφαίρα, ας πούμε, της επιρροής της γης, της έλξης της γης και βρίσκεται κάπου σ' ένα μεσοδιάστημα μιας ουδέτερης ζώνης, και κατόπιν αρχίζει να ελκύεται από το άλλο σώμα στο οποίο πηγαίνει. Μπαίνει στη σφαίρα επιρροής του άλλου σώματος. Απαλλάχτηκε από τα δεσμά της γης και αρχίζει να έλκεται από άλλον κόσμο.

Κάπως έτσι έπρεπε να γίνεται και με μας. Να ξεφύγουμε από τη διαρκή βαρύτητα του εαυτού μας, να σπάσουμε αυτά τα παλαμάρια, να βγούμε απ' τον κλειστό εαυτό μας και να μπούμε στην τροχιά του Θεού, στο Πνεύμα του Θεού, στον τρόπο σκέψης του Θεού.

Γι' αυτό, λένε οι Άγιοι Πατέρες, η προσευχή είναι «έκστασις, μετάβασις, ανάβασις». Δηλαδή βγαίνεις απ' το είναι σου κατά κάποιον τρόπο. Λίγο-λίγο σπάζεις αυτές τις αλυσίδες που σε δένουν με τον εαυτό σου. Αυτό γίνεται, άμα κάνουμε λίγη προθέρμανση, προάσκηση, προπόνηση. Ας

μη φαίνονται αυτά περίεργα. Τα 'χουν πετύχει αρκετοί άνθρωποι συγκεκριμένα. Και έτσι, μπαίνει κανείς στην ατμόσφαιρα όχι πια της μικρότητας, της εγωιστικότητας και ολιγοπιστίας, αλλά στην ατμόσφαιρα του Πατέρα.

Και ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος λέει: «Δεν σου συνιστώ κυρίως να λες προσευχές, αλλά η ζωή σου να γίνεται προσευχή».

Το θέμα, δηλαδή, δεν εί-

Η ζωή σου να μεταμορφώνεται κάθε μέρα από λίγο σε προσευχή, σε προσμονή, σε στάση διαλόγου, επικοινωνίας, επαφής, σε συνάντηση με εμπιστοσύνη.

ναι λεκτικό, είναι εσωτερικό.

Η ζωή σου να μεταμορφώνεται κάθε μέρα από λίγο σε προσευχή, σε προσμονή, σε στάση διαλόγου, επικοινωνίας, επαφής, σε συνάντηση με εμπιστοσύνη.

Και επειδή είπαμε επαφή, τι θα πει επαφή;

Για να γίνει επαφή δύο σωμάτων, πρέπει να προετοιμασθούν.

Ένας έβαζε πλάκες, ο πλακάς. Για να ακουμπήσουν δύο πλάκες, πρέπει να είναι τριγυρισμένες, ισοπεδωμένες, χωρίς εξοχές, για να κολλήσουν. Εάν δύο πράγματα υλικά, πρέπει να τα πλανίσεις για να προσαρμοσθούν, πόσο μάλλον

δύο όντα πνευματικά!

Ο άνθρωπος για να προσεγγίσει τον Άπειρο Δημιουργό του, θέλει προετοιμασία, λείανση, προπαίδεια ψυχική. Για να γίνει μια κοινωνία, μια επαφή, μια αλληλοπεριχώρηση, μια συνάντηση, ένας διάλογος, μια προσωπική σχέση, πρέπει να γίνει με πολλή απλότητα, φυσικότητα, αυθορμητισμό.

Για να πούμε «Πάτερ ημών», πρέπει να έχουμε μιαν οικειότητα, έστω κι αν είμαστε αμαρτωλοί.

Και οι αμαρτωλοί στα Ευαγγέλια ήλθαν στον Χριστό με εμπιστοσύνη απόλυτη. Και η αμαρτωλή γυναίκα και ο τελώνης και ο άσωτος υιός και ο ληστής

άνοιξαν την καρδιά τους, όλο το είναι τους και μίλησαν στο Θεό και του είπαν: «Πατέρα».

Απόσπασμα από την έκδοση της Χριστιανικής Φοιτητικής Ένωσης «Μαθητεία στην Καινούργια Ζωή» του Αρχιμ. Ηλία Μαστρογιαννόπουλου, Αθήνα 1995

■ Μπορείτε να προμηθευτείτε τα βιβλία της Χριστιανικής Φοιτητικής Ένωσης από τα βιβλιοπωλεία των εκδόσεων «η Ζωή» ή να τα παραγγείλετε μέσω e-mail στο xfe@xfe.gr

Συμβαίνουν...

Μουσείο Μικρασιατικού Ελληνισμού στα προσφυγικά της Λ. Αλεξάνδρας

Δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στις 13 Φεβρουαρίου 2009, η απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού σύμφωνα με την οποία οι προσφυγικές πολυκατοικίες χαρακτηρίζονται ως μνημεία «με ιδιαίτερη κοινωνική και ιστορική σημασία, άρρηκτα συνδεδεμένα με την αποκατάσταση και ένταξη των Μικρασιατών προσφύγων στον παραγωγικό και κοινωνικό ιστό της χώρας». Βάσει της απόφασης αυτής, η Ένωση Σμυρναίων καλεί μέσω του διαδικτύου τον κόσμο να στηρίξει το από δεκαετιών αίτημα για τη δημιουργία ενός μεγάλου μουσείου που θα στεγάσει κάθε είδους κειμήλια του Μικρασιατικού Ελληνισμού. Ειδικότερα, η Ένωση προτείνει την αξιοποίηση των τεσσάρων από τα οκτώ μπλοκ πολυκατοικιών για Μουσείο, μέσα από το οποίο θα αναδεικνύεται ο πολιτισμός, η πνευματικότητα αλλά και η γενοκτονία του Ελληνισμού της Μ. Ασίας. Τα υπόλοιπα τέσσερα μπλοκ προτείνεται να αξιοποιηθούν για τη δημιουργία ξενώνα ασθενών που έρχονται στο νοσοκομείο του Αγίου Σάββα για βραχεία νοσηλεία και ξενώνα κακοποιημένων γυναικών.

Ιρανός Υπουργός βαφτίστηκε Ορθόδοξος στο Βόλο!

Σύμφωνα με το δημοσίευμα της κουβέιτιανής εφημερίδας «Αλ-Ράι» («Γνώμη»), στις 9/1/2010 ο Ιρανός Υπουργός Επιστημών και Ερευνών, Kamran Daneshjo, είχε ασπαστεί τον Χριστιανισμό τον καιρό που ήταν φοιτητής στη Βρετανία, και μάλιστα βαφτίστηκε Ορθόδοξος, ύστερα από αίτημα του ίδιου που κατατέθηκε στον Μητροπολίτη Δημητριάδος τον Σεπτέμβριο του 1978! Η εφημερίδα προσκομίζει 3 έγγραφα, στα ελληνικά και τα αγγλικά, αποκαλύπτοντας ότι η βάφτιση τελέστηκε στην Ελλάδα από τον ιερέα π. Ιω. Σταθόπουλο στον Καθεδρικό Ναό της Αναλήψεως του Κυρίου και ότι το όνομα του Ιρανού Υπουργού είναι Γεώργιος...

Ευρωπαϊκή γραμμή στήριξης για παιδιά και εφήβους

Ξεκίνησε η λειτουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού αριθμού τον οποίο θα μπορούν να καλέσουν, χωρίς χρέωση, από σταθερό ή κινητό τηλέφωνο, παιδιά και έφηβοι έως 18 ετών, όταν έχουν ανάγκη στήριξης, συμβουλών και βοήθειας. Η «Γραμμή Στήριξης παιδιών και εφήβων 116111» της ΕΥΣΥΠΕ, λειτουργεί από Δευτέρα έως Παρασκευή, 2-8:30 μ.μ. με την προοπτική να λειτουργεί στο μέλλον και τις πρωινές ώρες. Μέσα στο πρώτο διάστημα λειτουργίας, η γραμμή δέχθηκε περίπου 13.500 κλήσεις, μεταξύ των οποίων πολλές από γονείς, που έθεσαν ερωτήματα για το χειρισμό των παιδιών τους. Το 20% των εφήβων που κάλεσε ανέφερε συναισθηματικές δυσκολίες, ενώ το ίδιο ποσοστό μίλησε και για δυσκολίες στις σχέσεις με συνομηλίκους.

Η μοναξιά αυξάνει την πίστη στο υπερφυσικό

Πρόσφατη μελέτη (βλ. Livescience) έδειξε ότι αυξάνεται η πίστη στο υπερφυσικό, σε ανθρώπους που αισθάνονται έντονα το συναίσθημα της μοναξιάς. «Το αίσθημα της απομόνωσης και της μοναξιάς είναι επιζήμιο για τον άνθρωπο, που μπορεί να οδηγήσει σε ψυχολογικές αλλά και σωματικές ασθένειες», αναφέρει ο Νίκολας Έπλεϊ, ερευνητής στο πανεπιστήμιο του Σικάγο και επικεφαλής της μελέτης.

Μετά από πειράματα και μελέτη συμπεριφοράς διαφορετικών ομάδων σε ελεγχόμενο περιβάλλον, η ομάδα του Δρ. Έπλεϊ διαπίστωσε, επίσης, ότι η πίστη στη θρησκεία και σε υπερφυσικά φαινόμενα αυξάνεται ανάλογα με το αίσθημα μοναξιάς του ατόμου.

Η Αμερική αναγνώρισε τη γενοκτονία των Αρμενίων

μετά την έγκριση του ψηφίσματος από την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων της Αμερικανικής Βουλής στις 4/3/2010 (ψήφοι υπέρ 23 από τους 45). Μια έγκριση που, χωρίς να διαθέτει το κύρος νόμου, θα συνιστά στο εξής τη χρήση του όρου «γενοκτονία» σε κάθε επίσημη αναφορά της αμερικανικής διπλωματίας στη σφαγή εκείνη, των 1,5 εκατομμυρίων Αρμενίων. Το ψήφισμα προκάλεσε την αντίδραση της Τουρκίας που ανακάλεσε από την Ουάσινγκτον τον πρέσβη της, αλλά και πολλές διαδηλώσεις διαμαρτυρίας στο εσωτερικό της γείτονος χώρας. Με ικανοποίηση και χαρά δέχθηκαν οι Αρμένιοι, που παρακολουθούσαν τη συνεδρίαση της Επιτροπής, την απόφαση, έχοντας τα βλέμματα καρφωμένα στις 24 Απριλίου, όταν ο πρόεδρος Ομπάμα θα κληθεί να μιλήσει ενώπιον Αρμενικού κοινού στις ΗΠΑ, κατά την ετήσια τελετή της επετείου της γενοκτονίας.

Από το γήπεδο στο μοναστήρι

Ο διεθνής διαιτητής Τομ Χένινγκ Έβρεμπο, πήρε την απόφαση να αποχωρήσει από τη διαιτησία και να γίνει μοναχός. Ο 43χρονος Νορβηγός διαιτητής που έγινε γνωστός για τη διαιτησία του στο περσινό παιχνίδι ανάμεσα στην Μπαρτσελόνα και την Τσέλσι, αποφάσισε να εγκαταλείψει την ενεργό δράση και να ενταχθεί σε ιεραποστολικά κλιμάκια. Ο Έβρεμπο εργαζόταν ως ψυχολόγος, όμως το επάγγελμά του δεν τον βοήθησε στις τύψεις που ένιωθε για αδικίες που είχε διαπράξει ως διαιτητής και έτσι πήρε τη μεγάλη αυτή απόφαση για τη ζωή του. «Επιχείρησα να βρω κάποια εξήγηση στα κείμενα του Φρόντ ή κάποιου άλλου ψυχολόγου, αλλά δε τα κατάφερα», δήλωσε ο ίδιος στον τύπο, ζητώντας συγγνώμη από όσες ομάδες αδικησε.

Θέματα Πνευματικής Ζωής

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΜΩΝ

Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν πονηρῶν λογισμῶν εἶναι δύσκολη ὑπόθεση: «σκληρὸν καὶ καλεπὸν τοῖς ἀνθρώποις καταφαίνεται τὸ ψυχικῶς ἡσυχάζειν ἀπὸ παντὸς λογισμοῦ. Καὶ ἔστιν ἄρα ὡς ἀληθῶς ἐργῶδες τε καὶ ἐπίπονον»¹. Γενικὴ ἀρχὴ κατὰ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας εἶναι οἱ ἀρχαριοὶ στὴν πνευματικὴ ζωὴ νὰ ἀποκρούουν ὅλους τοὺς λογισμούς, ἀκόμη καὶ τοὺς καλοὺς. «Τήρει (πρόσεχε) τε αἰεὶ μηδένα λογισμὸν ἔχειν ἐν σῆ καρδίᾳ, μὴ ἄλογον, μὴ εὐλογον, ἴν' οὕτω γινώσκῃς ῥαδίως (εὐκόλα) τοὺς ἀλλοφύλους»². Μετὰ ἀπὸ πολλὴ ἀσκησιμὴ καὶ ἐμπειρία μπορεῖ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου νὰ στρέφεται συνεχῶς πρὸς τὸν Θεό, διακρίνοντας τὴν προέλευση τῶν λογισμῶν καὶ ἀποδιώκοντας κάθε πονηρὸ καὶ ἀλλότριον λογισμό.

Εἰδικώτερα οἱ λογισμοὶ ἀντιμετωπίζονται διὰ τῆς νήψεως, δηλ. τῆς προσοχῆς καὶ τῆς «φυλακῆς τοῦ νοῦς ἢ τῆς καρδίας». **Ἡ αὐτοσυγκέντρωση εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς τηρήσεως, δηλ. τῆς διαφυλάξεως, τοῦ νοῦ**. «ἡ δὲ πρὸς ἑαυτὸν στροφὴ τοῦ νοῦ ἑαυτοῦ τήρησις ἐστίν»³. Κατὰ τὴν νήψη ὁ νοῦς γίνεται κριτὴς τῶν διαφόρων λογισμῶν: «ὡσπερ τις ἡγεμὼν αὐτοκράτωρ μέσον ἰστάμενος ἐννοιῶν, κρίνων καὶ διαιρῶν τοὺς κρείττους τῶν λογισμῶν ἀπὸ τῶν χειρόνων»⁴. **Ἡ νήψη εἶναι ἡ ἐγρήγορησιν τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε νὰ διακρίνη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν προσβολὴν τοῦ πονηροῦ λογισμοῦ καὶ νὰ τὴν ἀποκρούει.**

Δεύτερος τρόπος ἀντιμετώπισεως τῶν λογισμῶν εἶναι ἡ προσευχή. «Ὁ νοῦς ποῦ δὲν ἀναπαύεται ποτὲ ἀπαιτεῖ ἀπὸ μᾶς κάποιο ἔργο γιὰ νὰ ἰκανοποιήσει τὴν ἀδιάκοπην ἀνάγκη του νὰ εἶναι σὲ δράση»⁵. Αὐτὸ τὸ συνεχὲς ἔργο τοῦ τὸ προσφέρει ἡ

ἀδιάλειπτη προσευχή. Μάλιστα μετὰ τὴν καρδιακὴ προσευχὴ ἐκμηδενίζονται οἱ προσβολαὶ τῶν λογισμῶν. «Ἰησοῦ ὀνόματι μᾶστιζε πολεμίους», μᾶς συμβουλεύει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Σιναΐτης. **Ἡ προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ ἀποδεικνύεται τὸ ἰσχυρότερο ὄπλο κατὰ τῶν λογισμῶν.**

Τρίτος τρόπος ἀντιμετωπίσεως εἶναι ἡ ἀνάλυσίς τους, εἴτε κατὰ τὴν ὥρα τῆς προσβολῆς, εἴτε μετὰ τὴν ἀπόκρουση καὶ ἀναχώρησή τους. «Δίελε κατὰ σαυτὸν (ἀνάλυσέ τον μέσα σου) τὸν ὑπ' αὐτοῦ (τοῦ Διαβόλου) βληθέντα λογισμὸν ... Καὶ ταῦτά σου διερευνημένου, φθαρῆσεται μὲν ὁ λογισμὸς, εἰς τὴν ἰδίαν ἀναλύμενος θεωρίαν»⁶. Μὲ κριτήριον τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀναλύουμε καὶ διακρίνουμε τοὺς πονηροὺς λογισμοὺς καὶ μετὰ αὐτὸν τὸν τρόπο τοὺς ἀποκρούουμε καὶ τοὺς ἀπορρίπτουμε. **Συνιστᾶται, ἐπὶ πλέον, νὰ ἐλέγχουμε τοὺς λογισμοὺς καὶ τὶς πράξεις τῆς ἡμέρας κάθε βράδυ καὶ νὰ κάνουμε ἕνα ἀπολογισμό.** Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο διαπιστώνουμε πῶς καὶ ὑπὸ ποῖες συνθήκες μᾶς ἐνόησαν οἱ πονηροὶ λογισμοί.

Ἐπίσης «ἡ μετατόπιση τοῦ χρόνου ἰκανοποιήσεως τοῦ λογισμοῦ μᾶς βοηθᾷ νὰ ἀπαλλαγούμε ἀπὸ αὐτόν»⁷. Αὐτὴ ἡ μετατόπιση εἶναι ἕνα τέχνασμα τοῦ ἀσκητοῦ, τὸ ὁποῖο ἐὰν χρησιμοποιηθεῖ ὀρθῶς καὶ συνεχῶς μπορεῖ νὰ ἐξαφανίζει τοὺς λογισμοὺς.

Ὁ πλέον «ἀποτελεσματικὸς τρόπος ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τοὺς λογισμοὺς εἶναι ἡ ἐξαγόρευσίς τους σὲ ἔμπειρο πνευματικὸ πατέρα»⁸. Οἱ λογισμοὶ βεβαίως ἀπὸ μόνοι τους δὲν ἀποτελοῦν ἁμαρτία (ἐὰν δὲν περάσαμε στὰ στάδια τοῦ συνδυασμοῦ καὶ τῆς συγκαταθέσεως). Ὅμως, **ἡ ἐξαγόρευσί**

τους σὲ διακριτικὸ Πνευματικὸ μᾶς βοηθᾷ στὴν κατανόηση τῶν αἰτίων τῶν λογισμῶν καὶ μᾶς ἀποκαλύπτει τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς καρδίας μας. Γι' αὐτὸ καλὸ εἶναι νὰ συνηθίσουμε κατὰ τὸ Μυστήριον τῆς Μετανοίας νὰ ἐξομολογούμεσθε καὶ τοὺς πονηροὺς λογισμοὺς μας.

Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν λογισμῶν ἐντάσσεται μέσα στὴν ὅλη μυστηριακὴ καὶ ἀσκητικὴ ζωὴ τοῦ χριστιανοῦ. Ὁ πιστὸς μετὰ τὴν θεία Χάρη καὶ τὴν προσωπικὴ του ἀσκησιμὴ δὲν ἀντιμετωπίζει μόνο τὴν κακία, ἀλλὰ καλλιεργεῖ καὶ τὶς ἀρετές. Κατὰ τὸν γέροντα Πορφύριον «ἡ ψυχὴ ἔχει ἕναν ἀνθῶνα κι ἕναν ἀγκαθῶνα. Μὴν καταγίνεσαι νὰ ξεριζώνεις τ' ἀγκάθια, μόνο νὰ ποτίζεις τὸν ἀνθῶνα· ὅλο τὸ νερὸ νὰ τὸ κατευθύνεις ἐκεῖ καὶ τὰ ἀγκάθια θὰ ξεραθοῦν»⁹.

I.K. Αγγελόπουλος

¹ Ἰουστίνου πρεσβυτέρου, *Πρὸς Θεόδουλον*, ρμν' (Φιλοκαλία, τόμ. Α', σ. 163-164).

² Ἰουστίνου πρεσβυτέρου, *Πρὸς Θεόδουλον*, μθ' (Φιλοκαλία, τόμ. Α', σ. 149).

³ Γρηγορίου Παλαμά, *Περὶ προσευχῆς καὶ καθαρότητος καρδίας*, 2 (Συγγράμματα, τόμ. Ε', σ. 158).

⁴ Νικήτα Στιπθῆτου, *Πρώτη πρακτικῶν κεφαλαίων ἑκατοντάς*, κσ' (Φιλοκαλία, τόμ. Γ', σ. 278-279).

⁵ Καλλίστου Γουέαρ, *Ὁ ὀρθόδοξος δρόμος* (Ἀθῆναι: Ἐπιτάλοφος, 1984), σ. 140-141.

⁶ Εὐαγρίου, *Περὶ διακρίσεως παθῶν καὶ λογισμῶν*, κ' (Φιλοκαλία, τόμ. Α', σ. 54-55).

⁷ Γεροθέου Βλάχου, *Ὁρθόδοξη Ψυχοθεραπεία* (Λεβάνη: Ἰ.Μ.Γενεθλίου Θεοτόκου, 1989), σ. 223.

⁸ Γεροθέου Βλάχου, *Ὁρθόδοξη Ψυχοθεραπεία* (Λεβάνη: Ἰ.Μ.Γενεθλίου Θεοτόκου, 1989), σ. 225.

⁹ Α.Μ., «Ὁ Γέροντας Πορφύριος», *Σύναξη* 41/1992, σ. 90.

Η φωνή των Πατέρων

✠ Του αγίου Επιφανίου επισκόπου Κύπρου ✠

Λόγος εις τὴν θεόσωμον ταφήν τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ εις τὸν Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ἀριμαθαίας, καὶ εις τὴν ἐν τῷ ᾄδῃ τοῦ Κυρίου κατάβασιν, μετὰ τὸ σωτήριον πάθος παραδόξως γεγενημένην.

Ὁ Ἀδάμ ἐκεῖνος, ὁ πάντων ἀνθρώπων πρωτόκτιστος, καὶ πρωτόπλαστος, καὶ πρωτόθνητος ἐνδότερος πάντων, μετὰ πολλῆς τῆς ἀσφαλείας δέσμιος κατεχόμενος, ἤκουε τῶν τοῦ Δεσπότης ποδῶν πρὸς τοὺς δεσμίους εἰσερχομένων, καὶ ἐγνώρισε τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ περιπατοῦντος, καὶ στραφείς πρὸς ἅπαντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἀπ' αἰῶνος δεσμίους λέει· Φωνὴν ποδῶν τίνος ἀκούω πρὸς ἡμᾶς εἰσερχομένου· καὶ ἐὰν ὅπως ἐνταῦθα ἐκεῖνος παραγενέσθαι κατηξίωσεν, ἡμεῖς τῶν δεσμῶν ἠλευθερώθημεν· ἐὰν ὅπως ἐκεῖνον μεθ' ἡμῶν ὀψόμεθα, ἡμεῖς τοῦ ᾄδου λυτρούμεθα. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα τοῦ Ἀδάμ πρὸς πάντας τοὺς συγκαταδίκους αὐτοῦ λέγοντος, εἰσῆλθεν ὁ Δεσπότης πρὸς αὐτοὺς, τὸ νικητικὸν ὄπλον τοῦ σταυροῦ κατέχων. Ὅν ἰδὼν ὁ Ἀδάμ ὁ πρωτόπλαστος, καὶ τῆ ἐκπλήξει τὸ σπῆθος τύψας, ἐβόησε πρὸς πάντας, καὶ εἶπεν· Ὁ Κύριός μου μετὰ πάντων. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Χριστὸς, λέγει τῷ Ἀδάμ· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου· καὶ κρατήσας αὐτοῦ τῆς χειρὸς ἀνίστησι, λέγων· Ἐγειρε, ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοὶ ὁ Χριστὸς. Ἐγὼ ὁ Θεός σου, ὁ διὰ σέ γεγόμενος υἱός σου, ὁ διὰ σέ καὶ τοὺς ἀπὸ σοῦ, νῦν λέγων καὶ κατ' ἐξουσίαν ἐπιτρέπων τοῖς ἐν δεσμοῖς· Ἐξέλθετε, καὶ τοῖς ἐν σκότει· Φωτίσθητε, καὶ τοῖς κε-

κοιμημένοι· Ἀνάστητε· σοὶ διακελεύομαι· Ἐγειρε, ὁ καθεύδων· οὐ γὰρ διὰ τοῦτο σε πεποίηκα, ἵνα ἐν ᾄδῃ κατέχη δέσμιος. Ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν· ἐγὼ εἰμι ἡ ζωὴ τῶν νεκρῶν. Ἀνάστα, πλάσμα τὸ ἐμὸν, ἀνάστα, μορφή ἡ ἐμὴ, καὶ κατ' εἰκόνα ἐμὴν γεγεννημένην. Ἐγειρε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν· σὺ γὰρ ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν σοί, ἐν καὶ ἀδιαίρετον ὑπάρχομεν πρόσωπον· διὰ σέ ὁ Θεός σου γέγονα υἱός σου· διὰ σέ ὁ Δεσπότης, ἔλαβον τὴν σὴν μορφήν τοῦ δούλου· διὰ σέ ὁ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν ἦλθον ἐπὶ γῆς καὶ ὑποκάτω γῆς· διὰ σέ τὸν ἄνθρωπον γέγονα ὡσεὶ ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος· διὰ σέ τὸν ἀπὸ κήπου ἐξελθόντα ἀπὸ κήπου Ἰουδαίους παρεδόθην, καὶ ἐν κήπῳ ἐσταυρώθην. Ἴδε τοῦ προσώπου μου τὰ ἐμπτύσματα, ἅπερ διὰ σέ κατεδεξάμην, ἵνα σε ἀποκαταστήσω εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐμφύσημα. Ἴδε μου τῶν σιαγόνων τὰ ράπισματα, ἃ κατεδεξάμην, ἵνα σου τὴν διαστραφεῖσαν μορφήν ἐπανορθώσω εἰς τὸ κατ' εἰκόνα μου. Ἴδε μου τοῦ νώτου τὴν φραγγέλλωσιν, ἣν κατεδεξάμην, ἵνα σκορπίσω τῶν ἁμαρτιῶν σου τὸ φορτίον τὸ ἐπὶ τοῦ νώτου κείμενον. Ἴδε μου τὰς προσπλωθείσας χεῖρας ἐν τῷ ξύλῳ καλῶς, διὰ σέ τὸν ἐκτείναντα τὴν χεῖρα ἐν τῷ ξύλῳ κακῶς. Ἴδε μου τοὺς προσπλωθέντας, καὶ ὀρυκθέντας τῷ ξύλῳ πόδας, διὰ τοὺς σουδὸς πόδας τοὺς κακῶς δραμόντας ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς παρακοῆς τῆ ἕκτη ἡμέρᾳ, ἧ ἡ ἀπόφασις γέγονεν, καὶ τὴν σὴν ἀνάπλασιν, καὶ παραδείσου ἄνοι-

ξιν πεπόνθημαι. Ἐγευσάμην διὰ σέ χολὴν, ἵνα ἰάσωμαί σοι τὴν διὰ βρώσεως ἐκείνης τῆς γλυκείας πικρὰν ἥδονήν. Ἐγευσάμην ὄξους, ἵνα καταργήσω τοῦ σοῦ θανάτου τὸ δριμύ, καὶ παρὰ φύσιν ποτήριον. Ἐδεξάμην σπόγγον, ἵνα ἐξαλείψω τὸ χειρόγραφόν σου τῆς ἁμαρτίας. Ἐδεξάμην κάλαμον, ἵνα ὑπογράψω ἐλευθερίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων. Ὑπνώσασθαι ἐν τῷ σταυρῷ, καὶ ῥομφαίᾳ ἐνύχθην τὴν πλευρὰν, διὰ σέ τὸν ἐν παραδείσῳ ὑπνώσαντα, καὶ τὴν Εὐὰν ἐκ πλευρᾶς ἐξενέγκαντα. Ἡ ἐμὴ πλευρὰ ἰάσατο τὸ ἄλγος τῆς πλευρᾶς· ὁ ἐμὸς ὕπνος ἐξάξει σε ἐκ τοῦ ἐν ᾄδῃ ὕπνου· ἡ ἐμὴ ῥομφαία ἔστισε τὴν κατὰ σοῦ στρεφομένην ῥομφαίαν. Λοιπὸν ἔγειρε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν. Ἐξήγαγέ σε ὁ ἐκθρόος ἀπὸ γῆς παραδείσου· ἀποκαθίστω σε οὐκέτι ἐν παραδείσῳ, ἀλλ' ἐν οὐρανίῳ θρόνῳ. [...] Ἐπὶ τοῦτο γὰρ ἀπέθανον, καὶ ἀνέστην, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσω. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν· ὁ γὰρ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος τὸ ἀπολωλὸς ἐκδέχεται πρόβατον.

PG 43, 440-464 ΒΕΠ 77, 139-158
Ερευνητικὸ ἔργο: ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ - ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ. Χρηματοδότηση: ΚΠ Interreg IIIA (ΕΤΠΑ 75%, Εθν. πόροι 25%). Εργαστήριο Διαχείρισης Πολιτισμικῆς Κληρονομιάς, www.aegean.gr/culturaltec/chmlab. Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Πολιτισμικῆς Τεχνολογίας καὶ Επικοινωνίας

Δραστηριότητες

Ιανουάριος

Ενημερωτική συνάντηση για την Παρεμβολή, για τους πρωτοετείς.

10 Ιανουαρίου

1η Συνεδρία του Θεολογικού Σεμιναρίου «Η Αποκάλυψις του Ιωάννου», με ομιλητή τον κ. Μπρατσιώτη, ομότιμο Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής Αθηνών. Ακολούθησε η κοπή της Βασιλόπιτας.

18 Ιανουαρίου

Διάλεξη στο Παιδαγωγικό Τμήμα Αθηνών με τον κ. Μποζώνη, καθηγητή Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με θέμα: «Αγάπα και κάνε ό,τι θες» (του Ιερού Αυγουστίνου).

30 Ιανουαρίου

Φοιτητικός Εκκλησιασμός στο ΕΜΠ επί τη εορτή των Τριών Ιεραρχών.

28 Φεβρουαρίου

Πρωινό εντευκτήριο και επίσκεψη των φοιτητριών στο Νέο Μουσείο Ακροπόλεως.

6 Μαρτίου

Δημοσιογραφικό Σεμινάριο για όλους τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που ενδιαφέρονται να βοηθήσουν στα μέσα επικοινωνίας της Χ.Φ.Ε.

14 Μαρτίου

Θεία Λειτουργία, πρωινό εντευκτήριο και η 2η Συνεδρία του Θεολογικού Σεμιναρίου «Η Αποκάλυψις του Ιωάννου». Ομιλήτης ο κ. Μπρατσιώτης, στο Καρύτση 14.

22 Μαρτίου

Ακολουθία του Ι. Ευελαίου με τον π. Χρυσόστομο Παπαθανασίου.

29 Μαρτίου

Η Ακολουθία του Νυμφίου και ομιλία «Ο Νυμφίος στην Εκκλησία».

"παρεμβολές" στην

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

Σύγχρονα ματωμένα ράσα

Είχαμε εσπερινό στην Αγία Τριάδα της Βιέννης πριν από δεκαπέντε χρόνια περίπου. Μόλις τελείωσε ο εσπερινός, με πλησιάζει ο Πρωτοσύγκελος Πατήρ Τιμόθεος και μου λέει:

-Είναι στο ιερό δυο Αγιορείτες Μοναχοί, οι Πατέρες Παντελεήμων και Θεοφύλακτος [κατά κόσμον Νανόπουλοι, από το Κιάτο Κορινθίας, είχαν το τυπογραφείο στις Καρυές του Αγίου Όρους για χρόνια], που θέλουν να σας μιλήσουν.

Μπαίνω στο ιερό, τους φιλώ το χέρι.

-Ευλογείτε, Πατέρες. Καλώς ήρθατε.

-Εσύ είσαι ο ΣΜ;

-Ναι εγώ.

-Τον ΣΜ, τι τον είχες;

-Ήταν ο παππούς μου.

-Πήγαμε μαζί του στο Άγιον Όρος το 1934 από το Κιάτο, αυτός για να αγοράσει ξυλεία, κι εμείς για να μονάσουμε.

Συγκίνηση. Γνώριζα για αυτήν την επίσκεψη του παππού μου στο Άγιον Όρος και είχα δει τις ξυλόγλυπτες εικόνες που είχε φέρει.

-Πατέρες, σας παρακαλώ να έλθετε στο σπίτι να φάμε. Θα χαρεί η οικογένεια μου, και θα αγαλλιάσει η ψυχή του παππού μου και του πατέρα μου.

Μετά το φαγητό, πιάσαμε συζήτηση. Τους ρωτώ:

-Πατέρες, ποιος καλός άνεμος σας φέρνει στην Βιέννη;

-Ήρθαμε να ευχαριστήσουμε τον

Γέροντα Μητροπολίτη Βιέννης [τον Μακαριστό Χρυσόστομο Τσίτερ], γιατί όταν ήρθαμε αιχμάλωτοι την Κατοχή, μας φέρθηκε σαν πατέρας και αδελφός.

-Αιχμάλωτοι, εσείς Αγιορείτες Μοναχοί, γιατί;

-Παρέβημε τον νόμον και ετιμωρήθημεν. [!]

Η απάντηση ήταν τόσο κατηγορηματική που δεν έπαιρνε αμφισβήτηση.

Τότε ρωτώ τον Πατέρα Τιμόθεο:

-Πάτερ Τιμόθεε, τι λένε οι Πατέρες;

-Βοήθησαν κόσμο (και Εβραίους) την Κατοχή να αποδράσει από το Άγιον Όρος στην Τουρκία, τους έπιασαν οι Γερμανοί και τους έστειλαν για καταναγκαστική εργασία στο Μαουτχάουζεν.

Έμεινα έκθαμβος. Άδικη τιμωρία και όμως ούτε παραπόνια, ούτε κατηγορίες κατά των αδικούντων. Ούτε διεκδίκηση τίτλων. Και αυτή η θυσία παραμένει άγνωστη;! Για τους Πατέρες αρκούσε ότι την ξέρει ο Θεός. Για μας όμως;

Χρόνια μετά βρέθηκα στο Άγιον Όρος. Εκεί, ένας από τους Πατέρες ρωτά τα τρία μου αγόρια:

-Ποιος από σας είναι ο πιο ζόρικος;

-Εγώ, λέει ο Γιώργος.

- Ε, πάρε αυτό.

Και του δίνει ένα βιβλίο, με τίτλο «Μάρτυρες. Διωγμοί 1942-1945» του Διονυσίου Χαραλάμπους [του Μακαριστού Διονυσίου Τρίκκης].

Το διαβάζω και μένω έκθαμβος. Περιέθαψε και έκρυψε Άγγλο αξιωματικό στην Μυτιλήνη την Κατοχή, συνελήφθη και καταδικάστηκε σε εξορία στο Νταχάου. Ο Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης την εποχή εκείνη του εξασφάλισε αμνηστία αλλά ο μακαριστός πήγε εθελούσια συνοδεύοντας τα πνευματικά του παιδιά που είχαν καταδικαστεί μαζί του.

Γιατί και αυτή η ιστορία παραμένει άγνωστη στους πολλούς; Υπάρχει όμως και συνέχεια. Η Βασίλισσα της Αγγλίας παρασημοφόρησε τον μακαριστό Διονύσιο Τρίκκης. Το 1955, οι Αγγλικές θηριωδίες κατά του μαχόμενου για την ανεξαρτησία του Κυπριακού Ελληνισμού οδήγησαν τον Μακαριστό να επιστρέψει το παράσημο στην Βασίλισσα της Αγγλίας, με ένα γράμμα που έλεγε: «Μέχρι τώρα, το φορούσα το παράσημο αυτό με υπερηφάνεια. Δεν μπορώ να το κάνω πλέον. Για αυτό Σας το επιστρέφω».

Τέτοια αξιοπρέπεια, τέτοια μαρτυρία και μαρτύριο, τέτοια λεβεντιά!;

Σπύρος Β. Μπαζίνας,
Ανώτερο Στέλεχος Νομικής
Υπηρεσίας των Η.Ε.

(το κείμενο εκφράζει προσωπικές απόψεις του αποστολέα. Εστάλη προς δημοσίευση και στην ιστοσελίδα zoiforos.gr)

ΒΙΒΛΙΟ- παρουσιάσεις

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

Γεωργίου Π. Ανσίμωφ

“ΕΧΘΡΟΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ”
Η σταυρική πορεία
του Αγίου Νεομάρτυρα
π. Παύλου Ανσίμωφ
(1891-1937)

Εκδόσεις Αρχονταρίκι 2010

Το σταλινικό καθεστώς της Σοβιετικής Ένωσης άφησε πίσω του εκατομμύρια νεομάρτυρες, των οποίων το μοναδικό ατόπημα ήταν η χριστιανική πίστη. Ανάιτιες συλλήψεις, φυλακίσεις, ψυχολογική βία, βασανισμοί και εκτελέσεις αποτέλεσαν καθημερινές τακτικές του καθεστώτος, σε μία περίοδο που καρποφόρησε για την Ορθοδοξία πλήθος μαρτύρων της πίστεως. «Βασικό γνώρισμα των πολιτικών συλλήψεων ήταν ότι πιάνονταν άνθρωποι εντελώς αθώοι, που για αυτό ακριβώς ήταν απροετοίμαστοι και για την πιο μικρή αντίσταση. Το ήσυχο

αρνί είναι ό,τι πρέπει για το λύκο».

Ο πατέρας Παύλος Ανσίμωφ είναι άγνωστος στο ελληνικό κοινό, πασίγνωστος όμως στην αγία γη της Ρωσίας, όπου το 2005 αναγνωρίστηκε άγιος και νεομάρτυρας από την Ιερά Σύνοδο της Ρωσικής Εκκλησίας. Το βιβλίο περιγράφει την καθημερινή ζωή της οικογένειας του πατρός Παύλου, μέσα από την πένα του γιου του Γεωργίου. Συνεχείς κατατρεγμοί και δυσκολίες αποτελούν τη μόνιμη επωδό της προσπάθειας του ευσυνείδητου ιερέα να σταθεί δίπλα στον δοκιμαζόμενο λαό. Διαρκώς εξορίζεται από τη μία περιοχή στην άλλη, βρίσκεται απένταρος και κατατρεγμένος. Βλέπει την Εκκλησία στην οποία λειτουργεί να γκρεμίζεται μπροστά στα ανήμπορα μάτια του. Αποκορύφωμα οι τρεις φυλακίσεις του κι ασφαλώς, το μαρτύριό του.

Πέρα όμως από το προσωπικό δράμα, ο αναγνώστης θα έρθει σε επαφή με πολλά από τα στοιχεία της ζωής της Μόσχας στη δεκαετία του '30, με καθημερινές ασχολίες, παραδόσεις, αλλά και τη σχέση των ανθρώπων με την Εκκλησία και τις λυσσαλέες προσπάθειες των επαναστατών να την ξεριζώσουν με τη βία και την τρομοκρατία. Επιπρόσθετα, παρελαύνουν πολλές από τις τακτικές του καθεστώτος,

ο τρόπος που πραγματοποιούνταν οι πολιτικές συλλήψεις, τα παράλογα κριτήρια επιλογής των συλληφθέντων κι οι μηχανισμοί της εξόντωσής τους. «Οι ιερείς κι οι οικογένειές τους εξομοιώθηκαν με τους κουλάκους, τους πλούσιους γαιοκτήμονες, και τους αφαιρέθηκαν τα πολιτικά τους δικαιώματα. Αυτό σήμαινε ότι δεν είχαν πλέον δικαιώματα στα δελτία τροφίμων, στην ιατρική περίθαλψη, τα παιδιά τους δε γίνονταν δεκτά στα Γυμνάσια και τα Πανεπιστήμια. Πολλές ιερατικές οικογένειες διαλύθηκαν. Οι μητέρες προτίμησαν να απαρνηθούν τους συζύγους τους, παρά να δουν τα παιδιά

Συνεχείς κατατρεγμοί και δυσκολίες αποτελούν τη μόνιμη επωδό της προσπάθειας του ευσυνείδητου ιερέα να σταθεί δίπλα στον δοκιμαζόμενο λαό. Διαρκώς εξορίζεται από τη μία περιοχή στην άλλη, βρίσκεται απένταρος και κατατρεγμένος. Βλέπει την Εκκλησία στην οποία λειτουργεί να γκρεμίζεται μπροστά στα ανήμπορα μάτια του.

τους να πεθαίνουν από την πείνα ή τις αρρώστιες».

Ο αρχιμανδρίτης Νεκτάριος Αντωνόπουλος, που συνδέεται με τη γνωστοποίηση στον ελλαδικό χώρο του Αγίου Λουκά του Ιατρού, Αρχιεπισκόπου Κριμαίας, επιμελείται τη συγκεκριμένη έκδοση και μας φέρνει εγγύτερα στα βάσανα της Ρωσικής Εκκλησίας κατά τον 20ο αιώνα.

Επιμέλεια
Δημήτριος Σαμπαζιώτης
Δάσκαλος

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΕΜΠΑ
Αριθμός Άδειας
868

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΚΛΕΙΣΤΟ ΕΝΤΥΠΟ - ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 868 - ΚΩΔΙΚΟΣ 5475
Χριστιανική Φωτιστική Ένωση, Καρύταιη 14 - 105 61 Αθήνα